

Obsah

I Uznesenia, odporúčania a stanoviská

ODPORÚČANIA

Európska komisia

2019/C 297/01	Odporúčanie Komisie z 18. júna 2019 k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Belgicka na obdobie 2021 – 2030	1
2019/C 297/02	Odporúčanie Komisie z 18. júna 2019 k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Bulharska na obdobie 2021 – 2030	5
2019/C 297/03	Odporúčanie Komisie z 18. júna 2019 k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Česka na obdobie 2021 – 2030	9
2019/C 297/04	Odporúčanie Komisie z 18. júna 2019 k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Dánska na obdobie 2021 – 2030	13
2019/C 297/05	Odporúčanie Komisie z 18. júna 2019 k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Nemecka na obdobie 2021 – 2030	17
2019/C 297/06	Odporúčanie Komisie z 18. júna 2019 k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Estónska na obdobie 2021 – 2030	21
2019/C 297/07	Odporúčanie Komisie z 18. júna 2019 k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Írska na obdobie 2021 – 2030	25
2019/C 297/08	Odporúčanie Komisie z 18. júna 2019 k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Grécka na obdobie 2021 – 2030	29

2019/C 297/09	Odporúčanie Komisie z 18. júna 2019 k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Španielska na obdobie 2021 – 2030	33
2019/C 297/10	Odporúčanie Komisie z 18. júna 2019 k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Francúzska na obdobie 2021 – 2030	36
2019/C 297/11	Odporúčanie Komisie z 18. júna 2019 k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Chorvátska na obdobie 2021 – 2030	40
2019/C 297/12	Odporúčanie Komisie z 18. júna 2019 k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Talianska na obdobie 2021 – 2030	44
2019/C 297/13	Odporúčanie Komisie z 18. júna 2019 k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Cypru na obdobie 2021 – 2030	48
2019/C 297/14	Odporúčanie Komisie z 18. júna 2019 k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Lotyšska na obdobie 2021 – 2030	52
2019/C 297/15	Odporúčanie Komisie z 18. júna 2019 k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Litvy na obdobie 2021 – 2030	56
2019/C 297/16	Odporúčanie Komisie z 18. júna 2019 k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Luxemburska na obdobie 2021 – 2030	60
2019/C 297/17	Odporúčanie Komisie z 18. júna 2019 k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Maďarska na obdobie 2021 – 2030	64
2019/C 297/18	Odporúčanie Komisie z 18. júna 2019 k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Malty na obdobie 2021 – 2030	68
2019/C 297/19	Odporúčanie Komisie z 18. júna 2019 k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Holandska na obdobie 2021 – 2030	72
2019/C 297/20	Odporúčanie Komisie z 18. júna 2019 k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Rakúska na obdobie 2021 – 2030	76
2019/C 297/21	Odporúčanie Komisie z 18. júna 2019 k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Poľska na obdobie 2021 – 2030	80
2019/C 297/22	Odporúčanie Komisie z 18. júna 2019 k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Portugalska na obdobie 2021 – 2030	84
2019/C 297/23	Odporúčanie Komisie z 18. júna 2019 k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Rumunska na obdobie 2021 – 2030	88
2019/C 297/24	Odporúčanie Komisie z 18. júna 2019 k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Slovinska na obdobie 2021 – 2030	92
2019/C 297/25	Odporúčanie Komisie z 18. júna 2019 k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Slovenska na obdobie 2021 – 2030	96
2019/C 297/26	Odporúčanie Komisie z 18. júna 2019 k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Fínska na obdobie 2021 – 2030	100

2019/C 297/27	Odporúčanie Komisie z 18. júna 2019 k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Švédska na obdobie 2021 – 2030	104
2019/C 297/28	Odporúčanie Komisie z 18. júna 2019 k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Spojeného kráľovstva na obdobie 2021 – 2030	108

I

(Uznesenia, odporúčania a stanoviská)

ODPORÚČANIA

EURÓPSKA KOMISIA

ODPORÚČANIE KOMISIE

z 18. júna 2019

k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Belgicka na obdobie 2021 – 2030

(2019/C 297/01)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,

keďže:

- (1) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je každý členský štát povinný predložiť Komisii návrh svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021 až 2030 v súlade s článkom 3 ods. 1 a prílohou I k uvedenému nariadeniu. Prvé návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov mali byť predložené do 31. decembra 2018.
- (2) Belgicko predložilo 31. decembra 2018 svoj návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Predloženie tohto návrhu plánu predstavuje základ a prvý krok iteratívneho procesu medzi Komisiou a členskými štátmi na účely finalizácie integrovaných národných energetických a klimatických plánov a ich následného vykonávania.
- (3) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je Komisia povinná posúdiť návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov. Komisia vykonala komplexné posúdenie návrhu národného energetického a klimatického plánu Belgicka s prihliadnutím na príslušné prvky nariadenia (EÚ) 2018/1999. Toto posúdenie ⁽²⁾ sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním. Nižšie uvedené odporúčania sa opierajú o toto posúdenie.
- (4) Odporúčania Komisie sa môžu týkať najmä i) úrovne ambície zámerov, cieľov a príspevkov v záujme kolektívneho dosiahnutia zámerov energetickej únie, a najmä zámerov Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti do roku 2030, ako aj úrovne prepojenosti elektrických sietí, ktorú má členský štát za cieľ dosiahnuť do roku 2030; ii) politík a opatrení týkajúcich sa zámerov na úrovni členského štátu a Únie, ako aj iných politík a opatrení s potenciálnym cezhraničným významom; iii) všetkých ďalších politík a opatrení, ktoré by mohli byť požadované v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch; iv) interakcií a konzistentnosti existujúcich a plánovaných politík a opatrení zahrnutých v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch v rámci jedného rozmeru i rôznych rozmerov energetickej únie.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1.

⁽²⁾ SWD(2019) 211.

- (5) Komisia pri vypracúvaní svojich odporúčaní zohľadňovala na jednej strane potrebu doplniť určité kvantifikované plánované príspevky všetkých členských štátov s cieľom posúdiť ambície na úrovni Únie a na druhej strane potrebu poskytnúť dotknutému členskému štátu dostatočný čas na náležité zváženie odporúčaní Komisie pred dokončením svojho národného plánu.
- (6) Odporúčania Komisie, pokiaľ ide o ambície členských štátov v oblasti obnoviteľných zdrojov, vychádzajú zo vzorca stanoveného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999, ktorý je založený na objektívnych kritériách.
- (7) Pokiaľ ide o energetickú efektívnosť, odporúčania Komisie vychádzajú z posúdenia národnej úrovne ambície predloženej v návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu v porovnaní s kolektívnou úrovňou úsilia potrebného na dosiahnutie cieľov Únie, v prípade potreby s prihliadnutím na poskytnuté informácie o osobitných národných okolnostiach. Konečné národné príspevky v oblasti energetickej efektívnosti by mali zodpovedať potenciálu nákladovo efektívnej úspory energie a mali by sa opierať o spoľahlivú dlhodobú stratégiu obnovy budov a opatrenia na plnenie povinnosti úspor energie vyplývajúcej z článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ⁽³⁾. Členské štáty by mali tiež preukázať riadne zohľadnenie zásady prvoradosti energetickej efektívnosti, a to najmä objasnením, ako energetická efektívnosť prispieva k nákladovo efektívnemu plneniu národných cieľov v oblasti konkurencieschopného nízkouhlíkového hospodárstva, bezpečnosti dodávok energie a riešenia problému energetickej chudoby.
- (8) V nariadení o riadení sa od členských štátov vyžaduje, aby poskytli všeobecný prehľad o investíciách potrebných na dosiahnutie zámerov, cieľov a príspevkov stanovených v integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne, ako aj všeobecné hodnotenie zdrojov pre tieto investície. Národné energetické a klimatické plány by mali zabezpečiť transparentnosť a predvídateľnosť vnútroštátnych politík a opatrení s cieľom zabezpečiť investičnú istotu.
- (9) Rovnako aj v rámci cyklu európskeho semestra 2018 – 2019 Komisia kladie silný dôraz na investičné potreby členských štátov v oblasti energetiky a klímy. Tento aspekt je viditeľný aj v Správe o Belgicku 2019⁽⁴⁾ a v odporúčaní Komisie na odporúčanie Rady pre Belgicko⁽⁵⁾, ktoré tvoria súčasť procesu európskeho semestra. Komisia pri posudzovaní návrhov integrovaných národných energetických a klimatických plánov zohľadnila najnovšie zistenia a odporúčania európskeho semestra. Odporúčania Komisie sú doplnkom k najnovším odporúčaniam pre jednotlivé krajiny vydaným v kontexte európskeho semestra. Členské štáty by mali takisto zabezpečiť, aby ich integrované národné energetické a klimatické plány brali do úvahy najnovšie odporúčania pre jednotlivé krajiny vydané v kontexte európskeho semestra.
- (10) V zmysle nariadenia o riadení sa okrem toho vyžaduje, aby každý členský štát náležite zohľadnil všetky odporúčania Komisie týkajúce sa jeho návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu, ktorý má byť predložený do 31. decembra 2019, a ak dotknutý členský štát nezohľadní nejaké odporúčanie alebo jeho podstatnú časť, mal by uviesť a zverejniť svoje dôvody.
- (11) Tam, kde je to vhodné, by členské štáty mali vo svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánoch a ich neskorších aktualizáciách vykazovať rovnaké údaje, aké vykazujú Eurostatu alebo Európskej environmentálnej agentúre. Na výpočet východiskovej hodnoty pre modelovanie a projekcie má zásadný význam používanie rovnakých zdrojov, a prípadne európskej štatistiky. Vďaka použitiu európskej štatistiky bude možné lepšie porovnať údaje a projekcie použité v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch.
- (12) V konečnom integrovanom energetickom a klimatickom pláne sa majú uviesť všetky prvky prílohy I k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. V tejto súvislosti by sa mal posúdiť makroekonomický a v uskutočniteľnom rozsahu zdravotný, environmentálny, zamestnanostný a vzdelávací účinok, účinok na zručnosti a sociálny účinok plánovaných politík a opatrení. Verejnosť a ostatné zainteresované strany majú byť aktívne zapojené do prípravy konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Tieto a ďalšie prvky sú podrobne opísané v pracovnom dokumente útvarov Komisie⁽⁶⁾.

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1).

⁽⁴⁾ SWD(2019) 1000 final.

⁽⁵⁾ COM(2019) 501 final z 5. júna 2019.

⁽⁶⁾ SWD(2019) 211.

- (13) Belgicko oznámilo návrh národného energetického a klimatického plánu, ku ktorému pripojilo návrh federálneho plánu, štyri návrhy regionálnych plánov a niekoľko ďalších príloh. Doplňujúce dokumenty môžu byť uvedené ako prílohy, konečný národný energetický a klimatický plán však musí obsahovať všetky prvky požadované v nariadení vrátane všetkých údajov na účely posúdenia navrhovaných úrovni ambícií a vhodnosti plánu na ich dosiahnutie, najmä v rámci komplexného prehľadu politík a opatrení a sprievodného posúdenia vplyvu. Značné úsilie a politická vôľa je potrebná na vypracovanie integrovanejšieho národného energetického a klimatického plánu, ktorý by následne predstavoval užitočnejší nástroj na uľahčenie spolupráce medzi rôznymi zodpovednými orgánmi pri dosahovaní energetickej transformácie. Osobitnú pozornosť treba venovať riadeniu prepojení medzi rozmermi dekarbonizácie a energetickej efektívnosti a ostatnými rozmermi, najmä predložením konkrétnejších a kvantifikovateľných cieľov týkajúcich sa energetickej bezpečnosti, vnútorného trhu a výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti podporujúcich naplnenie ambícií v oblasti dekarbonizácie, obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti, a lepším vysvetlením, ako bola zohľadnená zásada prvoradosti energetickej efektívnosti.
- (14) Konečnému integrovanému národnému energetickému a klimatickému plánu by prospel komplexný pohľad na konkurencieschopnosť nielen energeticke náročných odvetví, ale aj odvetvia nízkouhlíkových technológií, ako aj konkrétna analýza ich postavenia na svetovom trhu, v ktorej by sa zdôraznili konkurenčné silné stránky a potenciálne problémy a uviedli merateľné ciele do budúcnosti, ako aj politiky a opatrenia na ich dosiahnutie, spolu s vhodným prepojením na politiku v oblasti podnikania a priemyslu. Rovnako by mu pomohlo hlbšie začlenenie politík obehového hospodárstva, čím by sa vyzdvihol ich potenciál znižovania emisií skleníkových plynov.
- (15) Odporúčania Komisie pre Belgicko vychádzajú z posúdenia belgického návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu, ktoré sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním (7),

TÝMTO ODPORÚČA BELGICKU PRIJAŤ OPATRENIA S CIELOM:

1. Doplniť informácie o politikách a opatreniach potrebných na dosiahnutie cieľa znížiť emisie skleníkových plynov v odvetviach, ktoré nepatria do systému EÚ na obchodovanie s emisiami, o 35 % do roku 2030 v porovnaní s rokom 2005, vrátane odvetvia budov a dopravy, kde bude musieť dôjsť k najväčším redukciám, o bližšie údaje o ich rozsahu, načasovaní a očakávaných vplyvoch. Konkretizovať zamýšľané využitie flexibility medzi spoločným úsilím, započítaným využívaním pôdy, zmenami vo využívaní pôdy a lesným hospodárstvom a systémom na obchodovanie s emisiami.
2. Výrazne zvýšiť úroveň ambícií na rok 2030 aspoň na 25 % ako príspevok Belgicka k cieľu Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na rok 2030, v zmysle vzorca uvedeného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. Zahŕnúť do konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu orientačnú trajektóriu, ktorou sa v súlade s uvedeným podielom dosiahnu všetky referenčné body podľa článku 4 písm. a) bodu 2 nariadenia (EÚ) 2018/1999, a to vzhľadom na potrebu zvýšiť úroveň úsilia o kolektívne dosiahnutie tohto cieľa. Uviesť podrobné a kvantifikované politiky a opatrenia, ktoré sú v súlade s povinnosťami stanovenými v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 (8), s cieľom umožniť včasné a nákladovo efektívne dosiahnutie tohto príspevku. Okrem toho zabezpečiť, aby bol cieľ Belgicka v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na rok 2020 stanovený v prílohe I k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES (9) v plnej miere splnený a zachovaný ako východisková hodnota na obdobie od roku 2021, a vysvetliť, ako Belgicko plánuje dosiahnuť a udržať takýto východiskový podiel. Zintenzívniť úsilie v odvetví vykurovania a chladenia na dosiahnutie orientačného cieľa uvedeného v článku 23 smernice (EÚ) 2018/2001 a zvýšiť úsilie o dosiahnutie vyššieho podielu a diverzifikácie obnoviteľných zdrojov v odvetví dopravy. Poskytnúť ďalšie podrobnosti o podporných rámcoch pre vlastnú spotrebu energie z obnoviteľných zdrojov a komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov v súlade s článkami 21 a 22 smernice (EÚ) 2018/2001, vrátane zjednodušenia administratívnych postupov.
3. Zvýšiť úroveň ambícií v oblasti energetickej efektívnosti znížením konečnej energetickej spotreby vzhľadom na potrebu zintenzívniť úsilie o dosiahnutie cieľa Únie na rok 2030 v oblasti energetickej efektívnosti. Podporiť politikami a opatreniami, ktoré prinesú ďalšie úspory energie do roku 2030. Podoprieť navrhované politiky a opatrenia posúdením vplyvu a podrobnejším súborom informácií o ich rozsahu a harmonograme vykonávania v období 2021 až 2030.

(7) SWD(2019) 211.

(8) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

(9) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES z 23. apríla 2009 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie a o zmene a doplnení a následnom zrušení smerníc 2001/77/ES a 2003/30/ES (Ú. v. EÚ L 140, 5.6.2009, s. 16).

4. Identifikovať opatrenia na podporu cieľov energetickej bezpečnosti v oblasti diverzifikácie a znižovania energetickej závislosti vrátane opatrení na zabezpečenie flexibility. Prihliadať na regionálny kontext a skutočný potenciál spojovacích vedení a výrobných kapacít v susedných krajinách pri posudzovaní primeranosti zdrojov v odvetví elektriny.
5. Bližšie objasniť národné ciele a ciele financovania v oblasti výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti, ktoré konkrétne súvisia s energetickou úniou a ktoré sa majú dosiahnuť od dnes až do roku 2030, aby boli ľahko meraťelné a vhodné na účely podpory implementácie cieľových hodnôt v ostatných rozmeroch integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Podporiť takéto ciele konkrétnymi a primeranými politikami a opatreniami vrátane tých, ktoré sa majú vypracovať v spolupráci s inými členskými štátmi, ako je napríklad Európsky strategický plán pre energetické technológie.
6. Zintenzívniť dosiaľ excelentnú regionálnu spoluprácu v rámci päťstranného energetického fóra založeného najmä na politickej deklarácii zo 4. marca 2019, aby konkrétne zahŕňala vypracovanie a monitorovanie integrovaných národných energetických a klimatických plánov, najmä pokiaľ ide o aspekty týkajúce sa cezhraničnej spolupráce.
7. Zlepšiť kvantifikáciu prevažne kvalitatívnych údajov o investičných potrebách a doplniť ich o komplexné posúdenie celkových investičných potrieb na dosiahnutie cieľov. Poskytnúť všeobecný prehľad o zdrojoch investícií vrátane vhodného financovania na celoštátnej, regionálnej a únijnej úrovni.
8. Vytvoriť zoznam všetkých energetických dotácií, najmä vrátane dotácií na fosílna palivá, a prijatých opatrení, ako aj plánov na ich postupné ukončenie.
9. Doplniť analýzu interakcií s politikou v oblasti kvality ovzdušia a emisií do ovzdušia, a to aj z kvantitatívneho pohľadu.
10. Lepšie integrovať aspekty spravodlivého a férového prechodu, a to najmä poskytnutím podrobnejších informácií o vplyvoch plánovaných zámerov, ako aj politik a opatrení na sociálnu oblasť, zamestnanosť a zručnosti, a to aj v regiónoch s vysokou uhlíkovou náročnosťou a v priemyselných regiónoch. Ďalej rozvíjať koncepciu riešenia otázok energetickej chudoby a okrem iného poskytnúť ďalšie podrobnosti o existujúcich a potenciálnych opatreniach, plánoch boja proti energetickej chudobe a ich očakávanom vplyve a zároveň dokončiť analýzu vyžadovanú v nariadení (EÚ) 2018/1999.

V Bruseli 18. júna 2019

Za Komisiu

Miguel ARIAS CAÑETE

člen Komisie

ODPORÚČANIE KOMISIE**z 18. júna 2019****k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Bulharska na obdobie 2021 – 2030**

(2019/C 297/02)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,

keďže:

- (1) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je každý členský štát povinný predložiť Komisii návrh svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021 až 2030 v súlade s článkom 3 ods. 1 a prílohou I k uvedenému nariadeniu. Prvé návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov mali byť predložené do 31. decembra 2018.
- (2) Bulharsko predložilo 15. januára 2019 svoj návrh národného energetického a klimatického plánu. Predloženie tohto návrhu plánu predstavuje základ a prvý krok iteratívneho procesu medzi Komisiou a členskými štátmi na účely finalizácie integrovaných národných energetických a klimatických plánov a ich následného vykonávania.
- (3) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je Komisia povinná posúdiť návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov. Komisia vykonala komplexné posúdenie návrhu národného energetického a klimatického plánu Bulharska s prihliadnutím na príslušné prvky nariadenia (EÚ) 2018/1999. Toto posúdenie⁽²⁾ sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním. Nižšie uvedené odporúčania sa opierajú o toto posúdenie. Odporúčania Komisie sa môžu týkať najmä i) úrovne ambície zámerov, cieľov a príspevkov v záujme kolektívneho dosiahnutia zámerov energetickej únie, a najmä zámerov Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti do roku 2030, ako aj úrovne prepojenosti elektrických sietí, ktorú má členský štát za cieľ dosiahnuť do roku 2030; ii) politík a opatrení týkajúcich sa zámerov na úrovni členského štátu a Únie, ako aj iných politík a opatrení s potenciálnym cezhraničným významom; iii) všetkých ďalších politík a opatrení, ktoré by mohli byť požadované v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch; iv) interakcií a konzistentnosti existujúcich a plánovaných politík a opatrení zahrnutých v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch v rámci jedného rozmeru i rôznych rozmerov energetickej únie.
- (4) Komisia pri vypracúvaní svojich odporúčaní zohľadňovala na jednej strane potrebu doplniť určité kvantifikované plánované príspevky všetkých členských štátov s cieľom posúdiť ambície na úrovni Únie a na druhej strane potrebu poskytnúť dotknutému členskému štátu dostatočný čas na náležité zváženie odporúčaní Komisie pred dokončením svojho národného plánu.
- (5) Odporúčania Komisie, pokiaľ ide o ambície členských štátov v oblasti obnoviteľných zdrojov, vychádzajú zo vzorca stanoveného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999, ktorý je založený na objektívnych kritériách.
- (6) Pokiaľ ide o energetickú efektívnosť, odporúčania Komisie vychádzajú z posúdenia národnej úrovne ambície predloženej v návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu v porovnaní s kolektívnou úrovňou úsilia potrebného na dosiahnutie cieľov Únie, v prípade potreby s prihliadnutím na poskytnuté informácie o osobitných národných okolnostiach. Konečné národné príspevky v oblasti energetickej efektívnosti by mali zodpovedať potenciálu nákladovo efektívnej úspory energie a mali by sa opierať o spoľahlivú dlhodobú stratégiu obnovy budov a opatrenia na plnenie povinnosti úspor energie vyplývajúcej z článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ⁽³⁾. Členské štáty by mali tiež preukázať riadne zohľadnenie zásady prvoradosti energetickej efektívnosti, a to najmä objasnením, ako energetická efektívnosť prispieva k nákladovo efektívnemu plneniu národných cieľov v oblasti konkurencieschopného nízkouhlíkového hospodárstva, bezpečnosti dodávok energie a riešenia problému energetickej chudoby.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1.

⁽²⁾ SWD(2019) 225.

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1).

- (7) V nariadení o riadení sa od členských štátov vyžaduje, aby poskytli všeobecný prehľad o investíciách potrebných na dosiahnutie zámerov, cieľov a príspevkov stanovených v integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne, ako aj všeobecné hodnotenie zdrojov pre tieto investície. Národné energetické a klimatické plány by mali zabezpečiť transparentnosť a predvídateľnosť vnútroštátnych politík a opatrení s cieľom zabezpečiť investičnú istotu.
- (8) Rovnako aj v rámci cyklu európskeho semestra 2018 – 2019 Komisia kladie silný dôraz na investičné potreby členských štátov v oblasti energetiky a klímy. Tento aspekt je viditeľný aj v Správe o Bulharsku 2019 ⁽⁴⁾ a v odporúčaní Komisie na odporúčanie Rady pre Bulharsko ⁽⁵⁾, ktoré tvoria súčasť procesu európskeho semestra. Komisia pri posudzovaní návrhov integrovaných národných energetických a klimatických plánov zohľadnila najnovšie zistenia a odporúčania európskeho semestra. Odporúčania Komisie sú doplnkom k najnovším odporúčaniam pre jednotlivé krajiny vydaným v kontexte európskeho semestra. Členské štáty by mali takisto zabezpečiť, aby ich integrované národné energetické a klimatické plány brali do úvahy najnovšie odporúčania pre jednotlivé krajiny vydané v kontexte európskeho semestra.
- (9) V zmysle nariadenia o riadení sa okrem toho vyžaduje, aby každý členský štát náležite zohľadnil všetky odporúčania Komisie týkajúce sa jeho návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu, ktorý má byť predložený do 31. decembra 2019, a ak dotknutý členský štát nezohľadní nejaké odporúčanie alebo jeho podstatnú časť, mal by uviesť a zverejniť svoje dôvody.
- (10) Tam, kde je to vhodné, by členské štáty mali vo svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánoch a ich neskorších aktualizáciách vykazovať rovnaké údaje, aké vykazujú Eurostatu alebo Európskej environmentálnej agentúre. Na výpočet východiskovej hodnoty pre modelovanie a projekcie má zásadný význam používanie rovnakých zdrojov, a prípadne európskej štatistiky. Vďaka použitiu európskej štatistiky bude možné lepšie porovnať údaje a projekcie použité v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch.
- (11) V konečnom integrovanom energetickom a klimatickom pláne sa majú uviesť všetky prvky prílohy I k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. V tejto súvislosti by sa mal posúdiť makroekonomický a v uskutočniteľnom rozsahu zdravotný, environmentálny, zamestnanostný a vzdelávací účinok, účinok na zručnosti a sociálny účinok plánovaných politík a opatrení. Verejnosť a ostatné zainteresované strany majú byť aktívne zapojené do prípravy konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Tieto a ďalšie prvky sú podrobne opísané v pracovnom dokumente útvarov Komisie uverejnenom spolu s týmto odporúčaním ⁽⁶⁾.
- (12) Integrované energetické a klimatické plány poskytujú príležitosť jednotne určiť dlhodobé politiky a opatrenia s prihliadnutím na výsledné prepojenia medzi jednotlivými rozmermi, pokiaľ ide o možné synergie alebo riziká. Napriek tomu, že politiky a opatrenia uvedené v navrhovanom pláne podľa všetkého zohľadňujú niektoré vzájomné prepojenia, ich posúdenie vzhľadom na päť rozmerov by sa malo v konečnom pláne ďalej posilniť. Analýza by mohla zahŕňať kvantitatívne odhady a mala by sa venovať aj možným negatívnym interakciám medzi politikami a opatreniami a ukázať, ako ich Bulharsko plánuje riešiť. Hlbšie posúdenie si zaslúžia najmä synergie medzi rozmermi dekarbonizácie, energetickej bezpečnosti, vnútorného trhu a zásadou prvoradosti energetickej efektívnosti. Väčšia pozornosť by sa mala podobne venovať úlohe energetickej efektívnosti pri riešení energetickej chudoby. Dôležitým prvkom, ktorý treba bližšie posúdiť v konečnom pláne, a to aj z pohľadu nákladov a konkurencieschopnosti, je plánované pokračovanie výroby elektrickej energie v uhoľných elektrárňach a väčšie využívanie plynu vo vzťahu k rozmeru dekarbonizácie. Ďalším prvkom je vplyv využívania biomasy na započítané odstraňovanie emisií v odvetviach využívania pôdy a lesného hospodárstva. Vzťah medzi výrobou elektriny a zavádzaním nízkouhlíkových technológií by sa mal ďalej riešiť v rámci rozmeru výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti.
- (13) Konečnému integrovanému národnému energetickému a klimatickému plánu by prospela komplexná analýza súčasného postavenia sektora nízkouhlíkových technológií, ako aj dekarbonizácie energeticky a uhlíkovo náročných priemyselných odvetví na svetovom trhu. Pomohlo by mu tiež zdôraznenie oblastí konkurenčnej výhody a potenciálnych problémov a určenie z nich vychádzajúcich cieľov, politík a opatrení, ako aj vhodné prepojenia na politiku v oblasti podnikania a priemyslu. Viac by sa mohli zdôrazniť interakcie s obehovým hospodárstvom, a najmä jeho význam pre znižovanie emisií skleníkových plynov.

⁽⁴⁾ SWD(2019) 1001 final/2.

⁽⁵⁾ COM(2019) 502 final z 5. júna 2019.

⁽⁶⁾ SWD(2019) 225.

- (14) Odporúčania Komisie pre Bulharsko vychádzajú z posúdenia návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Bulharska, ktoré sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním (7),

TÝMTO ODPORÚČA BULHARSKU PRIJAŤ OPATRENIA S CIEĽOM:

1. Zvýšiť úroveň ambícií na rok 2030 na podiel energie z obnoviteľných zdrojov vo výške aspoň 27 % ako príspevok Bulharska k cieľu Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na rok 2030 v zmysle vzorca uvedeného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. Zahnúť do konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu orientačnú trajektóriu, ktorou sa v súlade s uvedeným podielom dosiahnu všetky referenčné body podľa článku 4 písm. a) bodu 2 nariadenia (EÚ) 2018/1999, a to vzhľadom na potrebu zvýšiť úroveň úsilia o kolektívne dosiahnutie tohto cieľa. Predložiť podrobné a kvantifikované politiky a opatrenia, ktoré sú v súlade s povinnosťami stanovenými v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 (8) a ktoré umožňujú včasné a nákladovo efektívne dosiahnutie tohto príspevku. Zvýšiť úroveň ambícií v sektore vykurovania a chladenia, aby sa dosiahol orientačný cieľ uvedený v článku 23 smernice (EÚ) 2018/2001 a predložiť politiky a opatrenia na dosiahnutie cieľa v oblasti dopravy stanoveného v návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Bulharska a v súlade s článkom 25 smernice (EÚ) 2018/2001. Poskytnúť ďalšie podrobnosti a opatrenia o podpornom rámci pre vlastnú spotrebu energie z obnoviteľných zdrojov a komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov v súlade s článkami 21 a 22 smernice (EÚ) 2018/2001, vrátane zjednodušenia administratívnych postupov.
2. Zvýšiť ambície vo vzťahu k zníženiu primárnej aj konečnej energetickej spotreby vzhľadom na potrebu zvýšiť úsilie o dosiahnutie cieľa Únie na rok 2030 v oblasti energetickej efektívnosti a podporiť ich vhodnými politikami a opatreniami, ktorými by sa do roku 2030 dosiahli ďalšie úspory energie. Podoprieť navrhované politiky a opatrenia posúdením vplyvu a podrobnejšími informáciami o vyčíslení vplyvov, pokiaľ ide o očakávané úspory energie, a harmonogramom vykonávania. Podrobnejšie rozpracovať spôsob zvýšenia účinnosti systému povinnosti úspor energie, aby priniesol očakávané výsledky.
3. Stanoviť stabilnú stratégiu diverzifikácie dodávok zemného plynu vrátane príslušných zásadných infraštruktúrnych projektov a ich jednotlivých príspevkov. Konkretizovať stratégiu dlhodobých dodávok jadrových materiálov a paliva, najmä z hľadiska predpokladaného rozšírenia jadrových výrobných kapacít.
4. Určiť výhľadové ciele a cieľové hodnoty týkajúce sa integrácie trhov, najmä pokiaľ ide o opatrenia na rozvoj konkurencieschopných veľkoobchodných a maloobchodných trhov posilnením hospodárskej súťaže v krajine vrátane postupného smerovania k plne trhovým cenám, ako aj odstránením prekážok pre cezhraničný obchod.
5. Bližšie objasniť národné ciele a ciele financovania v oblasti výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti, ktoré konkrétne súvisia s energetickou úniou a ktoré sa majú dosiahnuť od dnes až do roku 2030, aby boli ľahko merateľné a vhodné na účely podpory implementácie cieľových hodnôt v ostatných rozmeroch integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Podporiť takéto ciele konkrétnymi a primeranými politikami a opatreniami vrátane tých, ktoré sa majú vypracovať v spolupráci s inými členskými štátmi, ako je napríklad Európsky strategický plán pre energetické technológie.
6. Zintenzívniť regionálnu spoluprácu so susednými členskými štátmi a v zavedených rámcoch regionálnej spolupráce, ako je napríklad skupina na vysokej úrovni pre plynárenskú konektivitu v strednej a juhovýchodnej Európe (CESEC), a to aj v oblasti obnoviteľných zdrojov energie, rozmerov energetickej efektívnosti a výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti a s prihliadnutím na spoločné problémy a ciele. Existuje značný potenciál na ďalšiu spoluprácu v súvislosti s nadchádzajúcim vývojom v odvetví elektroenergetiky vrátane potreby zvládnuť vyššie podiely energie z obnoviteľných zdrojov a čistej dopravy, ktoré by mohli ovplyvniť elektrické prepojenia a obchodovanie v regióne.
7. Poskytnúť všeobecný prehľad o investíciách potrebných na modernizáciu ekonomiky dosiahnutím energetických a klimatických cieľov. Poskytnúť všeobecný prehľad o zdrojoch investícií vrátane vhodného financovania na celoštátnej, regionálnej a únijnej úrovni. Zvážiť ako zdroj financovania aj nákladovo efektívne prevody na iné členské štáty podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/842 (9).

(7) SWD(2019) 225.

(8) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

(9) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/842 z 30. mája 2018 o záväznom ročnom znížení emisií skleníkových plynov členskými štátmi v rokoch 2021 až 2030, ktorým sa prispieva k opatreniam v oblasti klímy zameraným na splnenie záväzkov podľa Parížskej dohody, a o zmene nariadenia (EÚ) č. 525/2013 (Ú. v. EÚ L 156, 19.6.2018, s. 26).

8. Vytvoriť zoznam všetkých energetických dotácií, najmä vrátane dotácií na fosílna palivá, a prijatých opatrení, ako aj plánov na ich postupné ukončenie.
9. Doplniť analýzu interakcií s politikou v oblasti kvality ovzdušia a emisií do ovzdušia, v ktorej sa predložia a vyčíslia vplyvy na znečistenie ovzdušia v rôznych scenároch, poskytnú podkladové údaje a zohľadnia synergie a účinky kompromisu.
10. Lepšie integrovať aspekty spravodlivého a férového prechodu, a to najmä poskytnutím podrobnejších informácií o vplyvoch plánovaných zámerov, politik a opatrení na sociálnu oblasť, zamestnanosť a zručnosti, a obzvlášť s prihliadnutím na vplyvy prechodu na odvetvie ťažby uhlia a uhlíkovo náročné odvetvia. Ďalej rozvíjať koncepciu riešenia otázok energetickej chudoby a okrem iného špecifikovať posúdenie v zmysle požiadavky v nariadení (EÚ) 2018/1999.

V Bruseli 18. júna 2019

Za Komisiu

Miguel ARIAS CAÑETE

člen Komisie

ODPORÚČANIE KOMISIE**z 18. júna 2019****k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Česka na obdobie 2021 – 2030**

(2019/C 297/03)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,

keďže:

- (1) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je každý členský štát povinný predložiť Komisii návrh svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021 až 2030 v súlade s článkom 3 ods. 1 a prílohou I k uvedenému nariadeniu. Prvé návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov mali byť predložené do 31. decembra 2018.
- (2) Česko predložilo 31. januára 2019 svoj návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Predloženie tohto návrhu plánu predstavuje základ a prvý krok iteratívneho procesu medzi Komisiou a členskými štátmi na účely finalizácie integrovaných národných energetických a klimatických plánov a ich následného vykonávania.
- (3) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je Komisia povinná posúdiť návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov. Komisia vykonala komplexné posúdenie návrhu národného energetického a klimatického plánu Česka s prihliadnutím na príslušné prvky nariadenia (EÚ) 2018/1999. Toto posúdenie⁽²⁾ sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním. Nižšie uvedené odporúčania sa opierajú o toto posúdenie. Odporúčania Komisie sa môžu týkať najmä i) úrovne ambície zámerov, cieľov a príspevkov v záujme kolektívneho dosiahnutia zámerov energetickej únie, a najmä zámerov Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti do roku 2030, ako aj úrovne prepojenosti elektrických sietí, ktorú má členský štát za cieľ dosiahnuť do roku 2030; ii) politik a opatrení týkajúcich sa zámerov na úrovni členského štátu a Únie, ako aj iných politik a opatrení s potenciálnym cezhraničným významom; iii) všetkých ďalších politik a opatrení, ktoré by mohli byť požadované v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch; iv) interakcií a konzistentnosti existujúcich a plánovaných politik a opatrení zahrnutých v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch v rámci jedného rozmeru i rôznych rozmerov energetickej únie.
- (4) Komisia pri vypracúvaní svojich odporúčaní zohľadňovala na jednej strane potrebu doplniť určité kvantifikované plánované príspevky všetkých členských štátov s cieľom posúdiť ambície na úrovni Únie a na druhej strane potrebu poskytnúť dotknutému členskému štátu dostatočný čas na náležité zváženie odporúčaní Komisie pred dokončením svojho národného plánu.
- (5) Odporúčania Komisie, pokiaľ ide o ambície členských štátov v oblasti obnoviteľných zdrojov, vychádzajú zo vzorca stanoveného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999, ktorý je založený na objektívnych kritériách.
- (6) Pokiaľ ide o energetickú efektívnosť, odporúčania Komisie vychádzajú z posúdenia národnej úrovne ambície predloženej v návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu v porovnaní s kolektívnou úrovňou úsilia potrebného na dosiahnutie cieľov Únie, v prípade potreby s prihliadnutím na poskytnuté informácie o osobitných národných okolnostiach. Konečné národné príspevky v oblasti energetickej efektívnosti by mali zodpovedať potenciálu nákladovo efektívnej úspory energie a mali by sa opierať o spoľahlivú dlhodobú stratégiu obnovy budov a opatrenia na plnenie povinnosti úspor energie vyplývajúcej z článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ⁽³⁾. Členské štáty by mali tiež preukázať riadne zohľadnenie zásady prvoradosti energetickej efektívnosti, a to najmä objasnením, ako energetická efektívnosť prispieva k nákladovo efektívnemu plneniu národných cieľov v oblasti konkurencieschopného nízkouhlíkového hospodárstva, bezpečnosti dodávok energie a riešenia problému energetickej chudoby.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1.

⁽²⁾ SWD(2019) 214.

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1).

- (7) V nariadení o riadení sa od členských štátov vyžaduje, aby poskytli všeobecný prehľad o investíciách potrebných na dosiahnutie zámerov, cieľov a príspevkov stanovených v integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne, ako aj všeobecné hodnotenie zdrojov pre tieto investície. Národné energetické a klimatické plány by mali zabezpečiť transparentnosť a predvídateľnosť vnútroštátnych politik a opatrení s cieľom zabezpečiť investičnú istotu.
- (8) Rovnako aj v rámci cyklu európskeho semestra 2018 – 2019 Komisia kladie silný dôraz na investičné potreby členských štátov v oblasti energetiky a klímy. Tento aspekt je viditeľný aj v Správe o Česku 2019⁽⁴⁾ a v odporúčaní Komisie na odporúčanie Rady pre Česko⁽⁵⁾, ktoré tvoria súčasť procesu európskeho semestra. Komisia pri posudzovaní návrhov integrovaných národných energetických a klimatických plánov zohľadnila najnovšie zistenia a odporúčania európskeho semestra. Odporúčania Komisie sú doplnkom k najnovším odporúčaniam pre jednotlivé krajiny vydaným v kontexte európskeho semestra. Členské štáty by mali takisto zabezpečiť, aby ich integrované národné energetické a klimatické plány brali do úvahy najnovšie odporúčania pre jednotlivé krajiny vydané v kontexte európskeho semestra.
- (9) V zmysle nariadenia o riadení sa okrem toho vyžaduje, aby každý členský štát náležite zohľadnil všetky odporúčania Komisie týkajúce sa jeho návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu, ktorý má byť predložený do 31. decembra 2019, a ak dotknutý členský štát nezohľadní nejaké odporúčanie alebo jeho podstatnú časť, mal by uviesť a zverejniť svoje dôvody.
- (10) Tam, kde je to vhodné, by členské štáty mali vo svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánoch a ich neskorších aktualizáciách vykazovať rovnaké údaje, aké vykazujú Eurostatu alebo Európskej environmentálnej agentúre. Na výpočet východiskovej hodnoty pre modelovanie a projekcie má zásadný význam používanie rovnakých zdrojov, a prípadne európskej štatistiky. Vďaka použitiu európskej štatistiky bude možné lepšie porovnať údaje a projekcie použité v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch.
- (11) V konečnom integrovanom energetickom a klimatickom pláne sa majú uviesť všetky prvky prílohy I k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. V tejto súvislosti by sa mal posúdiť makroekonomický a v uskutočniteľnom rozsahu zdravotný, environmentálny, zamestnanostný a vzdelávací účinok, účinok na zručnosti a sociálny účinok plánovaných politik a opatrení. Verejnosť a ostatné zainteresované strany majú byť aktívne zapojené do prípravy konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Tieto a ďalšie prvky sú podrobne opísané v pracovnom dokumente útvarov Komisie uverejnenom spolu s týmto odporúčaním⁽⁶⁾.
- (12) Prepojenia medzi rozmermi energetickej únie sú v navrhovanom pláne viditeľné, ale nie sú výslovne uvedené. Česko by malo v konečnom pláne rozpracovať uvedené prepojenia medzi rôznymi rozmermi energetickej únie prostredníctvom identifikácie synergii v rámci rozmeru dekarbonizácie, napr. medzi biopalivami a využívaním pôdy, zmenami vo využívaní pôdy a lesným hospodárstvom. Okrem toho by sa mali viac preskúmať synergie medzi rozmermi dekarbonizácie, energetickej bezpečnosti a vnútorného trhu, a to aj v súvislosti so zásadou prvoradosti energetickej efektívnosti, a malo by sa vysvetliť, ako energetická efektívnosť prispieva k nákladovo efektívnemu plneniu národných cieľov, pokiaľ ide o bezpečnosť dodávok energie, a k riešeniu energetickej chudoby vrátane jasných časových rámcov. Dôležitým prvkom na ďalšie zváženie v konečnom pláne je plánovanie spravodlivej transformácie v súvislosti s regiónmi s ťažbou uhlia a uhlíkovo náročnými regiónmi. Ďalším relevantným faktorom je vplyv rizík súvisiacich so zmenou klímy na dodávky energie. Podobne aj ciele v rámci rozmeru výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti musia podporiť úsilie plánované pre zvýšenie rozmerov energetickej únie.
- (13) Ku kvalite konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu by prispela komplexná analýza súčasného postavenia sektora nízkouhlíkových technológií na svetovom trhu, v ktorej by sa zdôraznili konkurenčné silné stránky a potenciálne problémy a uviedli merateľné ciele do budúcnosti, ako aj politiky a opatrenia na ich dosiahnutie, spolu s vhodným prepojením na politiku v oblasti podnikania a priemyslu. Rovnako by mu pomohla lepšia interakcia s obehovým hospodárstvom, vďaka čomu by sa vyzdvihol jeho potenciál znižovania emisií skleníkových plynov.
- (14) Odporúčania Komisie pre Česko vychádzajú z posúdenia návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Česka, ktoré sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním⁽⁷⁾,

⁽⁴⁾ SWD(2019) 1002 final.

⁽⁵⁾ COM(2019) 503 final z 5. júna 2019.

⁽⁶⁾ SWD(2019) 214.

⁽⁷⁾ SWD(2019) 214.

TÝMTO ODPORÚČA ČESKU PRIJAŤ OPATRENIA S CIELOM:

1. Zvýšiť úroveň ambícií na rok 2030 na podiel energie z obnoviteľných zdrojov vo výške aspoň 23 % ako príspevok Česka k cieľu Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na rok 2030 v zmysle vzorca uvedeného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. Zahrnúť do konečného plánu orientačnú trajektóriu, ktorou sa v súlade s uvedeným podielom dosiahnu všetky referenčné body podľa článku 4 písm. a) bodu 2 nariadenia (EÚ) 2018/1999, a to vzhľadom na potrebu zvýšiť úroveň úsilia o kolektívne dosiahnutie tohto cieľa. Predložiť podrobné a kvantifikované politiky a opatrenia, ktoré sú v súlade s povinnosťami stanovenými v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001⁽⁸⁾ a ktoré umožňujú včasné a nákladovo efektívne dosiahnutie tohto príspevku. Zvýšiť úroveň ambícií v sektore vykurovania a chladenia, aby sa dosiahol orientačný cieľ uvedený v článku 23 smernice (EÚ) 2018/2001 a predložiť opatrenia na dosiahnutie cieľa v oblasti dopravy stanoveného v českom pláne v súlade s článkom 25 smernice (EÚ) 2018/2001. Zahrnúť do plánu opatrenia na obmedzenie administratívnej záťaže, ktoré súvisia s podpornými rámcami pre vlastnú spotrebu energie z obnoviteľných zdrojov a komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov v súlade s článkami 21 a 22 smernice (EÚ) 2018/2001.
2. Zvýšiť ambície vo vzťahu k znižovaniu primárnej energetickej spotreby vzhľadom na potrebu zvýšiť úsilie o dosiahnutie cieľa Únie na rok 2030 v oblasti energetickej efektívnosti a podporiť ich politikami a opatreniami, ktorými by sa do roku 2030 dosiahli ďalšie úspory energie. Lepšie identifikovať politiky a opatrenia, ktorých prijatie sa plánuje v období 2021 – 2030, okrem iného na základe posúdenia ich očakávaných vplyvov.
3. Zahrnúť do plánu projekcie budúceho energetického mixu vrátane obnoviteľných zdrojov zemného plynu a plánovaných opatrení v oblasti odolnosti energetického systému, opatrení na strane dopytu, kybernetickej bezpečnosti a kritickej infraštruktúry. Poskytnúť podrobnejšie politiky a opatrenia zamerané na zvýšenie diverzifikácie dodávok zemného plynu z tretích krajín. Okrem toho špecifikovať opatrenia na podporu cieľov energetickej bezpečnosti týkajúcich sa diverzifikácie a znižovania energetickej závislosti vrátane opatrení na zabezpečenie flexibility a dlhodobých dodávok jadrových materiálov a paliva, najmä vzhľadom na rozvoj jadrových výrobných kapacít.
4. Určiť výhľadové ciele a cieľové hodnoty, pokiaľ ide o integráciu trhu, a najmä riadne určené nové a plánované opatrenia. Stanoviť potenciál obnoviteľných plynov. Zahrnúť do konečného plánu celkové posúdenie existujúcich a budúcich opatrení týkajúcich sa rozvoja hospodárskej súťaže.
5. Bližšie objasniť národné ciele a ciele financovania v oblasti výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti, ktoré konkrétne súvisia s energetickou úniou a ktoré sa majú dosiahnuť oddnes až do roku 2030, aby boli ľahko merateľné a vhodné na účely podpory implementácie cieľových hodnôt v ostatných rozmeroch integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Podporiť takéto ciele konkrétnymi a primeranými politikami a opatreniami vrátane tých, ktoré sa majú vypracovať v spolupráci s inými členskými štátmi, ako je napríklad Európsky strategický plán pre energetické technológie.
6. Pokračovať v už aj tak vynikajúcom prístupe k regionálnej spolupráci v rámci Vyšehradskej štvorky za účasti Česka, Maďarska, Poľska a Slovenska, ako aj v dvojstranných dialógoch s inými členskými štátmi. Takáto spolupráca by mohla zahŕňať témy, ako je ďalšia integrácia na vnútornom trhu s energiou, opatrenia súvisiace s posúdením primeranosti sústavy vzhľadom na plánované pokračovanie kapacitného trhu, spravodlivý prechod, dekarbonizácia a širšie využívanie obnoviteľných zdrojov energie vrátane výsledných vplyvov na energetický systém a cezhraničný obchod s elektrickou energiou.
7. Rozšíriť jeho analýzu investičných potrieb a zdrojov vrátane primeraného financovania na celoštátnej, regionálnej a únijnej úrovni, ktoré sa v súčasnosti poskytuje pre špecifické politiky, o všeobecný prehľad investičných potrieb na dosiahnutie jeho energetických a klimatických cieľov. Zvážiť ako zdroj financovania aj nákladovo efektívne prevody na iné členské štáty podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/842⁽⁹⁾.
8. Vytvoriť zoznam všetkých energetických dotácií, najmä vrátane dotácií na fosílna palivá, a prijatých opatrení, ako aj plánov na ich postupné ukončenie.
9. Doplniť analýzu interakcií s politikou v oblasti kvality ovzdušia a emisií do ovzdušia, v ktorej sa predložia a vyčíslia vplyvy znečistenia ovzdušia v rôznych scenároch, poskytnúť podkladové údaje a zohľadnia synergie a účinky kompromisu.

⁽⁸⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

⁽⁹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/842 z 30. mája 2018 o záväznom ročnom znižovaní emisií skleníkových plynov členskými štátmi v rokoch 2021 až 2030, ktorým sa prispieva k opatreniam v oblasti klímy zameraným na splnenie záväzkov podľa Parížskej dohody, a o zmene nariadenia (EÚ) č. 525/2013 (Ú. v. EÚ L 156, 19.6.2018, s. 26).

10. Lepšie integrovať aspekty spravodlivého a férového prechodu, a to najmä poskytnutím podrobnejších informácií o vplyvoch plánovaných zámerov, politík a opatrení na sociálnu oblasť, zamestnanosť a zručnosti. V konečných integrovaných národných energetických a klimatických plánoch by sa mal predovšetkým analyzovať vplyv energetickej transformácie na obyvateľstvo postihnuté postupným ukončením ťažby uhlia alebo zmenami v iných energeticky náročných odvetviach a malo by sa vytvoriť prepojenie na český strategický rámec Reštart, ktorý podporuje spravodlivú transformáciu českých čiernouhoľných regiónov. Ďalej rozvíjať koncepciu riešenia otázok energetickej chudoby a okrem iného špecifikovať posúdenie v zmysle požiadavky v nariadení (EÚ) 2018/1999.

V Bruseli 18. júna 2019

Za Komisiu

Miguel ARIAS CAÑETE

člen Komisie

ODPORÚČANIE KOMISIE**z 18. júna 2019****k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Dánska na obdobie 2021 – 2030**

(2019/C 297/04)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 288,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,

keďže:

- (1) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je každý členský štát povinný predložiť Komisii návrh svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021 až 2030 v súlade s článkom 3 ods. 1 a prílohou I k uvedenému nariadeniu. Prvé návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov mali byť predložené do 31. decembra 2018.
- (2) Dánsko predložilo svoj návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu 21. decembra 2018. Predloženie tohto návrhu plánu predstavuje základ a prvý krok iteratívneho procesu medzi Komisiou a členskými štátmi na účely finalizácie integrovaných národných energetických a klimatických plánov a ich následného vykonávania.
- (3) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je Komisia povinná posúdiť návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov. Komisia vykonala komplexné posúdenie národného energetického a klimatického plánu Dánska s prihliadnutím na príslušné prvky nariadenia (EÚ) 2018/1999. Toto posúdenie sa uverejňuje ⁽²⁾ spolu s týmto odporúčaním. Nižšie uvedené odporúčania sa opierajú o toto posúdenie.
- (4) Odporúčania Komisie sa môžu týkať najmä i) úrovne ambície zámerov, cieľov a príspevkov v záujme kolektívneho dosiahnutia zámerov energetickej únie, a najmä zámerov Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti do roku 2030, ako aj úrovne prepojenosti elektrických sietí, ktorú má členský štát za cieľ dosiahnuť do roku 2030; ii) politík a opatrení týkajúcich sa zámerov na úrovni členského štátu a Únie, ako aj iných politík a opatrení s potenciálnym cezhraničným významom; iii) všetkých ďalších politík a opatrení, ktoré by mohli byť požadované v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch; iv) interakcií a konzistentnosti existujúcich a plánovaných politík a opatrení zahrnutých v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch v rámci jedného rozmeru i rôznych rozmerov energetickej únie.
- (5) Komisia pri vypracúvaní svojich odporúčaní zohľadňovala na jednej strane potrebu doplniť určité kvantifikované plánované príspevky všetkých členských štátov s cieľom posúdiť ambície na úrovni Únie a na druhej strane potrebu poskytnúť dotknutému členskému štátu dostatočný čas na náležité zváženie odporúčaní Komisie pred dokončením svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu.
- (6) Odporúčania Komisie, pokiaľ ide o ambície členských štátov v oblasti obnoviteľných zdrojov, vychádzajú zo vzorca stanoveného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999, ktorý je založený na objektívnych kritériách.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1.

⁽²⁾ SWD(2019) 275.

- (7) Pokiaľ ide o energetickú efektívnosť, odporúčania Komisie vychádzajú z posúdenia národnej úrovne ambície predloženej v návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu v porovnaní s kolektívnou úrovňou úsilia potrebného na dosiahnutie cieľov Únie, v prípade potreby s prihliadnutím na poskytnuté informácie o osobitných národných okolnostiach. Konečné národné príspevky v oblasti energetickej efektívnosti by mali zodpovedať potenciálu nákladovo efektívnej úspory energie a mali by sa opierať o spoľahlivú dlhodobú stratégiu obnovy budov a opatrenia na plnenie povinnosti úspor energie vyplývajúcej z článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ⁽³⁾. Členské štáty by mali tiež preukázať riadne zohľadnenie zásady prvoradosti energetickej efektívnosti, a to najmä objasnením, ako energetická efektívnosť prispieva k nákladovo efektívnemu plneniu národných cieľov v oblasti konkurencieschopného nízkouhlíkového hospodárstva, bezpečnosti dodávok energie a riešenia problému energetickej chudoby.
- (8) V nariadení o riadení sa od členských štátov vyžaduje, aby poskytli všeobecný prehľad o investíciách potrebných na dosiahnutie zámerov, cieľov a príspevkov stanovených v integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne, ako aj všeobecné hodnotenie zdrojov pre tieto investície. Národné energetické a klimatické plány by mali zabezpečiť transparentnosť a predvídateľnosť vnútroštátnych politík a opatrení s cieľom zabezpečiť investičnú istotu.
- (9) Rovnako aj v rámci cyklu európskeho semestra 2018 – 2019 Komisia kladie silný dôraz na investičné potreby členských štátov v oblasti energetiky a klímy. Tento aspekt je viditeľný aj v Správe o Dánsku 2019⁽⁴⁾ a v odporúčaní Komisie na odporúčanie Rady pre Dánsko⁽⁵⁾, ktoré tvoria súčasť procesu európskeho semestra. Komisia pri posudzovaní návrhov integrovaných národných energetických a klimatických plánov zohľadnila najnovšie zistenia a odporúčania európskeho semestra. Odporúčania Komisie sú doplnkom k najnovším odporúčaniam pre jednotlivé krajiny vydaným v kontexte európskeho semestra. Členské štáty by mali takisto zabezpečiť, aby ich integrované národné energetické a klimatické plány brali do úvahy najnovšie odporúčania pre jednotlivé krajiny vydané v kontexte európskeho semestra.
- (10) V zmysle nariadenia o riadení sa okrem toho vyžaduje, aby každý členský štát náležite zohľadnil všetky odporúčania Komisie týkajúce sa jeho návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu, ktorý má byť predložený do 31. decembra 2019, a ak dotknutý členský štát nezohľadní nejaké odporúčanie alebo jeho podstatnú časť, mal by uviesť a zverejniť svoje dôvody.
- (11) Tam, kde je to vhodné, by členské štáty mali vo svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánoch a ich neskorších aktualizáciách vykazovať rovnaké údaje, aké vykazujú Eurostatu alebo Európskej environmentálnej agentúre. Na výpočet východiskovej hodnoty pre modelovanie a projekcie má zásadný význam používanie rovnakých zdrojov, a prípadne európskej štatistiky. Vďaka použitiu európskej štatistiky bude možné lepšie porovnať údaje a projekcie použité v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch.
- (12) V konečnom integrovanom energetickom a klimatickom pláne sa majú uviesť všetky prvky prílohy I k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. V tejto súvislosti by sa mal posúdiť makroekonomický a v uskutočniteľnom rozsahu zdravotný, environmentálny, zamestnanostný a vzdelávací účinok, účinok na zručnosti a sociálny účinok plánovaných politík a opatrení. Verejnosť a ostatné zainteresované strany majú byť aktívne zapojené do prípravy konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Tieto a ďalšie prvky sú podrobne opísané v pracovnom dokumente útvarov Komisie uverejnenom spolu s týmto odporúčaním⁽⁶⁾.
- (13) Vo svojom konečnom pláne by malo Dánsko zohľadniť synergie medzi piatimi rozmermi energetickej únie a zásadou prvoradosti energetickej efektívnosti, a to aj objasnením, ako energetická efektívnosť prispieva k nákladovo efektívnemu plneniu národných cieľov v oblasti konkurencieschopného nízkouhlíkového hospodárstva, bezpečnosti dodávok energie a riešeniu energetickej chudoby. Na zabezpečenie riadeného dosiahnutia cieľa 100 % podielu energie z obnoviteľných zdrojov v roku 2030 sú dôležitými prvkami, ktoré majú byť zohľadnené v konečnom pláne, aj ďalšie informácie o konkrétnych cieľoch týkajúcich sa reakcie na strane spotreby, agregácie, flexibility systému, inteligentných sietí, skladovania, distribuovanej výroby, ochrany spotrebiteľa a konkurencieschopnosti v odvetví energetiky na úrovni maloobchodu. Je dôležité, aby úplný konečný plán obsahoval podrobný opis všetkých energetických dotácií, ako aj vnútroštátnych politík, opatrení a lehôt na postupné ukončenie ich poskytovania, najmä pokiaľ ide o fosílnu palivá. Kvalite plánu by prospeli aj informácie o tom, ako by riziká súvisiace so zmenou klímy mohli ovplyvniť dodávky energie. Ciele v rámci rozmeru výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti musia podporiť úsilie plánované pre zvyšné rozmery energetickej únie.

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1).

⁽⁴⁾ SWD(2019) 1003 final.

⁽⁵⁾ COM(2019) 504 final z 5. júna 2019.

⁽⁶⁾ SWD(2019) 275.

- (14) Ku kvalite konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu by prispelo predloženie ešte komplexnejšej analýzy súčasného postavenia sektora nízkouhlíkových technológií, ako aj dekarbonizácie energeticky a uhlíkovo náročných priemyselných odvetví na svetovom trhu. Opierajúc sa o stratégiu vývozu energetických technológií by sa do konečného plánu mohli zahrnúť merateľné ciele do budúcnosti spolu s politikami a opatreniami na ich dosiahnutie. V konečnom integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne by sa mohli zdôrazniť aj úspory emisií skleníkových plynov vyplývajúce z ambiciózných opatrení súvisiacich s obehovým hospodárstvom.
- (15) Odporúčania Komisie pre Dánsko vychádzajú z posúdenia návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Dánska, ktoré sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním ⁽⁷⁾,

TÝMTO ODPORÚČA DÁNSKU PRIJAŤ OPATRENIA S CIEĽOM:

1. Objasniť, ako plánuje dosiahnuť svoj cieľ zníženia emisií skleníkových plynov do roku 2030 v odvetviach mimo systému EÚ na obchodovanie s emisiami o 39 % v porovnaní s rokom 2005, okrem iného zavedením ďalších nákladovo efektívnych politík v odvetví budov a bližším vymedzením plánovaných dopravných politík, ako aj špecifikovaním svojho plánovaného využitia flexibility medzi rozdelením úsilia, využívaním pôdy, zmenami vo využívaní pôdy a lesným hospodárstvom a odvetviami v rámci systému EÚ na obchodovanie s emisiami.
2. Podoprieť vítanú úroveň ambícií dosiahnuť podiel energie z obnoviteľných zdrojov vo výške 55 % do roku 2030 ako príspevok Dánska k cieľu Únie na rok 2030 v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov podrobnými a kvantifikovanými politikami a opatreniami, ktoré sú v súlade s povinnosťami podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 ⁽⁸⁾, s cieľom umožniť včasné a nákladovo efektívne dosiahnutie tohto príspevku. Objasniť okrem iného úroveň orientačnej trajektórie, ktorá dosiahne všetky referenčné body podľa článku 4 písm. a) bodu 2 nariadenia (EÚ) 2018/1999. Okrem toho predložiť trajektórie a zodpovedajúce opatrenia v odvetví dopravy na účely dosiahnutia cieľa pre dopravu podľa článku 25 smernice (EÚ) 2018/2001. Uviest' ďalšie podrobnosti o konkrétnych opatreniach na zabezpečenie udržateľnosti zásobovania biomasou a jej využívania v odvetví energetiky, a to vzhľadom na významný podiel biomasy na dánskom energetickom mixe.
3. Výrazne zvýšiť svoje ambície zamerané na zníženie konečnej aj primárnej energetickej spotreby v roku 2030 vzhľadom na potrebu zintenzívniť úsilie o dosiahnutie cieľa Únie na rok 2030 v oblasti energetickej efektívnosti. Navrhnuť ambicióznejšie politiky a opatrenia, ktoré by kompenzovali pravdepodobné účinky výrazne znížených úrovní financovania na energetickú efektívnosť a na dohodnuté zníženie energetickej dane a ktoré by priniesli ďalšie úspory energie do roku 2030. Doplniť nové opatrenia určené na dosiahnutie úspor energie, ktoré sú schopné tieto úspory dosiahnuť, v zmysle článku 7 smernice 2012/27/EÚ. Toto je obzvlášť dôležité vzhľadom na rozhodnutie Dánska nepokračovať v jeho terajšom systéme povinností energetickej efektívnosti, ktorý by znížil dostupné finančné prostriedky na opatrenia na dosiahnutie úspor konečnej energie. Lepšie objasniť skutočné opatrenia, ktoré sú schopné splniť ambície, pokiaľ ide o čistejšiu a efektívnejšiu dopravu a vozidlá.
4. Určiť jasné, merateľné a výhľadové ciele, pokiaľ ide o integráciu trhu.
5. Bližšie rozpracovať národné ciele a ciele financovania v oblasti výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti, ktoré konkrétne súvisia s energetickou úniou a ktoré sa majú dosiahnuť oddnes až do roku 2030, aby boli ľahko merateľné a vhodné na účely podpory implementácie cieľových hodnôt v ostatných rozmeroch integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Podporiť takéto ciele konkrétnymi a primeranými politikami a opatreniami vrátane tých, ktoré sa majú vypracovať v spolupráci s inými členskými štátmi, ako je napríklad Európsky strategický plán pre energetické technológie.
6. Rozšíriť už aj tak dobre fungujúce regionálne dohody o spolupráci, najmä s ostatnými škandinávskymi (Fínsko, Island, Nórsko a Švédsko) a pobaltskými štátmi (Estónsko, Litva a Lotyšsko), o ďalšie mechanizmy spolupráce. Medzi možné oblasti posilnenej spolupráce v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov patria plánované štatistické prevody alebo hybridné projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, v rámci ktorých je elektrina z veterných elektrární na mori dodávaná na viac než jeden trh. V oblasti výskumu a inovácie tam patrí zosúladienie výskumných programov, koordinované financovanie a identifikácia synergií s inými členskými štátmi a s programami a iniciatívami Únie.
7. Rozšíriť poskytnutú analýzu investičných potrieb o odhad potrieb verejných a súkromných investícií na plánované politiky na dosiahnutie klimatických a energetických cieľov do roku 2030 a uviesť pravdepodobné zdroje ich financovania.

⁽⁷⁾ SWD(2019) 275.

⁽⁸⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

8. Vytvoriť zoznam všetkých energetických dotácií, najmä vrátane dotácií na fosílna palivá, a prijatých opatrení, ako aj plánov na ich postupné ukončenie.
9. Doplniť vítanú integráciu politík zmierňovania zmeny klímy a znečistenia ovzdušia o viac kvantitatívnych informácií, ktoré obsahujú aspoň požadované informácie o predpokladaných emisiách látok znečisťujúcich ovzdušie v rámci plánovaných politík a opatrení.
10. Lepšie integrovať aspekty spravodlivého a férového prechodu, a to najmä poskytnutím podrobnejších informácií o vplyvoch plánovaných zámerov, politík a opatrení na sociálnu oblasť, zamestnanosť a zručnosti.

V Bruseli 18. júna 2019

Za Komisiu

Miguel ARIAS CAÑETE

člen Komisie

ODPORÚČANIE KOMISIE**z 18. júna 2019****k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Nemecka na obdobie 2021 – 2030**

(2019/C 297/05)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,

keďže:

- (1) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je každý členský štát povinný predložiť Komisii návrh svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021 až 2030 v súlade s článkom 3 ods. 1 a prílohou I k uvedenému nariadeniu. Prvé návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov mali byť predložené do 31. decembra 2018.
- (2) Nemecko predložilo svoj návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu 20. decembra 2018. Predloženie tohto návrhu plánu predstavuje základ a prvý krok iteratívneho procesu medzi Komisiou a členskými štátmi na účely finalizácie integrovaných národných energetických a klimatických plánov a ich následného vykonávania.
- (3) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je Komisia povinná posúdiť návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov. Komisia komplexne posúdila návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu Nemecka s prihliadnutím na príslušné prvky nariadenia (EÚ) 2018/1999. Toto posúdenie⁽²⁾ sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním. Z neho vychádzajú nižšie uvedené odporúčania.
- (4) Odporúčania Komisie sa môžu týkať najmä i) úrovne ambície zámerov, cieľov a príspevkov v záujme kolektívneho dosiahnutia zámerov energetickej únie, a najmä zámerov Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti do roku 2030, ako aj úrovne prepojenosti elektrických sietí, ktorú má členský štát za cieľ dosiahnuť do roku 2030; ii) politík a opatrení týkajúcich sa zámerov na úrovni členského štátu a Únie, ako aj iných politík a opatrení s potenciálnym cezhraničným významom; iii) všetkých ďalších politík a opatrení, ktoré by mohli byť požadované v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch; iv) interakcií a konzistentnosti existujúcich a plánovaných politík a opatrení zahrnutých v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch v rámci jedného rozmeru i rôznych rozmerov energetickej únie.
- (5) Komisia pri vypracúvaní svojich odporúčaní zohľadňovala na jednej strane potrebu doplniť určité kvantifikované plánované príspevky všetkých členských štátov s cieľom posúdiť ambície na úrovni Únie a na druhej strane potrebu poskytnúť dotknutému členskému štátu dostatočný čas na náležité zváženie odporúčaní Komisie pred dokončením svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu.
- (6) Odporúčania Komisie, pokiaľ ide o ambície členských štátov v oblasti obnoviteľných zdrojov, vychádzajú zo vzorca stanoveného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999, ktorý je založený na objektívnych kritériách.
- (7) Pokiaľ ide o energetickú efektívnosť, odporúčania Komisie vychádzajú z posúdenia národnej úrovne ambície predloženej v návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu v porovnaní s kolektívnou úrovňou úsilia potrebného na dosiahnutie cieľov Únie, v prípade potreby s prihliadnutím na poskytnuté informácie o osobitných národných okolnostiach. Konečné národné príspevky v oblasti energetickej efektívnosti by mali zodpovedať potenciálu nákladovo efektívnej úspory energie a mali by sa opierať o spoľahlivú dlhodobú stratégiu obnovy budov a opatrenia na plnenie povinnosti úspor energie vyplývajúcej z článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ⁽³⁾. Členské štáty by mali tiež preukázať riadne zohľadnenie zásady prvoradosti

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1.

⁽²⁾ SWD(2019) 229.

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1).

energetickej efektívnosti, a to najmä objasnením, ako energetická efektívnosť prispieva k nákladovo efektívnemu plneniu národných cieľov v oblasti konkurencieschopného nízkouhlíkového hospodárstva, bezpečnosti dodávok energie a riešenia problému energetickej chudoby.

- (8) V nariadení o riadení sa od členských štátov vyžaduje, aby poskytli všeobecný prehľad o investíciách potrebných na dosiahnutie zámerov, cieľov a príspevkov stanovených v integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne, ako aj všeobecné hodnotenie zdrojov pre tieto investície. Národné energetické a klimatické plány by mali zabezpečiť transparentnosť a predvídateľnosť vnútroštátnych politík a opatrení s cieľom zabezpečiť investičnú istotu.
- (9) Rovnako aj v rámci cyklu európskeho semestra 2018 – 2019 Komisia kladie silný dôraz na investičné potreby členských štátov v oblasti energetiky a klímy. Tento aspekt je viditeľný aj v Správe o Nemecku 2019 ⁽⁴⁾ a v odporúčaní Komisie na odporúčanie Rady pre Nemecko ⁽⁵⁾, ktoré tvoria súčasť procesu európskeho semestra. Komisia pri posudzovaní návrhov integrovaných národných energetických a klimatických plánov zohľadnila najnovšie zistenia a odporúčania európskeho semestra. Odporúčania Komisie sú doplnkom k najnovším odporúčaniam pre jednotlivé krajiny vydaným v kontexte európskeho semestra. Členské štáty by mali takisto zabezpečiť, aby ich integrované národné energetické a klimatické plány brali do úvahy najnovšie odporúčania pre jednotlivé krajiny vydané v kontexte európskeho semestra.
- (10) V zmysle nariadenia o riadení sa okrem toho vyžaduje, aby každý členský štát náležite zohľadnil všetky odporúčania Komisie týkajúce sa jeho návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu, ktorý má byť predložený do 31. decembra 2019, a ak dotknutý členský štát nezohľadní nejaké odporúčanie alebo jeho podstatnú časť, mal by uviesť a zverejniť svoje dôvody.
- (11) Tam, kde je to vhodné, by členské štáty mali vo svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánoch a ich neskorších aktualizáciách vykazovať rovnaké údaje, aké vykazujú Eurostatu alebo Európskej environmentálnej agentúre. Na výpočet východiskovej hodnoty pre modelovanie a projekcie má zásadný význam používanie rovnakých zdrojov, a prípadne európskej štatistiky. Vďaka použitiu európskej štatistiky bude možné lepšie porovnať údaje a projekcie použité v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch.
- (12) V konečnom integrovanom energetickom a klimatickom pláne sa majú uviesť všetky prvky prílohy I k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. V tejto súvislosti by sa mal posúdiť makroekonomický a v uskutočniteľnom rozsahu zdravotný, environmentálny, zamestnanostný a vzdelávací účinok, účinok na zručnosti a sociálny účinok plánovaných politík a opatrení. Verejnosť a ostatné zainteresované strany majú byť aktívne zapojené do prípravy konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Tieto a ďalšie prvky sú podrobne opísané v pracovnom dokumente útvarov Komisie uverejnenom spolu s týmto odporúčaním ⁽⁶⁾.
- (13) Vzhľadom na celkovo dobré nastavenie národných cieľových hodnôt v energetickej a klimatickej politike uvedenej v návrhu plánu by konečný plán mohol špecifikovať hlavné interakcie medzi týmito cieľovými hodnotami, a to tak z hľadiska národných ambícií, ako aj z hľadiska predbežných, plánovaných, dodatočných a existujúcich politických nástrojov. Hlbšie rozpracovanie otázky prepojenia sektorov a súvisiacej štruktúry motivácií v rôznych odvetviach hospodárstva by umožnilo komplexnejšie riešiť konzistentnosť politík a opatrení v rámci rozmerov energetickej únie a medzi nimi. V tejto súvislosti by sa mohlo uvažovať o identifikovaní investičných potrieb vo všetkých rozmeroch energetickej únie, zabránení náhlým vplyvom meniacich sa cien, a to tak, že by sa zabezpečilo postupné ukončenie energetických dotácií v dlhodobom predstihu, a o opatreniach zameraných na energetickú chudobu s cieľom zmierniť vplyv na zraniteľných spotrebiteľov. Komplexné posúdenie vplyvu by mohlo pomôcť riešiť interakcie medzi jednotlivými politikami, napr. vyčíslením vplyvu udržateľných dodávok biomasy na energetické účely na započítané emisie a odstránenie emisií z využívania pôdy, zo zmien vo využívaní pôdy a z lesného hospodárstva, vrátane ohrozenia energetickej bezpečnosti v dôsledku zmeny klímy. Kvantitatívny prehľad vývoja rôznych zdrojov flexibility potrebnej na začlenenie rastúceho podielu energie z obnoviteľných zdrojov do elektrizačnej sústavy v konečnom pláne by mohol pomôcť riešiť ďalšie interakcie medzi rozmermi energetickej únie. Informácie o zohľadňovaní zásady prvoradosti energetickej efektívnosti vo vnútroštátnych politikách a opatreniach v rámci rôznych rozmerov energetickej únie by mohli byť komplexnejšie.

⁽⁴⁾ SWD(2019) 1004 final.

⁽⁵⁾ COM(2019) 505 final z 5. júna 2019.

⁽⁶⁾ SWD(2019) 229.

- (14) Ďalší prvok, ktorý si zaslúži zvýšenú pozornosť, je konkurencieschopnosť priemyslu a konkurenčné silné stránky a potenciálne problémy Nemecka pri transformácii energetiky. Prínosom by boli merateľné ciele do budúcnosti spolu s politikami a opatreniami na ich dosiahnutie, ktoré by boli vhodne prepojené na politiky v oblasti podnikania, priemyslu a vzdelávania. Konečnému integrovanému energetickému a klimatickému plánu by pomohla lepšia interakcia s obehovým hospodárstvom, vďaka čomu by sa vyzdvihol jeho potenciál znižovania emisií skleníkových plynov.
- (15) Odporúčania Komisie pre Nemecko vychádzajú z posúdenia návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Nemecka, ktoré sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním ⁽⁷⁾,

TÝMTO ODPORÚČA NEMECKU PRIJAŤ OPATRENIA S CIELOM:

1. Špecifikovať ďalšie nákladovo efektívne politiky a opatrenia, najmä v sektoroch budov, dopravy a poľnohospodárstva, na dobehnutie prognózovaného výrazného zaostávania za cieľom znížiť emisie skleníkových plynov do roku 2030 o 38 % oproti roku 2005 v odvetviach, ktoré nepatria do systému EÚ na obchodovanie s emisiami.
2. Poskytnúť podrobné a kvantifikované politiky a opatrenia, ktoré sú v súlade s povinnosťami stanovenými v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 ⁽⁸⁾, s cieľom umožniť včasné a nákladovo efektívne dosiahnutie príspevku Nemecka vo výške 30 % podielu energie z obnoviteľných zdrojov k cieľu Únie na rok 2030 v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov. Predložiť trajektórie a poskytnúť konkrétne opatrenia na dosiahnutie cieľa v odvetví dopravy podľa článku 25 smernice (EÚ) 2018/2001. Poskytnúť ďalšie podrobnosti o podporných rámcoch pre vlastnú spotrebu energie z obnoviteľných zdrojov a komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov v súlade s článkami 21 a 22 smernice (EÚ) 2018/2001, vrátane zjednodušenia administratívnych postupov.
3. Poskytnúť dostatočne ambiciózne národné príspevky, pokiaľ ide o primárnu aj konečnú energetickú spotrebu, v ktorom sa zohľadní potreba spoločne zvýšiť úroveň úsilia potrebného na dosiahnutie cieľa Únie na rok 2030, a podporiť tento národný príspevok politikami a opatreniami v rozsahu primeranom na dosiahnutie zodpovedajúcich úspor energie. Jasne určiť politiky, ktoré sa plánujú prijať a vykonať v období od 2021 do 2030, ich očakávané vplyvy, ako aj harmonogram ich vykonávania a rozpočtové požiadavky.
4. Špecifikovať opatrenia na podporu cieľov energetickej bezpečnosti v oblasti diverzifikácie a znižovania energetickej závislosti vrátane opatrení na zabezpečenie flexibility, ako aj informácií o postupnom ukončení výroby elektriny v jadrových elektrárnach.
5. Určiť výhľadové ciele a cieľové hodnoty týkajúce sa integrácie trhu, najmä opatrenia na posilnenie trhových signálov a na zlepšenie účinného vplyvu trhových zložiek na cenu elektriny. Uviesť harmonogram s primeranými opatreniami na odstránenie štrukturálneho preťaženia v elektrizačnej sústave a ako dôležitý prvok konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu poskytnúť účinné trhové signály, pokiaľ ide o nasadzovanie výrobných zdrojov, a lokačné signály, najmä ako základ pre ďalšiu spoluprácu a koordináciu s inými členskými štátmi a s ohľadom na fungovanie vnútorného trhu s energiou.
6. Bližšie objasniť národné ciele a cieľové hodnoty financovania v oblasti výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti, ktoré konkrétne súvisia s energetickou úniou a ktoré sa majú dosiahnuť od roku 2022 do roku 2030, aby boli ľahko merateľné a vhodné na účely podpory implementácie cieľových hodnôt v ostatných rozmeroch konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Podporiť takéto ciele konkrétnymi a primeranými politikami a opatreniami vrátane tých, ktoré sa majú vypracovať v spolupráci s inými členskými štátmi, ako je napríklad Európsky strategický plán pre energetické technológie.
7. Pokračovať v regionálnej spolupráci v príslušných skupinách na vysokej úrovni a v konzultáciách so susednými členskými štátmi, a to pri finalizácii integrovaného národného energetického a klimatického plánu a počas jeho realizácie. Zamerať sa v tejto súvislosti na postupné zatváranie čierneho- a hnedouhoľných elektrární, využívanie obnoviteľných zdrojov energie a vnútorný trh s energiou, riešenie otázok, ako sú úroveň prepojenosti a prepojovacie kapacity počnúc rokom 2021, opatrenia regionálnej spolupráce súvisiace s posudzovaním primeranosti sústavy, spravodlivý prechod a zmeny energetických systémov potrebné na zvládnutie vyššieho podielu obnoviteľných zdrojov energie, od ktorých sa očakáva, že zmenia cezhraničný obchod s elektrinou a zároveň zvýšia potrebu flexibility sústavy.

⁽⁷⁾ SWD(2019) 229.

⁽⁸⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

8. Rozšíriť analýzu investičných potrieb poskytnutú pre infraštruktúru na prenos elektriny o všeobecný prehľad investičných potrieb na dosiahnutie jeho energetických a klimatických cieľov. Poskytnúť všeobecný prehľad o zdrojoch týchto investícií vrátane vhodného financovania na celoštátnej, regionálnej a únijnej úrovni.
9. Vytvoriť zoznam všetkých energetických dotácií, najmä vrátane dotácií na fosílna palivá, a prijatých opatrení, ako aj plánov na ich postupné ukončenie.
10. Doplniť analýzu interakcií s politikou v oblasti kvality ovzdušia a emisií do ovzdušia, v ktorej sa predložila a vyčíslila vplyvy na znečistenie ovzdušia v rôznych scenároch, poskytnúť podkladové údaje a zohľadniť synergie a účinky kompromisu.
11. Začleniť aspekty spravodlivého a férového prechodu, a to najmä poskytnutím podrobnejších informácií o sociálno-ekonomických vplyvoch energetickej transformácie a plánovaného postupného zatvárania uhoľných elektrární alebo zmien v iných uhlíkovo náročných odvetviach. Opísať súvisiace vplyvy plánovaných zámerov, politík a opatrení na sociálnu oblasť, zamestnanosť a zručnosti. Ďalej rozvíjať koncepciu riešenia otázok energetickej chudoby, okrem iného poskytnúť osobitné posúdenie energetickej chudoby v zmysle požiadavky v nariadení (EÚ) 2018/1999.

V Bruseli 18. júna 2019

Za Komisiu

Miguel ARIAS CAÑETE

člen Komisie

ODPORÚČANIE KOMISIE**z 18. júna 2019****k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Estónska na obdobie 2021 – 2030**

(2019/C 297/06)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,

keďže:

- (1) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je každý členský štát povinný predložiť Komisii návrh svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021 až 2030 v súlade s článkom 3 ods. 1 a prílohou I k uvedenému nariadeniu. Prvé návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov mali byť predložené do 31. decembra 2018.
- (2) Estónsko predložilo svoj návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu 28. decembra 2018. Predloženie tohto návrhu plánu predstavuje základ a prvý krok iteratívneho procesu medzi Komisiou a členskými štátmi na účely finalizácie integrovaných národných energetických a klimatických plánov a ich následného vykonávania.
- (3) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je Komisia povinná posúdiť návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov. Komisia komplexne posúdila návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu Estónska s prihliadnutím na príslušné prvky nariadenia (EÚ) 2018/1999. Toto posúdenie ⁽²⁾ sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním. Z neho vychádzajú nižšie uvedené odporúčania.
- (4) Odporúčania Komisie sa môžu týkať najmä i) úrovne ambície zámerov, cieľov a príspevkov v záujme kolektívneho dosiahnutia zámerov energetickej únie, a najmä zámerov Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti do roku 2030, ako aj úrovne prepojenosti elektrických sietí, ktorú má členský štát za cieľ dosiahnuť do roku 2030; ii) politík a opatrení týkajúcich sa zámerov na úrovni členského štátu a Únie, ako aj iných politík a opatrení s potenciálnym cezhraničným významom; iii) všetkých ďalších politík a opatrení, ktoré by mohli byť požadované v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch; iv) interakcií a konzistentnosti existujúcich a plánovaných politík a opatrení zahrnutých v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch v rámci jedného rozmeru i rôznych rozmerov energetickej únie.
- (5) Komisia pri vypracúvaní svojich odporúčaní zohľadňovala na jednej strane potrebu doplniť určité kvantifikované plánované príspevky všetkých členských štátov s cieľom posúdiť ambície na úrovni Únie a na druhej strane potrebu poskytnúť dotknutému členskému štátu dostatočný čas na náležité zváženie odporúčaní Komisie pred dokončením svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu.
- (6) Odporúčania Komisie, pokiaľ ide o ambície členských štátov v oblasti obnoviteľných zdrojov, vychádzajú zo vzorca stanoveného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999, ktorý je založený na objektívnych kritériách.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1.

⁽²⁾ SWD(2019) 277.

- (7) Pokiaľ ide o energetickú efektívnosť, odporúčania Komisie vychádzajú z posúdenia národnej úrovne ambície predloženej v návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu v porovnaní s kolektívnou úrovňou úsilia potrebného na dosiahnutie cieľov Únie, v prípade potreby s prihliadnutím na poskytnuté informácie o osobitných národných okolnostiach. Konečné národné príspevky v oblasti energetickej efektívnosti by mali zodpovedať potenciálu nákladovo efektívnej úspory energie a mali by sa opierať o spoľahlivú dlhodobú stratégiu obnovy budov a opatrenia na plnenie povinnosti úspor energie vyplývajúcej z článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ⁽³⁾. Členské štáty by mali tiež preukázať riadne zohľadnenie zásady prvoradosti energetickej efektívnosti, a to najmä objasnením, ako energetická efektívnosť prispieva k nákladovo efektívnemu plneniu národných cieľov v oblasti konkurencieschopného nízkouhlíkového hospodárstva, bezpečnosti dodávok energie a riešenia problému energetickej chudoby.
- (8) V nariadení o riadení sa od členských štátov vyžaduje, aby poskytli všeobecný prehľad o investíciách potrebných na dosiahnutie zámerov, cieľov a príspevkov stanovených v integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne, ako aj všeobecné hodnotenie zdrojov pre tieto investície. Národné energetické a klimatické plány by mali zabezpečiť transparentnosť a predvídateľnosť vnútroštátnych politik a opatrení s cieľom zabezpečiť investičnú istotu.
- (9) Rovnako aj v rámci cyklu európskeho semestra 2018 – 2019 Komisia kladie silný dôraz na investičné potreby členských štátov v oblasti energetiky a klímy. Tento aspekt je viditeľný aj v Správe o Estónsku 2019⁽⁴⁾ a v odporúčaní Komisie na odporúčanie Rady pre Estónsko⁽⁵⁾, ktoré tvoria súčasť procesu európskeho semestra. Komisia pri posudzovaní návrhov integrovaných národných energetických a klimatických plánov zohľadnila najnovšie zistenia a odporúčania európskeho semestra. Odporúčania Komisie sú doplnkom k najnovším odporúčaniam pre jednotlivé krajiny vydaným v kontexte európskeho semestra. Členské štáty by mali takisto zabezpečiť, aby ich integrované národné energetické a klimatické plány brali do úvahy najnovšie odporúčania pre jednotlivé krajiny vydané v kontexte európskeho semestra.
- (10) V zmysle nariadenia o riadení sa okrem toho vyžaduje, aby každý členský štát náležite zohľadnil všetky odporúčania Komisie týkajúce sa jeho návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu, ktorý má byť predložený do 31. decembra 2019, a ak dotknutý členský štát nezohľadní nejaké odporúčanie alebo jeho podstatnú časť, mal by uviesť a zverejniť svoje dôvody.
- (11) Tam, kde je to vhodné, by členské štáty mali vo svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánoch a ich neskorších aktualizáciách vykazovať rovnaké údaje, aké vykazujú Eurostatu alebo Európskej environmentálnej agentúre. Na výpočet východiskovej hodnoty pre modelovanie a projekcie má zásadný význam používanie rovnakých zdrojov, a prípadne európskej štatistiky. Vďaka použitiu európskej štatistiky bude možné lepšie porovnať údaje a projekcie použité v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch.
- (12) V konečnom integrovanom energetickom a klimatickom pláne sa majú uviesť všetky prvky prílohy I k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. V tejto súvislosti by sa mal posúdiť makroekonomický a v uskutočniteľnom rozsahu zdravotný, environmentálny, zamestnanostný a vzdelávací účinok, účinok na zručnosti a sociálny účinok plánovaných politik a opatrení. Verejnosť a ostatné zainteresované strany majú byť aktívne zapojené do prípravy konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Tieto a ďalšie prvky sú podrobne opísané v pracovnom dokumente útvarov Komisie uverejnenom spolu s týmto odporúčaním⁽⁶⁾.
- (13) Vo svojom konečnom pláne by malo Estónsko zohľadniť prepojenia medzi plánovanými politikami a opatreniami, predovšetkým z hľadiska dôsledkov zásady prvoradosti energetickej efektívnosti pre rozmery dekarbonizácie, energetickej bezpečnosti a vnútorného trhu s energiou. V tejto súvislosti sú dôležitými prvkami príspevok energetickej efektívnosti k zníženiu závislosti od dovozu energie a kompenzácia vplyvu zníženia výroby elektrickej energie z roponosnej bridlice, a to aj s cieľom začleniť rastúce podiely energie z obnoviteľných zdrojov a zabezpečiť budúcu primeranosť výroby elektriny v elektrizačnej sústave. Ďalším relevantným faktorom je vplyv rizík súvisiacich so zmenou klímy na dodávky energie. Estónsko by malo venovať osobitnú pozornosť špecifikovaniu stavu vykonávania a vplyvu politik a opatrení, ako aj poskytnutiu projekcií skleníkových plynov podľa politických sektorov (systém obchodovania s emisiami, sektory spoločného úsilia a využívanie pôdy, zmeny vo využívaní pôdy a lesné hospodárstvo). Podobne aj ciele v rámci rozmeru výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti musia podporiť úsilie plánované pre zvýšené rozmery energetickej únie.

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1).

⁽⁴⁾ SWD(2019) 1005 final.

⁽⁵⁾ COM(2019) 506 final z 5. júna 2019.

⁽⁶⁾ SWD(2019) 277.

- (14) Ku kvalite konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu by prispela komplexná analýza súčasného postavenia sektora nízkouhlíkových technológií na svetovom trhu, v ktorej by sa zdôraznili konkurenčné silné stránky a potenciálne problémy a uviedli merateľné ciele do budúcnosti, ako aj politiky a opatrenia na ich dosiahnutie, spolu s vhodným prepojením na politiku v oblasti podnikania a priemyslu. Rovnako by mu pomohla lepšia interakcia s obehovým hospodárstvom, vďaka čomu by sa vyzdvihol jeho potenciál znižovania emisií skleníkových plynov.
- (15) Odporúčania Komisie pre Estónsko vychádzajú z posúdenia návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Estónska, ktoré sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním (?),

TÝMTO ODPORÚČA ESTÓNSKU PRIJAŤ OPATRENIA S CIEĽOM:

1. Objasniť, ako plánuje dosiahnuť svoj cieľ znížiť emisie skleníkových plynov, na ktoré sa nevzťahuje systém EÚ na obchodovanie s emisiami, o 13 % v porovnaní s rokom 2005, vrátane úlohy sektorov využívania pôdy, zmien vo využívaní pôdy a lesného hospodárstva. To si vyžaduje najmä ďalší rozbor kombinovaného vplyvu plánovaných politík a uplatňovania pravidiel započítavania podľa nariadenia (EÚ) 2018/841.
2. Podoprieť vítanú úroveň ambícií dosiahnuť podiel energie z obnoviteľných zdrojov vo výške 42 % do roku 2030 ako príspevok Estónska k cieľu Únie na rok 2030 v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov podrobnými a kvantifikovanými politikami a opatreniami, ktoré sú v súlade s povinnosťami podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 (?), s cieľom umožniť včasné a nákladovo efektívne dosiahnutie tohto príspevku. Poskytnúť ďalšie podrobnosti o opatreniach na splnenie orientačného cieľa v sektore vykurovania a chladenia podľa článku 23 smernice (EÚ) 2018/2001 a zabezpečiť, aby boli zavedené primerané opatrenia na zvýšenie podielu energie z obnoviteľných zdrojov na splnenie cieľa v oblasti dopravy stanoveného v návrhu plánu a v súlade s článkom 25 smernice (EÚ) 2018/2001. Poskytnúť ďalšie podrobnosti o plánovaných konkrétnych opatreniach na zabezpečenie dlhodobej udržateľnosti využívania biomasy v odvetví energetiky vzhľadom na významný podiel biomasy na energetickom mixe Estónska. Poskytnúť opatrenia týkajúce sa podporných rámcov pre vlastnú spotrebu energie z obnoviteľných zdrojov a komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov v súlade s článkami 21 a 22 smernice (EÚ) 2018/2001, vrátane zjednodušenia administratívnych postupov.
3. Zvýšiť úroveň ambícií zameraných na zníženie konečnej aj primárnej energetickej spotreby v roku 2030 vzhľadom na potrebu zintenzívniť úsilie nevyhnutné na dosiahnutie cieľa Únie na rok 2030 v oblasti energetickej efektívnosti. Podporiť to politikami a opatreniami, ktoré prinesú ďalšie úspory energie do roku 2030. Začleniť do konečného plánu všetky politiky a opatrenia plánované na dosiahnutie cieľa kumulatívnych úspor s realistickým harmonogramom realizácie a jasným posúdením ich investičných potrieb.
4. Špecifikovať opatrenia na zabezpečenie primeranosti výroby elektriny vzhľadom na ambiciózny cieľ v oblasti obnoviteľných zdrojov energie vrátane opatrení týkajúcich sa reakcie na strane spotreby a uskladňovania energie.
5. Určiť výhľadové ciele a cieľové hodnoty, pokiaľ ide o integráciu trhu, a najmä opatrenia na rozvoj konkurenčnejších maloobchodných trhov a zvýšenie miery zapojenia spotrebiteľov na maloobchodnom trhu.
6. Bližšie objasniť národné ciele a cieľové hodnoty financovania v oblasti výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti, ktoré konkrétne súvisia s energetickou úniou a ktoré sa majú dosiahnuť od dnes až do roku 2030, aby boli ľahko merateľné a vhodné na účely podpory implementácie cieľových hodnôt v ostatných rozmeroch integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Podporiť takéto ciele konkrétnymi a primeranými politikami a opatreniami vrátane tých, ktoré sa majú vypracovať v spolupráci s inými členskými štátmi, ako je napríklad strategický plán pre energetické technológie.
7. Zintenzívniť dohody o už aj tak dobrej regionálnej spolupráci medzi pobaltskými krajinami (Estónsko, Lotyšsko a Litva), rozšíriť ich o nové oblasti a rozšíriť aj ich geografické pokrytie o škandinávске krajiny (Dánsko, Fínsko, Island, Nórsko a Švédsko). Táto regionálna spolupráca by mala byť zameraná na vnútorný trh s energiou a energetickú bezpečnosť vzhľadom na zmeny v elektrizačných sústavách, ktoré prijímajú vyššie podiely elektriny z obnoviteľných zdrojov, čím sa zvýši dovoz a vývoz elektriny a narastie potreba systémovej flexibility, ako aj na dekarbonizáciu odvetvia dopravy a výskum.

(?) SWD(2019) 277.

(?) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

8. Poskytnúť všeobecný prehľad o investíciách potrebných na modernizáciu ekonomiky dosiahnutím jeho energetických a klimatických cieľov a všeobecné posúdenie zdrojov týchto investícií vrátane vhodného financovania na celoštátnej, regionálnej a únijnej úrovni.
9. Vytvoriť zoznam prijatých opatrení a plánov na postupné ukončenie energetických dotácií, najmä na fosílna palivá.
10. Doplniť analýzu interakcií s politikou v oblasti kvality ovzdušia a emisií do ovzdušia, v ktorej sa predložia vplyvy na znečistenie ovzdušia v rôznych scenároch, poskytnú podkladové projekcie látok znečisťujúcich ovzdušie a zohľadnia synergie a účinky kompromisu.
11. Lepšie integrovať aspekty spravodlivého a férového prechodu, a to najmä poskytnutím podrobnejších informácií o vplyvoch plánovaných zámerov, politík a opatrení na sociálnu oblasť, zamestnanosť a zručnosti. Ďalej rozvíjať koncepciu riešenia otázok energetickej chudoby, okrem iného zdôraznením uplatnenia opatrení zvyšujúcich energetickú efektívnosť na účely zmiernenia energetickej chudoby v zmysle požiadavky v nariadení (EÚ) 2018/1999.

V Bruseli 18. júna 2019

Za Komisiu

Miguel ARIAS CAÑETE

člen Komisie

ODPORÚČANIE KOMISIE**z 18. júna 2019****k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Írska na obdobie 2021 – 2030**

(2019/C 297/07)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,

keďže:

- (1) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je každý členský štát povinný predložiť Komisii návrh svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021 až 2030 v súlade s článkom 3 ods. 1 a prílohou I k uvedenému nariadeniu. Prvé návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov mali byť predložené do 31. decembra 2018.
- (2) Írsko predložilo svoj návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu 21. decembra 2018. Predloženie tohto návrhu plánu predstavuje základ a prvý krok iteratívneho procesu medzi Komisiou a členskými štátmi na účely finalizácie integrovaných národných energetických a klimatických plánov a ich následného vykonávania.
- (3) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je Komisia povinná posúdiť návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov. Komisia komplexne posúdila návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu Írska s prihliadnutím na príslušné prvky nariadenia (EÚ) 2018/1999. Toto posúdenie⁽²⁾ sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním. Z neho vychádzajú nižšie uvedené odporúčania.
- (4) Odporúčania Komisie sa môžu týkať najmä i) úrovne ambície zámerov, cieľov a príspevkov v záujme kolektívneho dosiahnutia zámerov energetickej únie, a najmä zámerov Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti do roku 2030, ako aj úrovne prepojenosti elektrických sietí, ktorú má členský štát za cieľ dosiahnuť do roku 2030; ii) politík a opatrení týkajúcich sa zámerov na úrovni členského štátu a Únie, ako aj iných politík a opatrení s potenciálnym cezhraničným významom; iii) všetkých ďalších politík a opatrení, ktoré by mohli byť požadované v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch; iv) interakcií a konzistentnosti existujúcich a plánovaných politík a opatrení zahrnutých v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch v rámci jedného rozmeru i rôznych rozmerov energetickej únie.
- (5) Komisia pri vypracúvaní svojich odporúčaní zohľadňovala na jednej strane potrebu doplniť určité kvantifikované plánované príspevky všetkých členských štátov s cieľom posúdiť ambície na úrovni Únie a na druhej strane potrebu poskytnúť dotknutému členskému štátu dostatočný čas na náležité zváženie odporúčaní Komisie pred dokončením svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu.
- (6) Odporúčania Komisie, pokiaľ ide o ambície členských štátov v oblasti obnoviteľných zdrojov, vychádzajú zo vzorca stanoveného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999, ktorý je založený na objektívnych kritériách.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1.

⁽²⁾ SWD(2019) 230.

- (7) Pokiaľ ide o energetickú efektívnosť, odporúčania Komisie vychádzajú z posúdenia národnej úrovne ambície predloženej v návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu v porovnaní s kolektívnou úrovňou úsilia potrebného na dosiahnutie cieľov Únie, v prípade potreby s prihliadnutím na poskytnuté informácie o osobitných národných okolnostiach. Konečné národné príspevky v oblasti energetickej efektívnosti by mali zodpovedať potenciálu nákladovo efektívnej úspory energie a mali by sa opierať o spoľahlivú dlhodobú stratégiu obnovy budov a opatrenia na plnenie povinnosti úspor energie vyplývajúcej z článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ⁽³⁾. Členské štáty by mali tiež preukázať riadne zohľadnenie zásady prvoradosti energetickej efektívnosti, a to najmä objasnením, ako energetická efektívnosť prispieva k nákladovo efektívnemu plneniu národných cieľov v oblasti konkurencieschopného nízkouhlíkového hospodárstva, bezpečnosti dodávok energie a riešenia problému energetickej chudoby.
- (8) V nariadení o riadení sa od členských štátov vyžaduje, aby poskytli všeobecný prehľad o investíciách potrebných na dosiahnutie zámerov, cieľov a príspevkov stanovených v integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne, ako aj všeobecné hodnotenie zdrojov pre tieto investície. Národné energetické a klimatické plány by mali zabezpečiť transparentnosť a predvídateľnosť vnútroštátnych politik a opatrení s cieľom zabezpečiť investičnú istotu.
- (9) Rovnako aj v rámci cyklu európskeho semestra 2018 – 2019 Komisia kladie silný dôraz na investičné potreby členských štátov v oblasti energetiky a klímy. Tento aspekt je viditeľný aj v Správe o Írsku 2019⁽⁴⁾ a v odporúčaní Komisie na odporúčanie Rady pre Írsko⁽⁵⁾, ktoré tvoria súčasť procesu európskeho semestra. Komisia pri posudzovaní návrhov integrovaných národných energetických a klimatických plánov zohľadnila najnovšie zistenia a odporúčania európskeho semestra. Odporúčania Komisie sú doplnkom k najnovším odporúčaniam pre jednotlivé krajiny vydaným v kontexte európskeho semestra. Členské štáty by mali takisto zabezpečiť, aby ich integrované národné energetické a klimatické plány brali do úvahy najnovšie odporúčania pre jednotlivé krajiny vydané v kontexte európskeho semestra.
- (10) V zmysle nariadenia o riadení sa okrem toho vyžaduje, aby každý členský štát náležite zohľadnil všetky odporúčania Komisie týkajúce sa jeho návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu, ktorý má byť predložený do 31. decembra 2019, a ak dotknutý členský štát nezohľadní nejaké odporúčanie alebo jeho podstatnú časť, mal by uviesť a zverejniť svoje dôvody.
- (11) Tam, kde je to vhodné, by členské štáty mali vo svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánoch a ich neskorších aktualizáciách vykazovať rovnaké údaje, aké vykazujú Eurostatu alebo Európskej environmentálnej agentúre. Na výpočet východiskovej hodnoty pre modelovanie a projekcie má zásadný význam používanie rovnakých zdrojov, a prípadne európskej štatistiky. Vďaka použitiu európskej štatistiky bude možné lepšie porovnať údaje a projekcie použité v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch.
- (12) V konečnom integrovanom energetickom a klimatickom pláne sa majú uviesť všetky prvky prílohy I k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. V tejto súvislosti by sa mal posúdiť makroekonomický a v uskutočniteľnom rozsahu zdravotný, environmentálny, zamestnanostný a vzdelávací účinok, účinok na zručnosti a sociálny účinok plánovaných politik a opatrení. Verejnosť a ostatné zainteresované strany majú byť aktívne zapojené do prípravy konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Tieto a ďalšie prvky sú podrobne opísané v pracovnom dokumente útvarov Komisie uverejnenom spolu s týmto odporúčaním⁽⁶⁾.
- (13) Vo svojom konečnom pláne by Írsko malo vychádzať z úvah o interakciách jednotlivých politik v návrhu plánu, pričom by malo rozpracovať synergie medzi rozmermi dekarbonizácie, energetickej bezpečnosti a vnútorného trhu s energiou. Jednou z týchto otázok je vplyv plánovaného postupného zatvárania uhoľných elektrární a rastúceho podielu energie z obnoviteľných zdrojov na energetickú bezpečnosť a primeranosť výroby elektriny v električnej sústave. Ďalšou otázkou na rozpracovanie je zlučiteľnosť plánovaného nárastu využívania biomasy s plánom na zvýšenie odstraňovania emisií z využívania pôdy, zo zmien vo využívaní pôdy a z lesného hospodárstva. Ďalším dôležitým prvkom, ktorý sa má riešiť v konečnom pláne, je zásada prvoradosti energetickej efektívnosti pri stanovovaní kritérií oprávnenosti obnoviteľných zdrojov energie na podporu a pri navrhovaní politik pre rozmery energetickej bezpečnosti a vnútorného trhu s energiou. Podobne aj ciele v rámci rozmeru výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti musia podporiť úsilie plánované pre zvyšné rozmery energetickej únie.

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1).

⁽⁴⁾ SWD(2019) 1006 final.

⁽⁵⁾ COM(2019) 507 final z 5. júna 2019.

⁽⁶⁾ SWD(2019) 230.

- (14) Konečnému integrovanému národnému energetickému a klimatickému plánu by prospela komplexná analýza súčasného postavenia sektora nízkouhlíkových technológií na svetovom trhu, v ktorej by sa zdôraznili konkurenčné silné stránky a potenciálne problémy a uviedli merateľné ciele do budúcnosti, ako aj politiky a opatrenia na ich dosiahnutie, spolu s vhodným prepojením na politiku v oblasti podnikania a priemyslu. Mohol by tiež ťažiť zo zohľadnenia úlohy obehového hospodárstva s odkazom na národné stratégie a akčné plány, aby sa zvýšili ich prínosy a prípadné kompromisy, pokiaľ ide o znižovanie emisií skleníkových plynov.
- (15) Odporúčania Komisie pre Írsko vychádzajú z posúdenia návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Írska, ktoré sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním (7),

TÝMTO ODPORÚČA ÍRSKU PRIJAŤ OPATRENIA S CIELOM:

1. Predložiť ďalšie opatrenia, najmä v sektoroch budov a dopravy, na nákladovo efektívne dobehnutie prognózovaného výrazného zaostávania za cieľom znížiť emisie skleníkových plynov do roku 2030 o 30 % oproti roku 2005 v odvetviach, ktoré nepatria do systému EÚ na obchodovanie s emisiami.
2. Navrhnuť podiel energie z obnoviteľných zdrojov aspoň na úrovni 31 % ako príspevok Írska k dosiahnutiu cieľa Únie na rok 2030 v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, v zmysle vzorca uvedeného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. Zahnúť do konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu orientačnú trajektóriu, ktorou sa v súlade s uvedeným podielom dosiahnu všetky referenčné body podľa článku 4 písm. a) bodu 2 nariadenia (EÚ) 2018/1999, a to vzhľadom na potrebu zvýšiť úroveň úsilia o kolektívne dosiahnutie tohto cieľa. Predložiť podrobné a kvantifikované politiky a opatrenia, ktoré sú v súlade s povinnosťami stanovenými v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 (8) a ktoré umožňujú včasné a nákladovo efektívne dosiahnutie tohto príspevku. Zabezpečiť, aby bol cieľ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na rok 2020 stanovený v prílohe I k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES (9) v plnej miere splnený a zachovaný ako východisková hodnota na obdobie od roku 2021, a vysvetliť, ako Írsko plánuje dosiahnuť a udržať takýto východiskový podiel. Predložiť trajektórie a zodpovedajúce opatrenia v sektore vykurovania a chladenia a v odvetví dopravy, aby sa dosiahol orientačný cieľ uvedený v článku 23 smernice (EÚ) 2018/2001 a cieľ pre odvetvie dopravy uvedený v článku 25 smernice (EÚ) 2018/2001. Zaviesť opatrenia na odstránenie administratívnej záťaže a uviesť podrobné informácie o opatreniach, ktoré súvisia s podpornými rámcami pre vlastnú spotrebu energie z obnoviteľných zdrojov a komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov v súlade s článkami 21 a 22 smernice (EÚ) 2018/2001.
3. Výrazne zvýšiť svoje ambície zamerané na energetickú efektívnosť znížením konečnej aj primárnej energetickej spotreby v absolútnych hodnotách vzhľadom na potrebu zintenzívniť úsilie o dosiahnutie cieľa Únie na rok 2030 v oblasti energetickej efektívnosti. Podporiť to politikami a opatreniami, ktoré prinesú ďalšie úspory energie do roku 2030. Vyjadriť konečný príspevok ako špecifickú hodnotu pre primárnu aj konečnú energetickú spotrebu. Uviesť podrobnosti o podkladovej metodike odhadu úspor energie. Treba tiež uviesť požadované investície na realizáciu politík v oblasti energetickej efektívnosti.
4. Špecifikovať opatrenia na podporu cieľov energetickej bezpečnosti týkajúcich sa diverzifikácie a zníženia energetickej závislosti, najmä v sektore zemného plynu a ropy, vzhľadom na neistoty spojené s vystúpením Spojeného kráľovstva z Európskej únie.
5. Bližšie rozpracovať národné ciele a cieľové hodnoty financovania v oblasti výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti, ktoré konkrétne súvisia s energetickou úniou a ktoré sa majú dosiahnuť od dnes až do roku 2030, aby boli ľahko merateľné a vhodné na účely podpory implementácie cieľových hodnôt v ostatných rozmeroch jeho integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Podporiť takéto ciele konkrétnymi a primeranými politikami a opatreniami vrátane tých, ktoré sa majú vypracovať v spolupráci s inými členskými štátmi, ako je napríklad strategický plán pre energetické technológie.
6. Stavať na rámci spolupráce v oblasti energetiky v severných moriach a iniciatívy „Čistá energia pre ostrovy EÚ“ s cieľom splniť cieľ v oblasti obnoviteľných zdrojov energie a zabezpečiť včasné vykonávanie prebiehajúcich projektov prepojovacích vedení. Vzhľadom na rozhodnutie Spojeného kráľovstva vystúpiť z Európskej únie, stanoviť opatrenia na zaistenie pokračovania v regionálnej spolupráci so Spojeným kráľovstvom v oblasti pripravenosti na núdzové situácie v elektroenergetike a reakcie na ne, ako aj bezpečnosti dodávok plynu a ropy.

(7) SWD(2019) 230.

(8) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

(9) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES z 23. apríla 2009 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie a o zmene a doplnení a následnom zrušení smerníc 2001/77/ES a 2003/30/ES (Ú. v. EÚ L 140, 5.6.2009, s. 16).

7. Vytvoriť zoznam prijatých opatrení a plánov na postupné ukončenie energetických dotácií, najmä na fosílna palivá.
8. Predložiť vplyvy na znečistenie ovzdušia v rôznych scenároch, poskytnúť podkladové údaje a zohľadniť synergie a účinky kompromisov.
9. Lepšie integrovať aspekty spravodlivého a férového prechodu, a to najmä poskytnutím podrobnejších informácií o vplyvoch plánovaných politík a opatrení na sociálnu oblasť, zamestnanosť a zručnosti. Konečný plán by sa mal najmä venovať vplyvu prechodu na obyvateľstvo žijúce v uhlíkovo náročných regiónoch. Doplniť koncepciu riešenia otázok energetickej chudoby o orientačné ciele zníženia energetickej chudoby v zmysle požiadavky v nariadení (EÚ) 2018/1999.

V Bruseli 18. júna 2019

Za Komisiu
Miguel ARIAS CAÑETE
člen Komisie

ODPORÚČANIE KOMISIE**z 18. júna 2019****k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Grécka na obdobie 2021 – 2030**

(2019/C 297/08)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,

keďže:

- (1) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je každý členský štát povinný predložiť Komisii návrh svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021 až 2030 v súlade s článkom 3 ods. 1 a prílohou I k uvedenému nariadeniu. Prvé návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov mali byť predložené do 31. decembra 2018.
- (2) Grécko predložilo svoj návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu 25. januára 2019. Predloženie tohto návrhu plánu predstavuje základ a prvý krok iteratívneho procesu medzi Komisiou a členskými štátmi na účely finalizácie integrovaných národných energetických a klimatických plánov a ich následného vykonávania.
- (3) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je Komisia povinná posúdiť návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov. Komisia komplexne posúdila návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu Grécka s prihliadnutím na príslušné prvky nariadenia (EÚ) 2018/1999. Toto posúdenie ⁽²⁾ sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním. Z neho vychádzajú nižšie uvedené odporúčania.
- (4) Odporúčania Komisie sa môžu týkať najmä i) úrovne ambície zámerov, cieľov a príspevkov v záujme kolektívneho dosiahnutia zámerov energetickej únie, a najmä zámerov Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti do roku 2030, ako aj úrovne prepojenosti elektrických sietí, ktorú má členský štát za cieľ dosiahnuť do roku 2030; ii) politík a opatrení týkajúcich sa zámerov na úrovni členského štátu a Únie, ako aj iných politík a opatrení s potenciálnym cezhraničným významom; iii) všetkých ďalších politík a opatrení, ktoré by mohli byť požadované v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch; iv) interakcií a konzistentnosti existujúcich a plánovaných politík a opatrení zahrnutých v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch v rámci jedného rozmeru i rôznych rozmerov energetickej únie.
- (5) Komisia pri vypracúvaní svojich odporúčaní zohľadňovala na jednej strane potrebu doplniť určité kvantifikované plánované príspevky všetkých členských štátov s cieľom posúdiť ambície na úrovni Únie a na druhej strane potrebu poskytnúť dotknutému členskému štátu dostatočný čas na náležité zváženie odporúčaní Komisie pred dokončením svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu.
- (6) Odporúčania Komisie, pokiaľ ide o ambície členských štátov v oblasti obnoviteľných zdrojov, vychádzajú zo vzorca stanoveného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999, ktorý je založený na objektívnych kritériách.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1.

⁽²⁾ SWD(2019) 261

- (7) Pokiaľ ide o energetickú efektívnosť, odporúčania Komisie vychádzajú z posúdenia národnej úrovne ambície predloženej v návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu v porovnaní s kolektívnou úrovňou úsilia potrebného na dosiahnutie cieľov Únie, v prípade potreby s prihliadnutím na poskytnuté informácie o osobitných národných okolnostiach. Konečné národné príspevky v oblasti energetickej efektívnosti by mali zodpovedať potenciálu nákladovo efektívnej úspory energie a mali by sa opierať o spoľahlivú dlhodobú stratégiu obnovy budov a opatrenia na plnenie povinnosti úspor energie vyplývajúcej z článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ⁽³⁾. Členské štáty by mali tiež preukázať riadne zohľadnenie zásady prvoradosti energetickej efektívnosti, a to najmä objasnením, ako energetická efektívnosť prispieva k nákladovo efektívnemu plneniu národných cieľov v oblasti konkurencieschopného nízkouhlíkového hospodárstva, bezpečnosti dodávok energie a riešenia problému energetickej chudoby.
- (8) V nariadení o riadení sa od členských štátov vyžaduje, aby poskytli všeobecný prehľad o investíciách potrebných na dosiahnutie zámerov, cieľov a príspevkov stanovených v integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne, ako aj všeobecné hodnotenie zdrojov pre tieto investície. Národné energetické a klimatické plány by mali zabezpečiť transparentnosť a predvídateľnosť vnútroštátnych politík a opatrení s cieľom zabezpečiť investičnú istotu.
- (9) Rovnako aj v rámci cyklu európskeho semestra 2018 – 2019 Komisia kladie silný dôraz na investičné potreby členských štátov v oblasti energetiky a klímy. Tento aspekt je viditeľný aj v Správe o Grécku 2019⁽⁴⁾ a v odporúčaní Komisie na odporúčanie Rady pre Grécko⁽⁵⁾, ktoré tvoria súčasť procesu európskeho semestra. Komisia pri posudzovaní návrhov integrovaných národných energetických a klimatických plánov zohľadnila najnovšie zistenia a odporúčania európskeho semestra. Odporúčania Komisie sú doplnkom k najnovším odporúčaniam pre jednotlivé krajiny vydaným v kontexte európskeho semestra. Členské štáty by mali takisto zabezpečiť, aby ich integrované národné energetické a klimatické plány brali do úvahy najnovšie odporúčania pre jednotlivé krajiny vydané v kontexte európskeho semestra.
- (10) V zmysle nariadenia o riadení sa okrem toho vyžaduje, aby každý členský štát náležite zohľadnil všetky odporúčania Komisie týkajúce sa jeho návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu, ktorý má byť predložený do 31. decembra 2019, a ak dotknutý členský štát nezohľadní nejaké odporúčanie alebo jeho podstatnú časť, mal by uviesť a zverejniť svoje dôvody.
- (11) Tam, kde je to vhodné, by členské štáty mali vo svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánoch a ich neskorších aktualizáciách vykazovať rovnaké údaje, aké vykazujú Eurostatu alebo Európskej environmentálnej agentúre. Na výpočet východiskovej hodnoty pre modelovanie a projekcie má zásadný význam používanie rovnakých zdrojov, a prípadne európskej štatistiky. Vďaka použitiu európskej štatistiky bude možné lepšie porovnať údaje a projekcie použité v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch.
- (12) V konečnom integrovanom energetickom a klimatickom pláne sa majú uviesť všetky prvky prílohy I k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. V tejto súvislosti by sa mal posúdiť makroekonomický a v uskutočniteľnom rozsahu zdravotný, environmentálny, zamestnanostný a vzdelávací účinok, účinok na zručnosti a sociálny účinok plánovaných politík a opatrení. Verejnosť a ostatné zainteresované strany majú byť aktívne zapojené do prípravy konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Tieto a ďalšie prvky sú podrobne opísané v pracovnom dokumente útvarov Komisie uverejnenom spolu s týmto odporúčaním⁽⁶⁾.
- (13) Grécko by malo vo svojom konečnom pláne vychádzať z pozitívnych vzájomných prepojení medzi plánovanými politikami a opatreniami načrtnutými v návrhu plánu a bližšie preskúmať náročnejšie vzájomné prepojenia medzi politikami. Jedným z takýchto prepojení sú synergie v rámci rozmeru dekarbonizácie, napr. vplyv plánovaných opatrení súvisiacich s bioenergiou na započítané emisie a odstraňovanie emisií z využívania pôdy, zo zmien vo využívaní pôdy a z lesného hospodárstva. Ďalším prepojením sú synergie medzi rozmermi dekarbonizácie, energetickej bezpečnosti a vnútorného trhu a zásadou prvoradosti energetickej efektívnosti, napr. objasnením, ako energetická efektívnosť prispieva k nákladovo efektívnemu plneniu národných cieľov konkurencieschopného nízkouhlíkového hospodárstva a k bezpečnosti dodávok energie. Energetická efektívnosť by sa mohla zväziť aj z hľadiska znižovania energetickej chudoby. Ciele v rámci rozmeru výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti musia podporiť úsilie plánované pre zvýšenie rozmerov energetickej únie.

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1).

⁽⁴⁾ SWD(2019) 1007 final.

⁽⁵⁾ COM(2019) 508 final z 5. júna 2019.

⁽⁶⁾ SWD(2019) 261.

- (14) Ku kvalite konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu by prispelo aj zahrnutie sektora nízkouhlíkových technológií vrátane opatrení na dekarbonizáciu energeticky a uhlíkovo náročných priemyselných odvetví a komplexnejšia analýza súčasného postavenia tohto sektora na svetovom trhu, v ktorej by sa zdôraznili konkurenčné silné stránky a potenciálne problémy. Pomohlo by mu aj rozpracovanie otázky úspor emisií skleníkových plynov vyplývajúcich z opatrení súvisiacich s obehovým hospodárstvom.
- (15) Odporúčania Komisie pre Grécko vychádzajú z posúdenia návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Grécka, ktoré sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním ⁽⁷⁾,

TÝMTO ODPORÚČA GRÉCKU PRIJAŤ OPATRENIA S CIEĽOM:

1. Umožniť včasné a nákladovo efektívne dosiahnutie príspevku Grécka vo výške 31 % k cieľu EÚ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov do roku 2030, okrem iného zahrnutím do konečného plánu orientačnej trajektórie, ktorá dosiahne všetky referenčné body podľa článku 4 písm. a) bodu 2 nariadenia (EÚ) 2018/1999, a poskytnúť podrobné a kvantifikované politiky a opatrenia v súlade s povinnosťami stanovenými v smernici (EÚ) 2018/2001. Zosúladiť ciele navrhnuté v návrhu plánu týkajúce sa podielu energie z obnoviteľných zdrojov v odvetví vykurovania a chladenia s orientačným cieľom uvedeným v článku 23 smernice (EÚ) 2018/2001 a s cieľom v oblasti dopravy uvedeným v článku 25 smernice (EÚ) 2018/2001.
2. Výrazne zvýšiť ambície vo vzťahu k znižovaniu konečnej aj primárnej energetickej spotreby vzhľadom na potrebu zvýšiť úsilie o dosiahnutie cieľa Únie na rok 2030 v oblasti energetickej efektívnosti a podporiť ich politikami a opatreniami, ktorými by sa do roku 2030 dosiahli ďalšie úspory energie. Objasniť harmonogram prijímania a vykonávania politík, ktoré sa majú uplatňovať od roku 2020, najmä pokiaľ ide o nové nástroje. Opatrenia určené na dosiahnutie cieľa kumulatívnych úspor by mali byť navrhnuté v primeranom rozsahu.
3. Konkretizovať opatrenia na podporu cieľov energetickej bezpečnosti v oblasti diverzifikácie a znižovania energetickej závislosti vrátane opatrení na zabezpečenie flexibility, najmä v súvislosti so zemným plynom. Uviesť aj posúdenie toho, ako infraštruktúrne projekty a regionálna spolupráca prispievajú k cieľom v oblasti energetickej bezpečnosti, a to aj s využitím regionálnej spolupráce a flexibility na využitie príležitostí, ktoré prináša znižovanie emisií skleníkových plynov v záujme modernizácie gréckeho hospodárstva.
4. Zahrnúť výhľadové ciele a cieľové hodnoty týkajúce sa integrácie trhu, najmä opatrenia na posilnenie hospodárskej súťaže na maloobchodných a veľkoobchodných trhoch, v súlade s jeho záväzkom v rámci programu Európskeho mechanizmu pre stabilitu (EMS) znížiť do roku 2020 trhový podiel etablovaného prevádzkovateľa na maloobchodnom a veľkoobchodnom trhu pod 50 %. Implementovať cieľový model trhu s elektrinou a prepojenie trhu (market coupling) so susednými štátmi na základe harmonogramov dohodnutých v rámci mechanizmu dohľadu po skončení programu.
5. Bližšie vyčíslieť národné ciele a cieľové hodnoty financovania v oblasti výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti, ktoré osobitne súvisia s energetickou úniou a ktoré sa majú dosiahnuť od dnes až do roku 2030, aby boli ľahko merateľné a vhodné na účely podpory implementácie cieľových hodnôt v ostatných rozmeroch integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Podporiť takéto ciele konkrétnymi a primeranými politikami a opatreniami vrátane tých, ktoré sa majú vypracovať v spolupráci s inými členskými štátmi, ako je napríklad strategický plán pre energetické technológie.
6. Zintenzívniť už aj tak dobrú regionálnu spoluprácu s Bulharskom a Cyprom, ako aj s krajinami skupiny pre plynárenskú konektivitu v strednej a juhovýchodnej Európe (CESEC). V súvislosti s iniciatívou „Čistá energia pre ostrovy EÚ“ posilniť spoluprácu s členskými štátmi a ostrovnými regiónmi, ktoré v rámci ich energetickej transformácie čelia podobným geografickým, klimatickým a infraštruktúrnym výzvam a príležitostiam. Preskúmať cezhraničný potenciál a makroregionálne aspekty koordinovanej energetickej a klimatickej politiky, najmä v Jadranskom a Iónskom mori, s cieľom znížiť uhlíkovú stopu regiónu a zaviesť ekosystémový prístup. Táto regionálna spolupráca by mohla byť zameraná na vnútorný trh s energiou a energetickú bezpečnosť vzhľadom na zmeny v elektrizáčnych sústavách, ktoré prijímajú vyššie podiely elektriny z obnoviteľných zdrojov, čím sa zvýši dovoz a vývoz elektriny a narastie potreba systémovej flexibility. Okrem toho využiť dvojstrannú spoluprácu a flexibilitu na využitie príležitostí, ktoré prináša znižovanie emisií skleníkových plynov, v záujme modernizácie gréckeho hospodárstva.

⁽⁷⁾ SWD(2019) 261.

7. Vytvoriť zoznam všetkých energetických dotácií, najmä vrátane dotácií na fosílnu palivá, a prijatých opatrení, ako aj plánov na ich postupné ukončenie.
8. Doplniť analýzu interakcií s politikou v oblasti kvality ovzdušia a emisií do ovzdušia o viac kvantitatívnych informácií aspoň vrátane požadovaných informácií o predpokladaných emisiách látok znečisťujúcich ovzdušie v rámci plánovaných politík a opatrení.
9. Lepšie integrovať aspekty spravodlivého a férového prechodu, a to najmä poskytnutím podrobnejších informácií o vplyvoch plánovaných zámerov, ako aj politík a opatrení na sociálnu oblasť, zamestnanosť, zručnosti a odbornú prípravu. Poskytnúť podrobnejšie informácie o projektoch na podporu spravodlivého a férového prechodu s uvedením formy podpory a vplyvu iniciatív, a to aj v súvislosti s transformáciou uhoľných, uhlíkovo náročných alebo priemyselných regiónov. Ďalej rozvíjať koncepciu riešenia otázok energetickej chudoby v zmysle požiadavky v nariadení (EÚ) 2018/1999.

V Bruseli 18. júna 2019

Za Komisiu

Miguel ARIAS CAÑETE

člen Komisie

ODPORÚČANIE KOMISIE**z 18. júna 2019****k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Španielska na obdobie 2021 – 2030**

(2019/C 297/09)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,

keďže:

- (1) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je každý členský štát povinný predložiť Komisii návrh svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021 až 2030 v súlade s článkom 3 ods. 1 a prílohou I k uvedenému nariadeniu. Prvé návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov mali byť predložené do 31. decembra 2018.
- (2) Španielsko predložilo svoj návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu 22. februára 2019. Predloženie tohto návrhu plánu predstavuje základ a prvý krok iteratívneho procesu medzi Komisiou a členskými štátmi na účely finalizácie integrovaných národných energetických a klimatických plánov a ich následného vykonávania.
- (3) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je Komisia povinná posúdiť návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov. Komisia komplexne posúdila návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu Španielska s prihliadnutím na príslušné prvky nariadenia (EÚ) 2018/1999. Toto posúdenie ⁽²⁾ sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním. Z neho vychádzajú nižšie uvedené odporúčania.
- (4) Odporúčania Komisie sa môžu týkať najmä i) úrovne ambície zámerov, cieľov a príspevkov v záujme kolektívneho dosiahnutia zámerov energetickej únie, a najmä zámerov Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti do roku 2030, ako aj úrovne prepojenosti elektrických sietí, ktorú má členský štát za cieľ dosiahnuť do roku 2030; ii) politík a opatrení týkajúcich sa zámerov na úrovni členského štátu a Únie, ako aj iných politík a opatrení s potenciálnym cezhraničným významom; iii) všetkých ďalších politík a opatrení, ktoré by mohli byť požadované v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch; iv) interakcií a konzistentnosti existujúcich a plánovaných politík a opatrení zahrnutých v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch v rámci jedného rozmeru i rôznych rozmerov energetickej únie.
- (5) Komisia pri vypracúvaní svojich odporúčaní zohľadňovala na jednej strane potrebu doplniť určité kvantifikované plánované príspevky všetkých členských štátov s cieľom posúdiť ambície na úrovni Únie a na druhej strane potrebu poskytnúť dotknutému členskému štátu dostatočný čas na náležité zváženie odporúčaní Komisie pred dokončením svojho národného plánu.
- (6) Odporúčania Komisie, pokiaľ ide o ambície členských štátov v oblasti obnoviteľných zdrojov, vychádzajú zo vzorca stanoveného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999, ktorý je založený na objektívnych kritériách.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1.

⁽²⁾ SWD(2019) 262.

- (7) Pokiaľ ide o energetickú efektívnosť, odporúčania Komisie vychádzajú z posúdenia národnej úrovne ambície predloženej v návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu v porovnaní s kolektívnou úrovňou úsilia potrebného na dosiahnutie cieľov Únie, v prípade potreby s prihliadnutím na poskytnuté informácie o osobitných národných okolnostiach. Konečné národné príspevky v oblasti energetickej efektívnosti by mali zodpovedať potenciálu nákladovo efektívnej úspory energie a mali by sa opierať o spoľahlivú dlhodobú stratégiu obnovy budov a opatrenia na plnenie povinnosti úspor energie vyplývajúcej z článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ⁽³⁾. Členské štáty by mali tiež preukázať riadne zohľadnenie zásady prvoradosti energetickej efektívnosti, a to najmä objasnením, ako energetická efektívnosť prispieva k nákladovo efektívnemu plneniu národných cieľov v oblasti konkurencieschopného nízkouhlíkového hospodárstva, bezpečnosti dodávok energie a riešenia problému energetickej chudoby.
- (8) V nariadení o riadení sa od členských štátov vyžaduje, aby poskytli všeobecný prehľad o investíciách potrebných na dosiahnutie zámerov, cieľov a príspevkov stanovených v integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne, ako aj všeobecné hodnotenie zdrojov pre tieto investície. Národné energetické a klimatické plány by mali zabezpečiť transparentnosť a predvídateľnosť vnútroštátnych politík a opatrení s cieľom zabezpečiť investičnú istotu.
- (9) Rovnako aj v rámci cyklu európskeho semestra 2018 – 2019 Komisia kladie silný dôraz na investičné potreby členských štátov v oblasti energetiky a klímy. Tento aspekt je viditeľný aj v Správe o Španielsku 2019⁽⁴⁾ a v odporúčaní Komisie na odporúčanie Rady pre Španielsko⁽⁵⁾, ktoré tvoria súčasť procesu európskeho semestra. Komisia pri posudzovaní návrhov integrovaných národných energetických a klimatických plánov zohľadnila najnovšie zistenia a odporúčania európskeho semestra. Odporúčania Komisie sú doplnkom k najnovším odporúčaniam pre jednotlivé krajiny vydaným v kontexte európskeho semestra. Členské štáty by mali takisto zabezpečiť, aby ich integrované národné energetické a klimatické plány brali do úvahy najnovšie odporúčania pre jednotlivé krajiny vydané v kontexte európskeho semestra.
- (10) V zmysle nariadenia o riadení sa okrem toho vyžaduje, aby každý členský štát náležite zohľadnil všetky odporúčania Komisie týkajúce sa jeho návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu, ktorý má byť predložený do 31. decembra 2019, a ak dotknutý členský štát nezohľadní nejaké odporúčanie alebo jeho podstatnú časť, mal by uviesť a zverejniť svoje dôvody.
- (11) Tam, kde je to vhodné, by členské štáty mali vo svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánoch a ich neskorších aktualizáciách vykazovať rovnaké údaje, aké vykazujú Eurostatu alebo Európskej environmentálnej agentúre. Na výpočet východiskovej hodnoty pre modelovanie a projekcie má zásadný význam používanie rovnakých zdrojov, a prípadne európskej štatistiky. Vďaka použitiu európskej štatistiky bude možné lepšie porovnať údaje a projekcie použité v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch.
- (12) V konečnom integrovanom energetickom a klimatickom pláne sa majú uviesť všetky prvky prílohy I k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. V tejto súvislosti by sa mal posúdiť makroekonomický a v uskutočniteľnom rozsahu zdravotný, environmentálny, zamestnanostný a vzdelávací účinok, účinok na zručnosti a sociálny účinok plánovaných politík a opatrení. Verejnosť a ostatné zainteresované strany majú byť aktívne zapojené do prípravy konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Tieto a ďalšie prvky sú podrobne opísané v pracovnom dokumente útvarov Komisie uverejnenom spolu s týmto odporúčaním⁽⁶⁾.
- (13) Ciele sú v rámci jednotlivých rozmerov a medzi nimi vo všeobecnosti koherentné, najmä pokiaľ ide o dekarbonizáciu a energetickú efektívnosť. V konečnom pláne by Španielsko malo tiež opísať vzájomné prepojenia medzi plánovanými politikami a opatreniami a podľa možnosti ich bližšie kvantifikovať. Sústrediť by sa mohlo na synergie medzi rozmermi dekarbonizácie, energetickej bezpečnosti a vnútorného trhu a zásadou prvoradosti energetickej efektívnosti, a to objasnením, ako energetická efektívnosť prispieva k nákladovo efektívnemu plneniu národných cieľov v oblasti konkurencieschopného nízkouhlíkového hospodárstva, bezpečnosti dodávok energie a jej vzťahu k riešeniu energetickej chudoby. Dôležitými prvkami, ktoré sa majú riešiť v konečnom pláne, sú tiež vzájomné pôsobenie plánovaných politík týkajúcich sa postupného odstavenia uhoľných a jadrových elektrární vrátane stratégie využitia existujúcich zariadení jadrového palivového cyklu v krajine, vplyvu rizika zmeny klímy na dodávky energie a vplyvu zvýšeného prenikania energie z obnoviteľných zdrojov na vnútorný trh. Ciele v rámci rozmeru výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti musia podporiť úsilie plánované pre zvyšné rozmery energetickej únie.

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1).

⁽⁴⁾ SWD(2019) 1008 final.

⁽⁵⁾ COM(2019) 509 final z 5. júna 2019.

⁽⁶⁾ SWD(2019) 262.

- (14) Konečnému integrovanému národnému energetickému a klimatickému plánu by prospela komplexná analýza súčasného postavenia sektora nízkouhlíkových technológií na svetovom trhu, v ktorej by sa zdôraznili konkurenčné silné stránky a potenciálne problémy a uviedli merateľné ciele do budúcnosti, ako aj politiky a opatrenia na ich dosiahnutie, spolu s vhodným prepojením na politiku v oblasti podnikania a priemyslu. Rovnako by mu pomohla lepšia interakcia s obehovým hospodárstvom, vďaka čomu by sa vyzdvihol jeho potenciál znižovania emisií skleníkových plynov.
- (15) Odporúčania Komisie pre Španielsko vychádzajú z posúdenia návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Španielska, ktoré sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním (⁷),

TÝMTO ODPORÚČA ŠPANIELSKU PRIJAŤ OPATRENIA S CIEĽOM:

1. Podoprieť vítanú úroveň ambícií dosiahnuť podiel energie z obnoviteľných zdrojov vo výške 42 % do roku 2030 ako príspevok Španielska k cieľu Únie na rok 2030 v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov podrobnými a kvantifikovanými politikami a opatreniami, ktoré sú v súlade s povinnosťami podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 (⁸) a ktoré umožňujú včasné a nákladovo efektívne dosiahnutie tohto príspevku. Zahrnúť orientačnú trajektóriu, ktorá dosiahne všetky referenčné body podľa článku 4 písm. a) bodu 2 nariadenia (EÚ) 2018/1999. Poskytnúť ďalšie podrobnosti o opatreniach na obmedzenie administratívnej záťaže a o podporných rámcoch pre vlastnú spotrebu energie z obnoviteľných zdrojov a komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov v súlade s článkami 21 a 22 smernice (EÚ) 2018/2001.
2. Hlbšie preskúmať, ako by sa mali ďalej rozvíjať súčasné opatrenia, aby sa naplnili ich ambície dosiahnuť očakávané úspory energie. Takéto opatrenia budú musieť priniesť násobne väčšie úspory energie v porovnaní so súčasnými výsledkami a náležite by sa museli zohľadniť výzvy spojené s takýmto významným nárastom.
3. Rozpracovať opatrenia na podporu cieľov energetickej bezpečnosti v oblasti diverzifikácie a znižovania energetickej závislosti vrátane opatrení na zabezpečenie flexibility, ako aj informácie o postupnom ukončení výroby elektriny v jadrových elektrárnach.
4. Stanoviť výhľadové ciele a cieľové hodnoty týkajúce sa integrácie trhu, a najmä opatrenia na riešenie predvídateľného vývoja tarifných deficitov v elektroenergetike a plynárenstve a potenciálny vplyv plánovaných opatrení. Načrtnúť stratégiu a harmonogram vývoja smerom k plne trhovým cenám.
5. Bližšie objasniť národné ciele a cieľové hodnoty financovania v oblasti výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti, ktoré špecificky súvisia s energetickou úniou a ktoré sa majú dosiahnuť od dnes až do roku 2030, aby boli ľahko merateľné a vhodné na účely podpory implementácie cieľových hodnôt v ostatných rozmeroch integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Podporiť takéto ciele konkrétnymi a primeranými politikami a opatreniami vrátane tých, ktoré sa majú vypracovať v spolupráci s inými členskými štátmi, ako je napríklad strategický plán pre energetické technológie.
6. Zintenzívniť existujúcu dobrú regionálnu spoluprácu s Francúzskom a Portugalskom s cieľom venovať sa najmä vnútornému trhu s energiou a energetickej bezpečnosti, a to najmä pokiaľ ide o cezhraničné a nadregionálne prepojenia. Zväziť posilnenie opatrení regionálnej spolupráce v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti.
7. Vytvoriť zoznam všetkých energetických dotácií, najmä vrátane dotácií na fosílna palivá, a prijatých opatrení, ako aj plánov na ich postupné ukončenie.
8. Lepšie integrovať aspekty spravodlivého a férového prechodu, a to najmä poskytnutím podrobnejších informácií o vplyvoch plánovaných zámerov, politik a opatrení na sociálnu oblasť, zamestnanosť a zručnosti. Konkrétnejšie, plán by mal riešiť dosahy na uhoľné a uhlíkovo náročné regióny a zahŕňať národnú stratégiu energetickej transformácie. Zahrnúť osobitné posúdenie otázok energetickej chudoby spolu so všetkými súvisiacimi cieľmi alebo špecifickými politikami alebo opatreniami v zmysle požiadaviek nariadenia (EÚ) 2018/1999.

V Bruseli 18. júna 2019

Za Komisiu

Miguel ARIAS CAÑETE

člen Komisie

⁽⁷⁾ SWD(2019) 262.

⁽⁸⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

ODPORÚČANIE KOMISIE**z 18. júna 2019****k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Francúzska na obdobie 2021 – 2030**

(2019/C 297/10)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,

keďže:

- (1) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je každý členský štát povinný predložiť Komisii návrh svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021 až 2030 v súlade s článkom 3 ods. 1 a prílohou I k uvedenému nariadeniu. Prvé návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov mali byť predložené do 31. decembra 2018.
- (2) Francúzsko predložilo svoj návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu 15. februára 2019. Predloženie tohto návrhu plánu predstavuje základ a prvý krok iteratívneho procesu medzi Komisiou a členskými štátmi na účely finalizácie integrovaných národných energetických a klimatických plánov a ich následného vykonávania.
- (3) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je Komisia povinná posúdiť návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov. Komisia komplexne posúdila návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu Francúzska s prihliadnutím na príslušné prvky nariadenia (EÚ) 2018/1999. Toto posúdenie ⁽²⁾ sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním. Z neho vychádzajú nižšie uvedené odporúčania.
- (4) Odporúčania Komisie sa môžu týkať najmä i) úrovne ambície zámerov, cieľov a príspevkov v záujme kolektívneho dosiahnutia zámerov energetickej únie, a najmä zámerov Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti do roku 2030, ako aj úrovne prepojenosti elektrických sietí, ktorú má členský štát za cieľ dosiahnuť do roku 2030; ii) politík a opatrení týkajúcich sa zámerov na úrovni členského štátu a Únie, ako aj iných politík a opatrení s potenciálnym cezhraničným významom; iii) všetkých ďalších politík a opatrení, ktoré by mohli byť požadované v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch; iv) interakcií a konzistentnosti existujúcich a plánovaných politík a opatrení zahrnutých v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch v rámci jedného rozmeru i rôznych rozmerov energetickej únie.
- (5) Komisia pri vypracúvaní svojich odporúčaní zohľadňovala na jednej strane potrebu doplniť určité kvantifikované plánované príspevky všetkých členských štátov s cieľom posúdiť ambície na úrovni Únie a na druhej strane potrebu poskytnúť dotknutému členskému štátu dostatočný čas na náležité zváženie odporúčaní Komisie pred dokončením svojho národného plánu.
- (6) Odporúčania Komisie, pokiaľ ide o ambície členských štátov v oblasti obnoviteľných zdrojov, vychádzajú zo vzorca stanoveného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999, ktorý je založený na objektívnych kritériách.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1.

⁽²⁾ SWD(2019) 263.

- (7) Pokiaľ ide o energetickú efektívnosť, odporúčania Komisie vychádzajú z posúdenia národnej úrovne ambície predloženej v návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu v porovnaní s kolektívnou úrovňou úsilia potrebného na dosiahnutie cieľov Únie, v prípade potreby s prihliadnutím na poskytnuté informácie o osobitných národných okolnostiach. Konečné národné príspevky v oblasti energetickej efektívnosti by mali zodpovedať potenciálu nákladovo efektívnej úspory energie a mali by sa opierať o spoľahlivú dlhodobú stratégiu obnovy budov a opatrenia na plnenie povinnosti úspor energie vyplývajúcej z článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ⁽³⁾. Členské štáty by mali tiež preukázať riadne zohľadnenie zásady prvoradosti energetickej efektívnosti, a to najmä objasnením, ako energetická efektívnosť prispieva k nákladovo efektívnemu plneniu národných cieľov v oblasti konkurencieschopného nízkouhlíkového hospodárstva, bezpečnosti dodávok energie a riešenia problému energetickej chudoby.
- (8) V nariadení o riadení sa od členských štátov vyžaduje, aby poskytli všeobecný prehľad o investíciách potrebných na dosiahnutie zámerov, cieľov a príspevkov stanovených v integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne, ako aj všeobecné hodnotenie zdrojov pre tieto investície. Národné energetické a klimatické plány by mali zabezpečiť transparentnosť a predvídateľnosť vnútroštátnych politík a opatrení s cieľom zabezpečiť investičnú istotu.
- (9) Rovnako aj v rámci cyklu európskeho semestra 2018 – 2019 Komisia kladie silný dôraz na investičné potreby členských štátov v oblasti energetiky a klímy. Tento aspekt je viditeľný aj v Správe o Francúzsku 2019⁽⁴⁾ a v odporúčaní Komisie na odporúčanie Rady pre Francúzsko⁽⁵⁾, ktoré tvoria súčasť procesu európskeho semestra. Komisia pri posudzovaní návrhov integrovaných národných energetických a klimatických plánov zohľadnila najnovšie zistenia a odporúčania európskeho semestra. Odporúčania Komisie sú doplnkom k najnovším odporúčaniam pre jednotlivé krajiny vydaným v kontexte európskeho semestra. Členské štáty by mali takisto zabezpečiť, aby ich integrované národné energetické a klimatické plány brali do úvahy najnovšie odporúčania pre jednotlivé krajiny vydané v kontexte európskeho semestra.
- (10) V zmysle nariadenia o riadení sa okrem toho vyžaduje, aby každý členský štát náležite zohľadnil všetky odporúčania Komisie týkajúce sa jeho návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu, ktorý má byť predložený do 31. decembra 2019, a ak dotknutý členský štát nezohľadní nejaké odporúčanie alebo jeho podstatnú časť, mal by uviesť a zverejniť svoje dôvody.
- (11) Tam, kde je to vhodné, by členské štáty mali vo svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánoch a ich neskorších aktualizáciách vykazovať rovnaké údaje, aké vykazujú Eurostatu alebo Európskej environmentálnej agentúre. Na výpočet východiskovej hodnoty pre modelovanie a projekcie má zásadný význam používanie rovnakých zdrojov, a prípadne európskej štatistiky. Vďaka použitiu európskej štatistiky bude možné lepšie porovnať údaje a projekcie použité v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch.
- (12) V konečnom integrovanom energetickom a klimatickom pláne sa majú uviesť všetky prvky prílohy I k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. V tejto súvislosti by sa mal posúdiť makroekonomický a v uskutočniteľnom rozsahu zdravotný, environmentálny, zamestnanostný a vzdelávací účinok, účinok na zručnosti a sociálny účinok plánovaných politík a opatrení. Verejnosť a ostatné zainteresované strany majú byť aktívne zapojené do prípravy konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Tieto a ďalšie prvky sú podrobne opísané v pracovnom dokumente útvarov Komisie uverejnenom spolu s týmto odporúčaním⁽⁶⁾.
- (13) Francúzsko by malo v konečnom pláne zohľadniť interakcie medzi jednotlivými rozmermi. Napríklad opatrenia na zvýšenie energetickej efektívnosti alebo zintenzívnenie zavádzania elektrických vozidiel posilnia bezpečnosť dodávok energie znížením potreby dovážať ropu a zemný plyn. Návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu uznáva, že energetická efektívnosť je prvou zásadou, ktorá usmerňuje úsilie o transformáciu energetiky. Uvedených je niekoľko negatívnych interakcií medzi politikami a opatreniami v jednom rozmere a cieľmi v inom rozmere. Vyžaduje sa podrobná analýza vývoja špičkového zaťaženia v období 2021 až 2030, ako aj presné posúdenie energetickej bezpečnosti a prepojenosti, a stanovenie tomu zodpovedajúcich cieľov. Ciele v rámci rozmeru výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti musia podporiť úsilie plánované pre zvyšné rozmery energetickej únie. Konečný plán by mohol obsahovať viac informácií o možných vplyvoch zmeny klímy na dodávky energie.

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1).

⁽⁴⁾ SWD(2019) 1009 final.

⁽⁵⁾ COM(2019) 510 final z 5. júna 2019.

⁽⁶⁾ SWD(2019) 263.

- (14) Ku kvalite konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu by prispela komplexná analýza súčasného postavenia sektora nízkouhlíkových technológií na svetovom trhu, v ktorej by sa zdôraznili konkurenčné silné stránky a potenciálne problémy a uviedli merateľné ciele do budúcnosti, ako aj politiky a opatrenia na ich dosiahnutie, spolu s vhodným prepojením na politiku v oblasti podnikania a priemyslu.
- (15) Odporúčania Komisie pre Francúzsko vychádzajú z posúdenia návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Francúzska, ktoré sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním (7),

TÝMTO ODPORÚČA FRANCÚZSKU PRIJAŤ OPATRENIA S CIELOM:

1. Zvýšiť úroveň ambícií na rok 2030 na podiel obnoviteľných zdrojov energie vo výške aspoň 33 % ako príspevok Francúzska k cieľu Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na rok 2030 v zmysle vzorca uvedeného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. Zahnúť do konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu orientačnú trajektóriu, ktorou sa v súlade s uvedeným podielom dosiahnu všetky referenčné body podľa článku 4 písm. a) bodu 2 nariadenia (EÚ) 2018/1999, a to vzhľadom na potrebu zvýšiť úroveň úsilia o kolektívne dosiahnutie tohto cieľa. Predložiť podrobné a kvantifikované politiky a opatrenia, ktoré sú v súlade s povinnosťami stanovenými v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 (8) a ktoré umožňujú včasné a nákladovo efektívne dosiahnutie tohto príspevku. Zabezpečiť, aby bol cieľ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na rok 2020 stanovený v prílohe I k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES (9) v plnej miere splnený a zachovaný ako východisková hodnota na obdobie od roku 2021, a vysvetliť, ako Francúzsko plánuje dosiahnuť a udržať takýto východiskový podiel. Zosúladiť ciele navrhnuté v jeho návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu týkajúce sa podielu energie z obnoviteľných zdrojov v odvetví vykurovania a chladenia a v odvetví dopravy s orientačným cieľom uvedeným v článku 23 smernice (EÚ) 2018/2001 a cieľom v oblasti dopravy uvedeným v článku 25 smernice (EÚ) 2018/2001.
2. Preskúmať úsilie o zníženie primárnej energetickej spotreby s cieľom prispieť k dosiahnutiu spoločného cieľa Únie v oblasti energetickej efektívnosti do roku 2030. Príspevok Francúzska je dostatočne ambicióznym z hľadiska konečnej energetickej spotreby. Zahnúť do konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu podrobnosti o očakávaných vplyvoch plánovaných politík a opatrení, aby sa zabezpečilo, že ich rozsah vykonávania bude dostatočný na dosiahnutie potrebného zníženia spotreby energie.
3. Špecifikovať opatrenia na podporu cieľov energetickej bezpečnosti v oblasti diverzifikácie a znižovania energetickej závislosti vrátane opatrení na zabezpečenie flexibility, ako aj informácií o plánovanej jadrovej výrobnéj kapacite.
4. Určiť výhľadové ciele a cieľové hodnoty týkajúce sa integrácie trhov, najmä opatrení na rozvoj konkurenčnejších veľkoobchodných trhov, vrátane smerovania k plne trhovým cenám.
5. Bližšie vyčíslieť národné ciele a cieľové hodnoty financovania v oblasti výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti, ktoré konkrétne súvisia s energetickou úniou a ktoré sa majú dosiahnuť od dnes až do roku 2030, aby boli ľahko merateľné a vhodné na účely podpory implementácie cieľových hodnôt v ostatných rozmeroch konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Podporiť takéto ciele konkrétnymi a primeranými politikami a opatreniami vrátane tých, ktoré sa majú vypracovať v spolupráci s inými členskými štátmi, ako je napríklad Európsky strategický plán pre energetické technológie.
6. Zintenzívniť existujúcu dobrú regionálnu spoluprácu so Španielskom, Portugalskom a krajinami päťstranného energetického fóra (10). Ťažisko regionálnej spolupráce by malo spočívať v oblastiach vnútorného trhu s energiou a energetickej bezpečnosti. Pokračovať v spolupráci s Portugalskom a Španielskom, najmä pokiaľ ide o cezhraničné a nadregionálne energetické prepojenia. Zvážiť posilnenie opatrení týkajúcich sa regionálnej spolupráce v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov. Zvážiť aj rozšírenie regionálnej spolupráce o nové oblasti, ako napríklad regionálne posudzovanie výrobných kapacít a výskum a inovácie v oblasti technológií spoločného záujmu s ostatnými členskými štátmi.
7. Vytvoriť zoznam všetkých energetických dotácií, najmä vrátane dotácií na fosílnu palivá, a prijatých opatrení, ako aj plánov na ich postupné ukončenie.

(7) SWD(2019) 263.

(8) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

(9) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES z 23. apríla 2009 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie a o zmene a doplnení a následnom zrušení smerníc 2001/77/ES a 2003/30/ES (Ú. v. EÚ L 140, 5.6.2009, s. 16).

(10) Belgicko, Francúzsko, Holandsko, Rakúsko, Luxembursko, Nemecko a Švajčiarsko.

8. Lepšie integrovať aspekty spravodlivého a férového prechodu, a to najmä poskytnutím podrobnejších informácií o vplyvoch plánovaných zámerov, ako aj politik a opatrení na sociálnu oblasť, zamestnanosť a zručnosti. Ďalej rozvíjať koncepciu riešenia otázok energetickej chudoby a okrem iného poskytnúť posúdenie počtu a typu domácností trpiacich energetickou chudobou, aby bolo možné zhodnotiť prípadnú potrebu orientačného cieľa zníženia energetickej chudoby v zmysle nariadenia (EÚ) 2018/1999.

V Bruseli 18. júna 2019

Za Komisiu

Miguel ARIAS CAÑETE

člen Komisie

ODPORÚČANIE KOMISIE**z 18. júna 2019****k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Chorvátska na obdobie 2021 – 2030**

(2019/C 297/11)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,

keďže:

- (1) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je každý členský štát povinný predložiť Komisii návrh svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021 až 2030 v súlade s článkom 3 ods. 1 a prílohou I k uvedenému nariadeniu. Prvé návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov mali byť predložené do 31. decembra 2018.
- (2) Chorvátsko predložilo svoj návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu 28. decembra 2018. Predloženie tohto návrhu plánu predstavuje základ a prvý krok iteratívneho procesu medzi Komisiou a členskými štátmi na účely finalizácie integrovaných národných energetických a klimatických plánov a ich následného vykonávania.
- (3) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je Komisia povinná posúdiť návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov. Komisia komplexne posúdila návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu Chorvátska s prihliadnutím na príslušné prvky nariadenia (EÚ) 2018/1999. Toto posúdenie ⁽²⁾ sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním. Z neho vychádzajú nižšie uvedené odporúčania.
- (4) Odporúčania Komisie sa môžu týkať najmä i) úrovne ambície zámerov, cieľov a príspevkov v záujme kolektívneho dosiahnutia zámerov energetickej únie, a najmä zámerov Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti do roku 2030, ako aj úrovne prepojenosti elektrických sietí, ktorú má členský štát za cieľ dosiahnuť do roku 2030; ii) politík a opatrení týkajúcich sa zámerov na úrovni členského štátu a Únie, ako aj iných politík a opatrení s potenciálnym cezhraničným významom; iii) všetkých ďalších politík a opatrení, ktoré by mohli byť požadované v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch; iv) interakcií a konzistentnosti existujúcich a plánovaných politík a opatrení zahrnutých v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch v rámci jedného rozmeru i rôznych rozmerov energetickej únie.
- (5) Komisia pri vypracúvaní svojich odporúčaní zohľadňovala na jednej strane svoju potrebu doplniť určité kvantifikované plánované príspevky všetkých členských štátov s cieľom posúdiť ambície na úrovni Únie a na druhej strane potrebu poskytnúť dotknutému členskému štátu dostatočný čas na náležité zváženie odporúčaní Komisie pred dokončením jeho národného plánu, ako aj potrebu vyhnúť sa riziku neskorého predloženia národného plánu.
- (6) Odporúčania Komisie, pokiaľ ide o ambície členských štátov v oblasti obnoviteľných zdrojov, vychádzajú zo vzorca stanoveného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999, ktorý je založený na objektívnych kritériách.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1.

⁽²⁾ SWD(2019) 224.

- (7) Pokiaľ ide o energetickú efektívnosť, odporúčania Komisie vychádzajú z posúdenia národnej úrovne ambície predloženej v návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu v porovnaní s kolektívnou úrovňou úsilia potrebného na dosiahnutie cieľov Únie, v prípade potreby s prihliadnutím na poskytnuté informácie o osobitných národných okolnostiach. Konečné národné príspevky v oblasti energetickej efektívnosti by mali zodpovedať potenciálu nákladovo efektívnej úspory energie a mali by sa opierať o spoľahlivú dlhodobú stratégiu obnovy budov a opatrenia na plnenie povinnosti úspor energie vyplývajúcej z článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ⁽³⁾. Členské štáty by mali tiež preukázať riadne zohľadnenie zásady prvoradosti energetickej efektívnosti, a to najmä objasnením, ako energetická efektívnosť prispieva k nákladovo efektívnemu plneniu národných cieľov v oblasti konkurencieschopného nízkouhlíkového hospodárstva, bezpečnosti dodávok energie a riešenia problému energetickej chudoby.
- (8) V nariadení o riadení sa od členských štátov vyžaduje, aby poskytli všeobecný prehľad o investíciách potrebných na dosiahnutie zámerov, cieľov a príspevkov stanovených v integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne, ako aj všeobecné hodnotenie zdrojov pre tieto investície. Národné energetické a klimatické plány by mali zabezpečiť transparentnosť a predvídateľnosť vnútroštátnych politík a opatrení s cieľom zabezpečiť investičnú istotu.
- (9) Rovnako aj v rámci cyklu európskeho semestra 2018 – 2019 Komisia kladie silný dôraz na investičné potreby členských štátov v oblasti energetiky a klímy. Tento aspekt je viditeľný aj v Správe o Chorvátsku 2019⁽⁴⁾ a v odporúčaní Komisie na odporúčanie Rady pre Chorvátsko⁽⁵⁾, ktoré tvoria súčasť procesu európskeho semestra. Komisia pri posudzovaní návrhov integrovaných národných energetických a klimatických plánov zohľadnila najnovšie zistenia a odporúčania európskeho semestra. Odporúčania Komisie sú doplnkom k najnovším odporúčaniam pre jednotlivé krajiny vydaným v kontexte európskeho semestra. Členské štáty by mali takisto zabezpečiť, aby ich integrované národné energetické a klimatické plány brali do úvahy najnovšie odporúčania pre jednotlivé krajiny vydané v kontexte európskeho semestra.
- (10) V zmysle nariadenia o riadení sa okrem toho vyžaduje, aby každý členský štát náležite zohľadnil všetky odporúčania Komisie týkajúce sa jeho návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu, ktorý má byť predložený do 31. decembra 2019, a ak dotknutý členský štát nezohľadní nejaké odporúčanie alebo jeho podstatnú časť, mal by uviesť a zverejniť svoje dôvody.
- (11) Tam, kde je to vhodné, by členské štáty mali vo svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánoch a ich neskorších aktualizáciách vykazovať rovnaké údaje, aké vykazujú Eurostatu alebo Európskej environmentálnej agentúre. Na výpočet východiskovej hodnoty pre modelovanie a projekcie má zásadný význam používanie rovnakých zdrojov, a prípadne európskej štatistiky. Vďaka použitiu európskej štatistiky bude možné lepšie porovnať údaje a projekcie použité v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch.
- (12) V konečnom integrovanom energetickom a klimatickom pláne sa majú uviesť všetky prvky prílohy I k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. V tejto súvislosti by sa mal posúdiť makroekonomický a v uskutočniteľnom rozsahu zdravotný, environmentálny, zamestnanostný a vzdelávací účinok, účinok na zručnosti a sociálny účinok plánovaných politík a opatrení. Verejnosť a ostatné zainteresované strany majú byť aktívne zapojené do prípravy konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Tieto a ďalšie prvky sú podrobne opísané v pracovnom dokumente útvarov Komisie uverejnenom spolu s týmto odporúčaním⁽⁶⁾.
- (13) V konečnom pláne by sa mala zohľadniť koherentnosť medzi jednotlivými rozmermi. Napríklad plány Chorvátska na posilnenie energetickej bezpečnosti preskúmaním možnosti zvýšenia objemu ťažby uhl'ovodíkov z domácich zdrojov by sa mali posudzovať vzhľadom na dosahovanie cieľov súvisiacich s rozmerom dekarbonizácie a zásadou prvoradosti energetickej efektívnosti. Ciele v rámci rozmeru výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti musia podporiť úsilie plánované pre zvyšné rozmery energetickej únie. Ďalším príkladom je vplyv zvýšeného využívania bioenergie na započítané emisie a odstraňovanie emisií z využívania pôdy, zo zmien vo využívaní pôdy a z lesného hospodárstva a vplyv rizík súvisiacich so zmenou klímy na energetickú bezpečnosť.

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1).

⁽⁴⁾ SWD(2019) 1010 final.

⁽⁵⁾ COM(2019) 511 final z 5. júna 2019.

⁽⁶⁾ SWD(2019) 224.

- (14) Ku kvalite konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu by prispelo rozpracovanie hľadísk konkurencieschopnosti, najmä aby bolo pokryté odvetvie nízkouhlíkových technológií vrátane dekarbonizácie energeticky a uhlíkovo náročných priemyselných odvetví. Prínosom by tu boli merateľné ciele do budúcnosti určené na tomto základe, ako aj politiky a opatrenia na ich dosiahnutie, ktoré by boli vhodne prepojené na politiky v oblasti podnikania a priemyslu. Rovnako by mu pomohla lepšia interakcia s obehovým hospodárstvom, vďaka čomu by sa vyzdvihol jeho potenciál znižovania emisií skleníkových plynov.
- (15) Odporúčania Komisie pre Chorvátsko vychádzajú z posúdenia návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Chorvátska, ktoré sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním ⁽⁷⁾,

TÝMTO ODPORÚČA CHORVÁTSKU PRIJAŤ OPATRENIA S CIEĽOM:

1. Podoprieť vítanú úroveň ambícií dosiahnuť podiel energie z obnoviteľných zdrojov vo výške 36,4 % do roku 2030 ako príspevok Chorvátska k cieľu Únie na rok 2030 v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov podrobnými a kvantifikovanými politikami a opatreniami, ktoré sú v súlade s povinnosťami stanovenými v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 ⁽⁸⁾, s cieľom umožniť včasné a nákladovo efektívne dosiahnutie tohto príspevku. Zvýšiť úroveň ambícií v sektore vykurovania a chladenia, aby sa dosiahol orientačný cieľ uvedený v článku 23 smernice (EÚ) 2018/2001 a zvýšiť úroveň ambícií na splnenie cieľa v odvetví dopravy uvedeného v článku 25 smernice (EÚ) 2018/2001. Poskytnúť ďalšie podrobnosti a opatrenia týkajúce sa podporných rámcov pre vlastnú spotrebu energie z obnoviteľných zdrojov a komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov v súlade s článkami 21 a 22 smernice (EÚ) 2018/2001.
2. Zvýšiť svoje ambície zamerané na zníženie konečnej aj primárnej energetickej spotreby vzhľadom na potrebu zintenzívniť úsilie o dosiahnutie cieľa Únie na rok 2030 v oblasti energetickej efektívnosti. Podporiť to politikami a opatreniami, ktoré prinesú ďalšie úspory energie do roku 2030. Podoprieť navrhované politiky a opatrenia posúdením vplyvu s odhadom očakávaných úspor a poskytnúť realistický časový rámec vykonávania stanovených opatrení.
3. Určiť výhľadové ciele a merateľné cieľové hodnoty týkajúce sa integrácie trhov, najmä pokiaľ ide o opatrenia na rozvoj likvidných a konkurenčných veľkoobchodných a maloobchodných trhov, posilnením hospodárskej súťaže v krajine a postupným smerovaním k plne trhovým cenám, ako aj odstránením prekážok pre cezhraničný obchod.
4. Bližšie rozpracovať národné ciele a cieľové hodnoty financovania v oblasti výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti, ktoré konkrétne súvisia s energetickou úniou a ktoré sa majú dosiahnuť od dnes až do roku 2030, aby boli ľahko merateľné a vhodné na účely podpory implementácie cieľových hodnôt v ostatných rozmeroch integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Podporiť takéto ciele konkrétnymi a primeranými politikami a opatreniami vrátane tých, ktoré sa majú vypracovať v spolupráci s inými členskými štátmi, ako je napríklad strategický plán pre energetické technológie.
5. Pokračovať v regionálnej spolupráci na národnom energetickom a klimatickom pláne v kontexte skupiny na vysokej úrovni pre plynárenskú konektivitu v strednej a juhovýchodnej Európe (CESEC). Toto úsilie by sa mohlo zamerať najmä na otázky, ako je ďalšia integrácia na vnútornom trhu s energiou, posúdenie primeranosti sústavy, spravodlivý prechod, dekarbonizácia a využívanie obnoviteľných zdrojov energie. Preskúmať cezhraničný potenciál makroregionálne aspekty koordinovanej energetickej a klimatickej politiky, najmä v Jadranskom mori, s cieľom znížiť uhlíkovú stopu a zaviesť ekosystémový prístup.
6. Rozšíriť jeho analýzu investičných nákladov a zdrojov vrátane primeraného financovania na celoštátnej, regionálnej a únijnej úrovni, ktorá bola poskytnutá pre niektoré opatrenia týkajúce sa dopravy a energetickej efektívnosti, o všeobecný prehľad investičných potrieb na modernizáciu hospodárstva dosiahnutím jeho energetických a klimatických cieľov. Zvážiť ako zdroj financovania aj nákladovo efektívne prevody na iné členské štáty podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/842 ⁽⁹⁾.
7. Vytvoriť zoznam všetkých energetických dotácií, najmä vrátane dotácií na fosílna palivá, a prijatých opatrení, ako aj plánov na ich postupné ukončenie.

⁽⁷⁾ SWD(2019) 224.

⁽⁸⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

⁽⁹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/842 z 30. mája 2018 o záväznom ročnom znižovaní emisií skleníkových plynov členskými štátmi v rokoch 2021 až 2030, ktorým sa prispieva k opatreniam v oblasti klímy zameraným na splnenie záväzkov podľa Parížskej dohody, a o zmene nariadenia (EÚ) č. 525/2013 (Ú. v. EÚ L 156, 19.6.2018, s. 26).

8. Doplniť analýzu interakcií s politikou v oblasti kvality ovzdušia a emisií do ovzdušia o viac kvantitatívnych informácií aspoň vrátane požadovaných informácií o predpokladaných emisiách látok znečisťujúcich ovzdušie v rámci plánovaných politik a opatrení.
9. Lepšie integrovať aspekty spravodlivého a férového prechodu, a to najmä poskytnutím podrobnejších informácií o vplyvoch plánovaných zámerov, ako aj politik a opatrení na sociálnu oblasť, zamestnanosť a zručnosti. Ďalej rozvíjať koncepciu riešenia otázok energetickej chudoby a okrem iného poskytnúť posúdenie počtu a typu domácností trpiacich energetickou chudobou, aby bolo možné zhodnotiť potrebu orientačného cieľa zníženia energetickej chudoby v zmysle nariadenia (EÚ) 2018/1999.

V Bruseli 18. júna 2019

Za Komisiu

Miguel ARIAS CAÑETE

člen Komisie

ODPORÚČANIE KOMISIE**z 18. júna 2019****k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Talianska na obdobie 2021 – 2030**

(2019/C 297/12)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,

keďže:

- (1) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je každý členský štát povinný predložiť Komisii návrh svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021 až 2030 v súlade s článkom 3 ods. 1 a prílohou I k uvedenému nariadeniu. Prvé návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov mali byť predložené do 31. decembra 2018.
- (2) Taliansko predložilo svoj návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu 8. januára 2019. Predloženie návrhu tohto plánu predstavuje základ a prvý krok iteratívneho procesu medzi Komisiou a členskými štátmi na účely finalizácie integrovaných národných energetických a klimatických plánov a ich následného vykonávania.
- (3) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je Komisia povinná posúdiť návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov. Komisia komplexne posúdila návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu Talianska s prihliadnutím na príslušné prvky nariadenia (EÚ) 2018/1999. Toto posúdenie⁽²⁾ sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním. Z neho vychádzajú nižšie uvedené odporúčania.
- (4) Odporúčania Komisie sa môžu týkať najmä i) úrovne ambície zámerov, cieľov a príspevkov v záujme kolektívneho dosiahnutia zámerov energetickej únie, a najmä zámerov Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti do roku 2030, ako aj úrovne prepojenosti elektrických sietí, ktorú má členský štát za cieľ dosiahnuť do roku 2030; ii) politík a opatrení týkajúcich sa zámerov na úrovni členského štátu a Únie, ako aj iných politík a opatrení s potenciálnym cezhraničným významom; iii) všetkých ďalších politík a opatrení, ktoré by mohli byť požadované v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch; iv) interakcií a konzistentnosti existujúcich a plánovaných politík a opatrení zahrnutých v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch v rámci jedného rozmeru i rôznych rozmerov energetickej únie.
- (5) Komisia pri vypracúvaní svojich odporúčaní zohľadňovala na jednej strane potrebu doplniť určité kvantifikované plánované príspevky všetkých členských štátov s cieľom posúdiť ambície na úrovni Únie a na druhej strane potrebu poskytnúť dotknutému členskému štátu dostatočný čas na náležité zváženie odporúčaní Komisie pred dokončením svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu.
- (6) Odporúčania Komisie, pokiaľ ide o ambície členských štátov v oblasti obnoviteľných zdrojov, vychádzajú zo vzorca stanoveného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999, ktorý je založený na objektívnych kritériách.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1.

⁽²⁾ SWD(2019) 264.

- (7) Pokiaľ ide o energetickú efektívnosť, odporúčania Komisie vychádzajú z posúdenia národnej úrovne ambície predloženej v návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu v porovnaní s kolektívnou úrovňou úsilia potrebného na dosiahnutie cieľov Únie, v prípade potreby s prihliadnutím na poskytnuté informácie o osobitných národných okolnostiach. Konečné národné príspevky v oblasti energetickej efektívnosti by mali zodpovedať potenciálu nákladovo efektívnej úspory energie a mali by sa opierať o spoľahlivú dlhodobú stratégiu obnovy budov a opatrenia na plnenie povinnosti úspor energie vyplývajúcej z článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ⁽³⁾. Členské štáty by mali tiež preukázať riadne zohľadnenie zásady prvoradosti energetickej efektívnosti, a to najmä objasnením, ako energetická efektívnosť prispieva k nákladovo efektívnemu plneniu národných cieľov v oblasti konkurencieschopného nízkouhlíkového hospodárstva, bezpečnosti dodávok energie a riešenia problému energetickej chudoby.
- (8) V nariadení o riadení sa od členských štátov vyžaduje, aby poskytli všeobecný prehľad o investíciách potrebných na dosiahnutie zámerov, cieľov a príspevkov stanovených v integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne, ako aj všeobecné hodnotenie zdrojov pre tieto investície. Integrované národné energetické a klimatické plány by mali zabezpečiť transparentnosť a predvídateľnosť vnútroštátnych politík a opatrení s cieľom zabezpečiť investičnú istotu.
- (9) Rovnako aj v rámci cyklu európskeho semestra 2018 – 2019 Komisia kladie silný dôraz na investičné potreby členských štátov v oblasti energetiky a klímy. Tento aspekt je viditeľný aj v Správe o Taliansku 2019⁽⁴⁾ a v odporúčaní Komisie na odporúčanie Rady pre Taliansko⁽⁵⁾, ktoré tvoria súčasť procesu európskeho semestra. Komisia pri posudzovaní návrhov integrovaných národných energetických a klimatických plánov zohľadnila najnovšie zistenia a odporúčania európskeho semestra. Odporúčania Komisie sú doplnkom k najnovším odporúčaniam pre jednotlivé krajiny vydaným v kontexte európskeho semestra. Členské štáty by mali takisto zabezpečiť, aby ich integrované národné energetické a klimatické plány brali do úvahy najnovšie odporúčania pre jednotlivé krajiny vydané v kontexte európskeho semestra.
- (10) V zmysle nariadenia o riadení sa okrem toho vyžaduje, aby každý členský štát náležite zohľadnil všetky odporúčania Komisie týkajúce sa jeho návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu, ktorý má byť predložený do 31. decembra 2019, a ak dotknutý členský štát nezohľadní nejaké odporúčanie alebo jeho podstatnú časť, mal by uviesť a zverejniť svoje dôvody.
- (11) Tam, kde je to vhodné, by členské štáty mali vo svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánoch a ich neskorších aktualizáciách vykazovať rovnaké údaje, aké vykazujú Eurostatu alebo Európskej environmentálnej agentúre. Na výpočet východiskovej hodnoty pre modelovanie a projekcie má zásadný význam používanie rovnakých zdrojov, a prípadne európskej štatistiky. Vďaka použitiu európskej štatistiky bude možné lepšie porovnať údaje a projekcie použité v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch.
- (12) V konečnom integrovanom energetickom a klimatickom pláne sa majú uviesť všetky prvky prílohy I k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. V tejto súvislosti by sa mal posúdiť makroekonomický a v uskutočniteľnom rozsahu zdravotný, environmentálny, zamestnanostný a vzdelávací účinok, účinok na zručnosti a sociálny účinok plánovaných politík a opatrení. Verejnosť a ostatné zainteresované strany majú byť aktívne zapojené do prípravy konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Tieto a ďalšie prvky sú podrobne opísané v pracovnom dokumente útvarov Komisie uverejnenom spolu s týmto odporúčaním⁽⁶⁾.
- (13) Vo svojom konečnom integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne by Taliansko malo vychádzať z pozitívnych prepojení medzi plánovanými politikami a opatreniami zdôraznenými v jeho návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu a ďalej preskúmať náročnejšie politické prepojenia, najmä medzi rozmermi dekarbonizácie, energetickej bezpečnosti a vnútorného trhu. Viac podrobností sa očakáva najmä: i) o dôsledkoch postupného zatvárania uhoľných elektrární a očakávanom vývoji, pokiaľ ide o úlohu zemného plynu v energetickom mixe; ii) o tom, ako dosiahnuť vysokú penetráciu obnoviteľných zdrojov; iii) o dosahoch talianskeho kapacitného mechanizmu (CRM) na ceny pre spotrebiteľov energie; iv) o očakávanom vývoji dotácií na fosílna palivá. Podobne aj ciele v rámci rozmeru výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti musia podporiť úsilie plánované pre zvyšné rozmery energetickej únie.

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1).

⁽⁴⁾ SWD(2019) 1011 final.

⁽⁵⁾ COM(2019) 512 final z 5. júna 2019.

⁽⁶⁾ SWD(2019) 264.

- (14) Konečnému integrovanému národnému energetickému a klimatickému plánu by prospelo zdôraznenie oblastí konkurenčnej výhody a potenciálnych výziev na celosvetovej úrovni pre odvetvie nízkouhlíkových technológií vrátane dekarbonizácie energetiky a uhlíkovo náročných priemyselných odvetví. Prínosom by tu boli merateľné ciele do budúcnosti určené na tomto základe, ako aj politiky a opatrenia na ich dosiahnutie, ktoré by boli vhodne prepojené na politiky v oblasti podnikania a priemyslu. Úroveň konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu by sa mohla zvýšiť aj rozpracovaním úspor emisií skleníkových plynov vyplývajúcich z opatrení súvisiacich s obehovým hospodárstvom.
- (15) Odporúčania Komisie pre Taliansko vychádzajú z posúdenia talianskeho návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu, ktoré sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním (?).

TÝMTO ODPORÚČA TALIANSKU PRIJAŤ OPATRENIA S CIELOM:

1. Podoprieť vítanú úroveň ambícií Talianska dosiahnuť podiel energie z obnoviteľných zdrojov vo výške 30 % do roku 2030 ako príspevok k cieľu Únie na rok 2030 v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov podrobnými a kvantifikovanými politikami a opatreniami, ktoré sú v súlade s povinnosťami požadovanými v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 (?), s cieľom umožniť včasné a nákladovo efektívne dosiahnutie tohto príspevku. Zvýšiť úroveň ambícií, pokiaľ ide o podiel energie z obnoviteľných zdrojov v odvetví vykurovania a chladenia, s cieľom dosiahnuť orientačný cieľ uvedený v článku 23 smernice (EÚ) 2018/2001. Predložiť opatrenia na splnenie cieľa pre odvetvie dopravy v zmysle článku 25 smernice (EÚ) 2018/2001. Obmedziť zložitost a regulačnú neistotu a poskytnúť ďalšie podrobnosti o podporných rámcoch pre vlastnú spotrebu energie z obnoviteľných zdrojov a komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov v súlade s článkami 21 a 22 smernice (EÚ) 2018/2001.
2. Pokiaľ ide o energetickú efektívnosť, zabezpečiť, aby kľúčové politické nástroje uvedené v návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu priniesli primerané úspory v období 2021 – 2030. Primerane zohľadniť plánované aktualizácie a zlepšenia existujúcich systémov podpory v konečnom integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne a v nadväzujúcich správach o pokroku. Výrazne ich rozšíriť tak, aby umožnili dosiahnuť uvedené cieľové úspory energie. Vzhľadom na značný nevyužitý potenciál naďalej pokračovať v posilňovaní opatrení na zvýšenie energetickej hospodárnosti budov (nových a existujúcich verejných a súkromných budov) a energetickej efektívnosti v doprave.
3. Konkretizovať opatrenia na podporu cieľov energetickej bezpečnosti v oblasti diverzifikácie a znižovania energetickej závislosti vrátane opatrení na zabezpečenie flexibility. Prihliadať na regionálny kontext a skutočný potenciál spojovacích vedení a výrobných kapacít v susedných krajinách pri posudzovaní primeranosti zdrojov v odvetví elektriny. Objasniť, do akej miery je očakávaný vývoj v plynárenskom odvetví v súlade s oznámenými cieľmi v oblasti dekarbonizácie a plánovaným postupným vyradením tepelných elektrární spaľujúcich uhlie.
4. Stanoviť jasné ciele, míľniky a harmonogramy dosiahnutia plánovaných reforiem na trhoch s energiou, najmä na veľkoobchodných trhoch so zemným plynom a v súvislosti s prevádzkou maloobchodných trhov s elektrinou a zemným plynom.
5. Objasniť národné ciele a ciele financovania v oblasti výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti, ktoré konkrétne súvisia s energetickou úniou a ktoré sa majú dosiahnuť v rokoch 2021 až 2030, aby boli ľahko merateľné a vhodné na účely podpory implementácie cieľových hodnôt v ostatných rozmeroch integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Podporiť takéto ciele konkrétnymi a primeranými politikami a opatreniami vrátane tých, ktoré sa majú vypracovať v spolupráci s inými členskými štátmi, ako je napríklad strategický plán pre energetické technológie.
6. viesť konzultácie so susednými krajinami a v rámci skupiny na vysokej úrovni pre plynárenskú konektivitu v strednej a juhovýchodnej Európe (CESEC) s cieľom finalizovať integrovaný národný energetický a klimatický plán. Bližšie preskúmať cezhraničný potenciál a makroregionálne aspekty koordinovanej energetickej a klimatickej politiky, najmä v Jadranskom mori, s cieľom znížiť uhlíkovú stopu regiónu a zaviesť ekosystémový prístup, a ďalej využívať potenciál hlbšej spolupráce v oblasti Stredozemného mora.
7. Vytvoriť zoznam prijatých opatrení a plánov na postupné ukončenie energetických dotácií, najmä na fosílnu palivá.
8. Doplniť analýzu interakcií s politikou v oblasti kvality ovzdušia a emisií do ovzdušia, a to aj z kvantitatívneho pohľadu.

(?) SWD(2019) 264.

(?) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

9. Lepšie integrovať aspekty spravodlivého a férového prechodu, a to najmä poskytnutím podrobnejších informácií o vplyvoch plánovaných zámerov, politik a opatrení na sociálnu oblasť, zamestnanosť, zručnosti a rozdelenie príjmov, a to aj v regiónoch s vysokou uhlíkovou náročnosťou a v priemyselných regiónoch. Doplňť koncepciu riešenia problémov energetickej chudoby začlenením konkrétnych merateľných cieľov a podrobnosti o finančných zdrojoch na vykonávanie opísaných politik v zmysle nariadenia (EÚ) 2018/1999.

V Bruseli 18. júna 2019

Za Komisiu

Miguel ARIAS CAÑETE

člen Komisie

ODPORÚČANIE KOMISIE**z 18. júna 2019****k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Cypru na obdobie 2021 – 2030**

(2019/C 297/13)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,

keďže:

- (1) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je každý členský štát povinný predložiť Komisii návrh svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021 až 2030 v súlade s článkom 3 ods. 1 a prílohou I k uvedenému nariadeniu. Prvé návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov mali byť predložené do 31. decembra 2018.
- (2) Cyprus predložil svoj návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu 29. januára 2019. Predloženie tohto návrhu plánu predstavuje základ a prvý krok iteratívneho procesu medzi Komisiou a členskými štátmi na účely finalizácie integrovaných národných energetických a klimatických plánov a ich následného vykonávania.
- (3) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je Komisia povinná posúdiť návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov. Komisia vykonala komplexné posúdenie návrhu národného energetického a klimatického plánu Cypru s prihliadnutím na príslušné prvky nariadenia (EÚ) 2018/1999. Toto posúdenie ⁽²⁾ sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním. Nižšie uvedené odporúčania sa opierajú o toto posúdenie.
- (4) Odporúčania Komisie sa môžu týkať najmä i) úrovne ambície zámerov, cieľov a príspevkov v záujme kolektívneho dosiahnutia zámerov energetickej únie, a najmä zámerov Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti do roku 2030, ako aj úrovne prepojenosti elektrických sietí, ktorú má členský štát za cieľ dosiahnuť do roku 2030; ii) politík a opatrení týkajúcich sa zámerov na úrovni členského štátu a Únie, ako aj iných politík a opatrení s potenciálnym cezhraničným významom; iii) všetkých ďalších politík a opatrení, ktoré by mohli byť požadované v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch; iv) interakcií a konzistentnosti existujúcich a plánovaných politík a opatrení zahrnutých v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch v rámci jedného rozmeru i rôznych rozmerov energetickej únie.
- (5) Komisia pri vypracúvaní svojich odporúčaní zohľadňovala na jednej strane potrebu doplniť určité kvantifikované plánované príspevky všetkých členských štátov s cieľom posúdiť ambície na úrovni Únie a na druhej strane potrebu poskytnúť dotknutému členskému štátu dostatočný čas na náležité zváženie odporúčaní Komisie pred dokončením svojho národného plánu.
- (6) Odporúčania Komisie, pokiaľ ide o ambície členských štátov v oblasti obnoviteľných zdrojov, vychádzajú zo vzorca stanoveného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999, ktorý je založený na objektívnych kritériách.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1.

⁽²⁾ SWD(2019) 223.

- (7) Pokiaľ ide o energetickú efektívnosť, odporúčania Komisie vychádzajú z posúdenia národnej úrovne ambície predloženej v návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu v porovnaní s kolektívnou úrovňou úsilia potrebného na dosiahnutie cieľov Únie, v prípade potreby s prihliadnutím na poskytnuté informácie o osobitných národných okolnostiach. Konečné národné príspevky v oblasti energetickej efektívnosti by mali zodpovedať potenciálu nákladovo efektívnej úspory energie a mali by sa opierať o spoľahlivú dlhodobú stratégiu obnovy budov a opatrenia na plnenie povinnosti úspor energie vyplývajúcej z článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ⁽³⁾. Členské štáty by mali tiež preukázať riadne zohľadnenie zásady prvoradosti energetickej efektívnosti, a to najmä objasnením, ako energetická efektívnosť prispieva k nákladovo efektívnemu plneniu národných cieľov v oblasti konkurencieschopného nízkouhlíkového hospodárstva, bezpečnosti dodávok energie a riešenia problému energetickej chudoby.
- (8) V nariadení o riadení sa od členských štátov vyžaduje, aby poskytli všeobecný prehľad o investíciách potrebných na dosiahnutie zámerov, cieľov a príspevkov stanovených v integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne, ako aj všeobecné hodnotenie zdrojov pre tieto investície. Národné energetické a klimatické plány by mali zabezpečiť transparentnosť a predvídateľnosť vnútroštátnych politik a opatrení s cieľom zabezpečiť investičnú istotu.
- (9) Rovnako aj v rámci cyklu európskeho semestra 2018 – 2019 Komisia kladie silný dôraz na investičné potreby členských štátov v oblasti energetiky a klímy. Tento aspekt je viditeľný aj v Správe o Cypre 2019⁽⁴⁾ a v odporúčaní Komisie na odporúčanie Rady pre Cyprus⁽⁵⁾, ktoré tvoria súčasť procesu európskeho semestra. Komisia pri posudzovaní návrhov integrovaných národných energetických a klimatických plánov zohľadnila najnovšie zistenia a odporúčania európskeho semestra. Odporúčania Komisie sú doplnkom k najnovším odporúčaniam pre jednotlivé krajiny vydaným v kontexte európskeho semestra. Členské štáty by mali takisto zabezpečiť, aby ich integrované národné energetické a klimatické plány brali do úvahy najnovšie odporúčania pre jednotlivé krajiny vydané v kontexte európskeho semestra.
- (10) V zmysle nariadenia o riadení sa okrem toho vyžaduje, aby každý členský štát náležite zohľadnil všetky odporúčania Komisie týkajúce sa jeho návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu, ktorý má byť predložený do 31. decembra 2019, a ak dotknutý členský štát nezohľadní nejaké odporúčanie alebo jeho podstatnú časť, mal by uviesť a zverejniť svoje dôvody.
- (11) Tam, kde je to vhodné, by členské štáty mali vo svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánoch a ich neskorších aktualizáciách vykazovať rovnaké údaje, aké vykazujú Eurostatu alebo Európskej environmentálnej agentúre. Na výpočet východiskovej hodnoty pre modelovanie a projekcie má zásadný význam používanie rovnakých zdrojov, a prípadne európskej štatistiky. Vďaka použitiu európskej štatistiky bude možné lepšie porovnať údaje a projekcie použité v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch.
- (12) V konečnom integrovanom energetickom a klimatickom pláne sa majú uviesť všetky prvky prílohy I k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. V tejto súvislosti by sa mal posúdiť makroekonomický a v uskutočniteľnom rozsahu zdravotný, environmentálny, zamestnanostný a vzdelávací účinok, účinok na zručnosti a sociálny účinok plánovaných politik a opatrení. Verejnosť a ostatné zainteresované strany majú byť aktívne zapojené do prípravy konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Tieto a ďalšie prvky sú podrobne opísané v pracovnom dokumente útvarov Komisie uverejnenom spolu s týmto odporúčaním⁽⁶⁾.
- (13) Napriek tomu, že politiky a opatrenia uvedené v navrhovanom pláne sú podľa všetkého vo veľkej miere jednotné z hľadiska rozmerov, Cyprus by mal v konečnom pláne ďalej rozvinúť svoje posúdenie prepojení medzi politikami a opatreniami. Cyprus by mal takisto poskytnúť viac informácií o synergiách medzi rozmermi dekarbonizácie, energetickej bezpečnosti a vnútorného trhu, ako aj zásadou prvoradosti energetickej efektívnosti. Táto analýza by mohla zahŕňať kvantitatívne odhady a mala by sa venovať aj možným negatívnym interakciám medzi politikami a opatreniami a spôsobu, akým ich Cyprus plánuje riešiť. Posúdenie interakcií politik a prierezových vplyvov by mohlo byť užitočné aj pre jednotlivé politiky a opatrenia alebo skupiny politik a opatrení so širokým vplyvom nielen na energetický systém Cypru. To zahŕňa politiky súvisiace s úplnou realizáciou konkurenčného trhu s elektrickou energiou, zavedením zemného plynu alebo s prepojením izolovanej cyperskej elektrizačnej sústavy. Ciele v rámci rozmeru výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti musia podporiť úsilie plánované pre zvyšné rozmery energetickej únie.

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1).

⁽⁴⁾ SWD(2019) 1012 final.

⁽⁵⁾ COM(2019) 513 final z 5. júna 2019.

⁽⁶⁾ SWD(2019) 223.

- (14) Konečný integrovaný národný energetický a klimatický plán by sa mohol doplniť o komplexnejšie opatrenia, aby sa využil potenciál interakcií s obehovým hospodárstvom.
- (15) Odporúčania Komisie pre Cyprus vychádzajú z posúdenia návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Cypru, ktoré sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním (?).

TÝMTO ODPORÚČA CYPRU PRIJAŤ OPATRENIA S CIELOM:

1. Objasniť, ako plánuje dosiahnuť svoj cieľ znížiť emisie skleníkových plynov do roku 2030 v odvetviach mimo systému EÚ na obchodovanie s emisiami o 24 % v porovnaní s rokom 2005, a to zvážením ďalších nákladovo efektívnych politík na roky 2021 – 2030, ako aj plánovaným využitím flexibility medzi rozdelením úsilia a započítaným využívaním pôdy, zmenami vo využívaní pôdy a lesným hospodárstvom. Osobitná pozornosť by sa mohla venovať doprave.
2. Po náležitom zvážení relevantných okolností a vnútroštátnych obmedzení výrazne zvýšiť úroveň ambícií na rok 2030 na podiel energie z obnoviteľných zdrojov aspoň 23 % ako príspevok Cypru k cieľu Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na rok 2030 v zmysle vzorca uvedeného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. Zahnúť do konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu orientačnú trajektóriu, ktorou sa v súlade s uvedeným podielom dosiahnu všetky referenčné body podľa článku 4 písm. a) bodu 2 nariadenia (EÚ) 2018/1999, a to vzhľadom na potrebu zvýšiť úroveň úsilia o kolektívne dosiahnutie tohto cieľa. Predložiť podrobné a kvantifikované politiky a opatrenia, ktoré sú v súlade s povinnosťami stanovenými v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 (*) a ktoré umožňujú včasné a nákladovo efektívne dosiahnutie tohto príspevku. Zvýšiť úroveň ambícií v sektore vykurovania a chladenia a v odvetví dopravy, aby sa dosiahol orientačný cieľ uvedený v článku 23 smernice (EÚ) 2018/2001 a cieľ pre odvetvie dopravy uvedený v článku 25 smernice (EÚ) 2018/2001. Poskytnúť ďalšie podrobnosti a opatrenia týkajúce sa podporných rámcov pre vlastnú spotrebu energie a komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov v súlade s článkami 21 a 22 smernice (EÚ) 2018/2001.
3. Výrazne zvýšiť svoje ambície zamerané na zníženie konečnej aj primárnej energetickej spotreby v roku 2030 vzhľadom na potrebu zintenzívniť úsilie o dosiahnutie cieľa Únie na rok 2030 v oblasti energetickej efektívnosti. Doplniť projekcie a scenáre, aby bolo možné posúdiť očakávané vplyvy nových plánovaných politík, opatrení a programov na primárnu a konečnú energetickú spotrebu za každé odvetvie aspoň do roku 2040 a vrátane roku 2030, a uviesť orientačnú trajektóriu počnúc rokom 2021. Posilniť zameranie na energetickú efektívnosť v odvetví dopravy zvýšením rozsahu opatrení týkajúcich sa tohto konkrétneho sektora, keďže naň v roku 2030 prípadne polovica spotreby energie v krajine.
4. Stanoviť výhľadové zámery a cieľové hodnoty týkajúce sa integrácie trhu, a najmä opatrení pre plynárenstvo, so zreteľom na plány na zabezpečenie dodávok zemného plynu na svojom území v blízkej budúcnosti. Zreteľne a konzistentne predstaviť súčasný stav organizácie trhov s elektrickou energiou a s cieľmi a zámermi opísanými v rozmere vnútorného trhu.
5. Bližšie rozpracovať národné ciele a ciele financovania v oblasti výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti, ktoré konkrétne súvisia s energetickou úniou a ktoré sa majú dosiahnuť oddnes až do roku 2030, aby boli ľahko merateľné a vhodné na účely podpory implementácie cieľových hodnôt v ostatných rozmeroch integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Podporiť takéto ciele konkrétnymi a primeranými politikami a opatreniami vrátane tých, ktoré sa majú vypracovať v spolupráci s inými členskými štátmi, ako je napríklad Európsky strategický plán pre energetické technológie.
6. Zintenzívniť svoje existujúce dohody o regionálnej spolupráci so susedným Gréckom, ako aj s ostatnými členskými štátmi, a to aj v rozmere vnútorného trhu, energetickej bezpečnosti, výskumu, inovácií a konkurencieschopnosti. Prípadne v súvislosti s iniciatívou „Čistá energia pre ostrovy EÚ“ posilniť spoluprácu s členskými štátmi a ostrovnými regiónmi, ktoré v rámci ich energetickej transformácie čelia podobným geografickým, klimatickým a infraštruktúrnym výzvam a príležitostiam.
7. Uviesť komplexný oddiel, v ktorom sa identifikujú všetky investičné potreby rozdelené podľa rozmerov a podrozmerov, spolu s jasným opisom metodiky použitej na odhad a pravdepodobnými národnými, regionálnymi a úijnými zdrojmi ich financovania.
8. Vytvoriť zoznam všetkých energetických dotácií, najmä vrátane dotácií na fosílnu palivá, a prijatých opatrení, ako aj plánov na ich postupné ukončenie.

(?) SWD(2019) 223.

(*) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

9. Doplniť analýzu interakcií s politikou v oblasti kvality ovzdušia a emisií do ovzdušia, v ktorej sa predložia a vyčíslia vplyvy znečistenia ovzdušia v rôznych scenároch, poskytnú podkladové údaje a zohľadnia synergie a účinky kompromisu.
10. Lepšie integrovať aspekty spravodlivého a férového prechodu, a to najmä poskytnutím podrobnejších informácií o vplyvoch plánovaných zámerov, ako aj politik a opatrení na sociálnu oblasť, zamestnanosť a zručnosti. Ďalej rozvíjať koncepciu riešenia otázok energetickej chudoby a okrem iného doplniť úvahy o očakávanom vplyve navrhovaných politik a opatrení v rámci jednotlivých rozmerov na mieru energetickej chudoby v zmysle nariadenia (EÚ) 2018/1999.

V Bruseli 18. júna 2019

Za Komisiu

Miguel ARIAS CAÑETE

člen Komisie

ODPORÚČANIE KOMISIE**z 18. júna 2019****k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Lotyšska na obdobie 2021 – 2030**

(2019/C 297/14)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,

keďže:

- (1) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je každý členský štát povinný predložiť Komisii návrh svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021 až 2030 v súlade s článkom 3 ods. 1 a prílohou I k uvedenému nariadeniu. Prvé návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov mali byť predložené do 31. decembra 2018.
- (2) Lotyšsko predložilo svoj návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu 28. decembra 2018. Predloženie návrhu tohto plánu predstavuje základ a prvý krok iteratívneho procesu medzi Komisiou a členskými štátmi na účely finalizácie integrovaných národných energetických a klimatických plánov a ich následného vykonávania.
- (3) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je Komisia povinná posúdiť návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov. Komisia komplexne posúdila návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu Lotyšska s prihliadnutím na príslušné prvky nariadenia (EÚ) 2018/1999. Toto posúdenie ⁽²⁾ sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním. Z neho vychádzajú nižšie uvedené odporúčania.
- (4) Odporúčania Komisie sa môžu týkať najmä i) úrovne ambície zámerov, cieľov a príspevkov v záujme kolektívneho dosiahnutia zámerov energetickej únie, a najmä zámerov Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti do roku 2030, ako aj úrovne prepojenosti elektrických sietí, ktorú má členský štát za cieľ dosiahnuť do roku 2030; ii) politík a opatrení týkajúcich sa zámerov na úrovni členského štátu a Únie, ako aj iných politík a opatrení s potenciálnym cezhraničným významom; iii) všetkých ďalších politík a opatrení, ktoré by mohli byť požadované v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch; iv) interakcií a konzistentnosti existujúcich a plánovaných politík a opatrení zahrnutých v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch v rámci jedného rozmeru i rôznych rozmerov energetickej únie.
- (5) Komisia pri vypracúvaní svojich odporúčaní zohľadňovala na jednej strane potrebu doplniť určité kvantifikované plánované príspevky všetkých členských štátov s cieľom posúdiť ambície na úrovni Únie a na druhej strane potrebu poskytnúť dotknutému členskému štátu dostatočný čas na náležité zváženie odporúčaní Komisie pred dokončením svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu.
- (6) Odporúčania Komisie, pokiaľ ide o ambície členských štátov v oblasti obnoviteľných zdrojov, vychádzajú zo vzorca stanoveného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999, ktorý je založený na objektívnych kritériách.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1.

⁽²⁾ SWD(2019) 265.

- (7) Pokiaľ ide o energetickú efektívnosť, odporúčania Komisie vychádzajú z posúdenia národnej úrovne ambície predloženej v návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu v porovnaní s kolektívnou úrovňou úsilia potrebného na dosiahnutie cieľov Únie, v prípade potreby s prihliadnutím na poskytnuté informácie o osobitných národných okolnostiach. Konečné národné príspevky v oblasti energetickej efektívnosti by mali zodpovedať potenciálu nákladovo efektívnej úspory energie a mali by sa opierať o spoľahlivú dlhodobú stratégiu obnovy budov a opatrenia na plnenie povinnosti úspor energie vyplývajúcej z článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ⁽³⁾. Členské štáty by mali tiež preukázať riadne zohľadnenie zásady prvoradosti energetickej efektívnosti, a to najmä objasnením, ako energetická efektívnosť prispieva k nákladovo efektívnemu plneniu národných cieľov v oblasti konkurencieschopného nízkouhlíkového hospodárstva, bezpečnosti dodávok energie a riešenia problému energetickej chudoby.
- (8) V nariadení o riadení sa od členských štátov vyžaduje, aby poskytli všeobecný prehľad o investíciách potrebných na dosiahnutie zámerov, cieľov a príspevkov stanovených v integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne, ako aj všeobecné hodnotenie zdrojov pre tieto investície. Národné energetické a klimatické plány by mali zabezpečiť transparentnosť a predvídateľnosť vnútroštátnych politík a opatrení s cieľom zabezpečiť investičnú istotu.
- (9) Rovnako aj v rámci cyklu európskeho semestra 2018 – 2019 Komisia kladie silný dôraz na investičné potreby členských štátov v oblasti energetiky a klímy. Tento aspekt je viditeľný aj v Správe o Lotyšsku 2019⁽⁴⁾ a v odporúčaní Komisie na odporúčanie Rady pre Lotyšsko⁽⁵⁾, ktoré tvoria súčasť procesu európskeho semestra. Komisia pri posudzovaní návrhov integrovaných národných energetických a klimatických plánov zohľadnila najnovšie zistenia a odporúčania európskeho semestra. Odporúčania Komisie sú doplnkom k najnovším odporúčaniam pre jednotlivé krajiny vydaným v kontexte európskeho semestra. Členské štáty by mali takisto zabezpečiť, aby ich integrované národné energetické a klimatické plány brali do úvahy najnovšie odporúčania pre jednotlivé krajiny vydané v kontexte európskeho semestra.
- (10) V zmysle nariadenia o riadení sa okrem toho vyžaduje, aby každý členský štát náležite zohľadnil všetky odporúčania Komisie týkajúce sa jeho návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu, ktorý má byť predložený do 31. decembra 2019, a ak dotknutý členský štát nezohľadní nejaké odporúčanie alebo jeho podstatnú časť, mal by uviesť a zverejniť svoje dôvody.
- (11) Tam, kde je to vhodné, by členské štáty mali vo svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánoch a ich neskorších aktualizáciách vykazovať rovnaké údaje, aké vykazujú Eurostatu alebo Európskej environmentálnej agentúre. Na výpočet východiskovej hodnoty pre modelovanie a projekcie má zásadný význam používanie rovnakých zdrojov, a prípadne európskej štatistiky. Vďaka použitiu európskej štatistiky bude možné lepšie porovnať údaje a projekcie použité v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch.
- (12) V konečnom integrovanom energetickom a klimatickom pláne sa majú uviesť všetky prvky prílohy I k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. V tejto súvislosti by sa mal posúdiť makroekonomický a v uskutočniteľnom rozsahu zdravotný, environmentálny, zamestnanostný a vzdelávací účinok, účinok na zručnosti a sociálny účinok plánovaných politík a opatrení. Verejnosť a ostatné zainteresované strany majú byť aktívne zapojené do prípravy konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Tieto a ďalšie prvky sú podrobne opísané v pracovnom dokumente útvarov Komisie uverejnenom spolu s týmto odporúčaním⁽⁶⁾.
- (13) Vo svojom konečnom integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne by malo Lotyšsko zohľadniť prepojenia s politikami, predovšetkým synergie medzi rozmermi dekarbonizácie, energetickej bezpečnosti a vnútorného trhu a zásadou prvoradosti energetickej efektívnosti, a to objasnením, ako energetická efektívnosť prispieva k 1) nákladovo efektívnemu plneniu národných cieľov v oblasti konkurencieschopného nízkouhlíkového hospodárstva, 2) bezpečnosti dodávok energie a 3) riešeniu problému energetickej chudoby. Ďalšie prepojenia, ktoré treba zvážiť, sú využívanie biomasy na energetické účely a vplyv na započítané emisie a odstraňovanie emisií z využívania pôdy, zo zmien vo využívaní pôdy a z lesného hospodárstva. Podobne aj ciele v rámci rozmeru výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti musia podporiť úsilie plánované pre zvyšné rozmery energetickej únie. Mohla by sa riešiť aj otázka vplyvov zmeny klímy na odvetvie energetiky.

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1).

⁽⁴⁾ SWD(2019) 1013 final.

⁽⁵⁾ COM(2019) 514 final z 5. júna 2019.

⁽⁶⁾ SWD(2019) 265.

- (14) Konečnému integrovanému národnému energetickému a klimatickému plánu by prospela komplexná analýza súčasného postavenia sektora nízkouhlíkových technológií na svetovom trhu, v ktorej by sa zdôraznili konkurenčné silné stránky a potenciálne problémy a uviedli merateľné ciele do budúcnosti, ako aj politiky a opatrenia na ich dosiahnutie, spolu s vhodným prepojením na politiku v oblasti podnikania a priemyslu. Rovnako by mu pomohla lepšia interakcia s obehovým hospodárstvom, vďaka čomu by sa vyzdvihol jeho potenciál znižovania emisií skleníkových plynov.
- (15) Odporúčania Komisie pre Lotyšsko vychádzajú z posúdenia lotyšského návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu, ktoré sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním ⁽⁷⁾,

TÝMTO ODPORÚČA LOTYŠSKU PRIJAŤ OPATRENIA S CIELOM:

1. Ďalej rozvíjať stratégiu na dosiahnutie jeho cieľa znížiť emisie skleníkových plynov do roku 2030 o 6 % oproti roku 2005 v odvetviach, ktoré nepatria do systému EÚ na obchodovanie s emisiami. K tomu patrí bližšie určenie nevyhnutných krokov na zavedenie opísaných politík a analýza úlohy, ktorú zohráva využívanie pôdy, zmeny vo využívaní pôdy a lesné hospodárstvo na základe pravidiel započítavania podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/841 ⁽⁸⁾.
2. Výrazne zvýšiť úroveň ambícií na rok 2030 na podiel energie z obnoviteľných zdrojov vo výške aspoň 50 % ako príspevok Lotyšska k cieľu Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na rok 2030 v zmysle vzorca uvedeného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. Zahnúť do konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu orientačnú trajektóriu, ktorou sa v súlade s uvedeným podielom dosiahnu všetky referenčné body podľa článku 4 písm. a) bodu 2 nariadenia (EÚ) 2018/1999, a to vzhľadom na potrebu zvýšiť úroveň úsilia o kolektívne dosiahnutie tohto cieľa. Predložiť podrobné a kvantifikované politiky a opatrenia, ktoré sú v súlade s povinnosťami stanovenými v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 ⁽⁹⁾, a umožniť včasné a nákladovo efektívne dosiahnutie tohto príspevku. Zabezpečiť, aby bol cieľ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na rok 2020 stanovený v prílohe I k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES ⁽¹⁰⁾ v plnej miere splnený a zachovaný ako východisková hodnota na obdobie od roku 2021, a vysvetliť, ako Lotyšsko plánuje dosiahnuť a udržať takýto východiskový podiel. Predložiť podrobné opatrenia na splnenie orientačného cieľa v odvetví vykurovania a chladenia v zmysle článku 23 smernice (EÚ) 2018/2001 a v odvetví dopravy v zmysle článku 25 smernice (EÚ) 2018/2001. Poskytnúť viac podrobností o podporných rámcoch pre vlastnú spotrebu energie z obnoviteľných zdrojov a komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov s opatreniami v súlade s článkami 21 a 22 smernice (EÚ) 2018/2001.
3. Zvýšiť úroveň ambícií, najmä vo vzťahu k znižovaniu primárnej energetickej spotreby, a podporiť ich politikami a opatreniami, ktorými by sa dosiahli ďalšie úspory energie s cieľom splniť cieľ Únie na rok 2030 v oblasti energetickej efektívnosti. Poskytnúť podrobnejší opis plánovaných politík, najmä v odvetví budov a dopravy, ako aj konkrétne odhady úspor energie, ktoré prinesú existujúce a plánované politické opatrenia do roku 2030, a harmonogramy sprievodných investícií.
4. Konkretizovať opatrenia na podporu cieľov energetickej bezpečnosti v oblasti diverzifikácie a znižovania energetickej závislosti vrátane opatrení na zabezpečenie flexibility, ako aj hodnotenie, ako navrhované politiky a opatrenia zabezpečujú dosiahnutie cieľa znížiť energetickú závislosť. Prihliadať na regionálny kontext pri posudzovaní primeranosti zdrojov v odvetví elektriny.
5. Určiť výhľadové ciele a cieľové hodnoty, pokiaľ ide o integráciu trhu, a najmä opatrenia na rozvoj konkurenčnejších veľkoobchodných a maloobchodných trhov.
6. Objasniť národné ciele a ciele financovania v oblasti výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti, ktoré konkrétne súvisia s energetickou úniou a ktoré sa majú dosiahnuť v rokoch 2020 až 2030, aby boli ľahko merateľné a vhodné na účely podpory implementácie cieľových hodnôt v ostatných rozmeroch integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Podporiť takéto ciele konkrétnymi a primeranými politikami a opatreniami vrátane tých, ktoré sa majú vypracovať v spolupráci s inými členskými štátmi, ako je napríklad strategický plán pre energetické technológie.

⁽⁷⁾ SWD(2019) 265.

⁽⁸⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/841 z 30. mája 2018 o začlenení emisií a odstraňovania skleníkových plynov z využívania pôdy, zo zmien vo využívaní pôdy a z lesného hospodárstva do rámca politík v oblasti klímy a energetiky na rok 2030, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 525/2013 a rozhodnutie č. 529/2013/EÚ (Ú. v. EÚ L 156, 19.6.2018, s. 1).

⁽⁹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

⁽¹⁰⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES z 23. apríla 2009 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie a o zmene a doplnení a následnom zrušení smerníc 2001/77/ES a 2003/30/ES (Ú. v. EÚ L 140, 5.6.2009, s. 16).

7. Zintenzívniť dohody o dobrej regionálnej spolupráci medzi pobaltskými krajinami (Estónsko, Litva, Lotyšsko), rozšíriť ich o nové oblasti a rozšíriť aj ich geografické pokrytie o škandinávске krajiny (Dánsko, Fínsko, Island, Nórsko a Švédsko). Táto regionálna spolupráca by mala byť zameraná na vnútorný trh s energiou a energetickú bezpečnosť vzhľadom na zmeny v elektrizačných sústavách, ktoré prijímajú vyššie podiely elektriny z obnoviteľných zdrojov, čím sa zvýši dovoz a vývoz elektriny a narastie potreba systémovej flexibility, ako aj na dekarbonizáciu odvetvia dopravy a regionálnu spoluprácu vo výskume.
8. Vytvoriť zoznam všetkých energetických dotácií, najmä vrátane dotácií na fosílné palivá, a prijatých opatrení, ako aj plánov na ich postupné ukončenie.
9. Doplniť analýzu interakcií s politikou v oblasti kvality ovzdušia a emisií do ovzdušia, v ktorej sa predložia vplyvy na znečistenie ovzdušia v rôznych scenároch, poskytnú podkladové údaje a zohľadnia synergie a účinky kompromisu.
10. Lepšie integrovať aspekty spravodlivého a férového prechodu, a to najmä poskytnutím podrobnejších informácií o vplyvoch plánovaných zámerov, ako aj politik a opatrení na sociálnu oblasť, zamestnanosť a zručnosti. Zahrnúť hodnotenie situácie týkajúcej sa energetickej chudoby a cieľov zníženia a/alebo obmedzenia energetickej chudoby spolu s politikami a opatreniami v zmysle požiadaviek nariadenia (EÚ) 2018/1999.

V Bruseli 18. júna 2019

Za Komisiu

Miguel ARIAS CAÑETE

člen Komisie

ODPORÚČANIE KOMISIE**z 18. júna 2019****k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Litvy na obdobie 2021 – 2030**

(2019/C 297/15)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,

keďže:

- (1) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je každý členský štát povinný predložiť Komisii návrh svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021 až 2030 v súlade s článkom 3 ods. 1 a prílohou I k uvedenému nariadeniu. Prvé návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov mali byť predložené do 31. decembra 2018.
- (2) Litva predložila svoj návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu 17. decembra 2018. Predloženie tohto návrhu plánu predstavuje základ a prvý krok iteratívneho procesu medzi Komisiou a členskými štátmi na účely finalizácie integrovaných národných energetických a klimatických plánov a ich následného vykonávania.
- (3) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je Komisia povinná posúdiť návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov. Komisia komplexne posúdila návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu Litvy s prihliadnutím na príslušné prvky nariadenia (EÚ) 2018/1999. Toto posúdenie⁽²⁾ sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním. Z neho vychádzajú nižšie uvedené odporúčania.
- (4) Odporúčania Komisie sa môžu týkať najmä i) úrovne ambície zámerov, cieľov a príspevkov v záujme kolektívneho dosiahnutia zámerov energetickej únie, a najmä zámerov Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti do roku 2030, ako aj úrovne prepojenosti elektrických sietí, ktorú má členský štát za cieľ dosiahnuť do roku 2030; ii) politík a opatrení týkajúcich sa zámerov na úrovni členského štátu a Únie, ako aj iných politík a opatrení s potenciálnym cezhraničným významom; iii) všetkých ďalších politík a opatrení, ktoré by mohli byť požadované v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch; iv) interakcií a konzistentnosti existujúcich a plánovaných politík a opatrení zahrnutých v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch v rámci jedného rozmeru i rôznych rozmerov energetickej únie.
- (5) Komisia pri vypracúvaní svojich odporúčaní zohľadňovala na jednej strane potrebu doplniť určité kvantifikované plánované príspevky všetkých členských štátov s cieľom posúdiť ambície na úrovni Únie a na druhej strane potrebu poskytnúť dotknutému členskému štátu dostatočný čas na náležité zváženie odporúčaní Komisie pred dokončením svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu.
- (6) Odporúčania Komisie, pokiaľ ide o ambície členských štátov v oblasti obnoviteľných zdrojov, vychádzajú zo vzorca stanoveného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999, ktorý je založený na objektívnych kritériách.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1.

⁽²⁾ SWD(2019) 228.

- (7) Pokiaľ ide o energetickú efektívnosť, odporúčania Komisie vychádzajú z posúdenia národnej úrovne ambície predloženej v návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu v porovnaní s kolektívnou úrovňou úsilia potrebného na dosiahnutie cieľov Únie, v prípade potreby s prihliadnutím na poskytnuté informácie o osobitných národných okolnostiach. Konečné národné príspevky v oblasti energetickej efektívnosti by mali zodpovedať potenciálu nákladovo efektívnej úspory energie a mali by sa opierať o spoľahlivú dlhodobú stratégiu obnovy budov a opatrenia na plnenie povinnosti úspor energie vyplývajúcej z článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ⁽³⁾. Členské štáty by mali tiež preukázať riadne zohľadnenie zásady prvoradosti energetickej efektívnosti, a to najmä objasnením, ako energetická efektívnosť prispieva k nákladovo efektívnemu plneniu národných cieľov v oblasti konkurencieschopného nízkouhlíkového hospodárstva, bezpečnosti dodávok energie a riešenia problému energetickej chudoby.
- (8) V nariadení o riadení sa od členských štátov vyžaduje, aby poskytli všeobecný prehľad o investíciách potrebných na dosiahnutie zámerov, cieľov a príspevkov stanovených v integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne, ako aj všeobecné hodnotenie zdrojov pre tieto investície. Národné energetické a klimatické plány by mali zabezpečiť transparentnosť a predvídateľnosť vnútroštátnych politík a opatrení s cieľom zabezpečiť investičnú istotu.
- (9) Rovnako aj v rámci cyklu európskeho semestra 2018 – 2019 Komisia kladie silný dôraz na investičné potreby členských štátov v oblasti energetiky a klímy. Tento aspekt je viditeľný aj v Správe o Litve 2019⁽⁴⁾ a v odporúčaní Komisie na odporúčanie Rady pre Litvu⁽⁵⁾, ktoré tvoria súčasť procesu európskeho semestra. Komisia pri posudzovaní návrhov integrovaných národných energetických a klimatických plánov zohľadnila najnovšie zistenia a odporúčania európskeho semestra. Odporúčania Komisie sú doplnkom k najnovším odporúčaniam pre jednotlivé krajiny vydaným v kontexte európskeho semestra. Členské štáty by mali takisto zabezpečiť, aby ich integrované národné energetické a klimatické plány brali do úvahy najnovšie odporúčania pre jednotlivé krajiny vydané v kontexte európskeho semestra.
- (10) V zmysle nariadenia o riadení sa okrem toho vyžaduje, aby každý členský štát náležite zohľadnil všetky odporúčania Komisie týkajúce sa jeho návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu, ktorý má byť predložený do 31. decembra 2019, a ak dotknutý členský štát nezohľadní nejaké odporúčanie alebo jeho podstatnú časť, mal by uviesť a zverejniť svoje dôvody.
- (11) Tam, kde je to vhodné, by členské štáty mali vo svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánoch a ich neskorších aktualizáciách vykazovať rovnaké údaje, aké vykazujú Eurostatu alebo Európskej environmentálnej agentúre. Na výpočet východiskovej hodnoty pre modelovanie a projekcie má zásadný význam používanie rovnakých zdrojov, a prípadne európskej štatistiky. Vďaka použitiu európskej štatistiky bude možné lepšie porovnať údaje a projekcie použité v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch.
- (12) V konečnom integrovanom energetickom a klimatickom pláne sa majú uviesť všetky prvky prílohy I k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. V tejto súvislosti by sa mal posúdiť makroekonomický a v uskutočniteľnom rozsahu zdravotný, environmentálny, zamestnanostný a vzdelávací účinok, účinok na zručnosti a sociálny účinok plánovaných politík a opatrení. Verejnosť a ostatné zainteresované strany majú byť aktívne zapojené do prípravy konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Tieto a ďalšie prvky sú podrobne opísané v pracovnom dokumente útvarov Komisie uverejnenom spolu s týmto odporúčaním⁽⁶⁾.
- (13) Konečný plán by mal stavať na interakciách medzi rôznymi politikami a opatreniami vo všetkých rozmeroch energetickej únie, ktoré sú už prezentované, energetickou efektívnosťou, energiou z obnoviteľných zdrojov a odvetvami, na ktoré sa nevzťahuje systém EÚ na obchodovanie s emisiami, a rozpracovať ich. Navrhovaný plán takisto uznáva význam energie z obnoviteľných zdrojov a opatrení na zvýšenie energetickej efektívnosti pre energetickú bezpečnosť, čo by malo byť ďalej rozpracované v konečnom pláne. V konečnom pláne sa rovnako musí zohľadniť úloha rozmeru vnútorného trhu a rozmeru výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti pri podpore úsilia plánovaného pre ostatné rozmery energetickej únie. Dôležitými prvkami konečného plánu sú aj zohľadnenie synergií medzi odvetvím LULUCF a nariadením o spoločnom úsilí, ako aj vplyv narastajúceho využívania biomasy v energetike na odvetvie LULUCF.

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1).

⁽⁴⁾ SWD(2019) 1014 final.

⁽⁵⁾ COM(2019) 515 final z 5. júna 2019.

⁽⁶⁾ SWD(2019) 228.

- (14) Ku kvalite konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu by prispela komplexná analýza súčasného postavenia sektora nízkouhlíkových technológií na svetovom trhu, v ktorej by sa zdôraznili konkurenčné silné stránky a potenciálne problémy a uviedli merateľné ciele do budúcnosti, ako aj politiky a opatrenia na ich dosiahnutie, spolu s vhodným prepojením na politiku v oblasti podnikania a priemyslu. Rovnako by mu pomohla lepšia interakcia s obehovým hospodárstvom, vďaka čomu by sa vyzdvihol jeho potenciál znižovania emisií skleníkových plynov.
- (15) Odporúčania Komisie pre Litvu vychádzajú z posúdenia návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Litvy, ktoré sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním ⁽⁷⁾,

TÝMTO ODPORÚČA LITVE PRIJAŤ OPATRENIA S CIEĽOM:

1. Ďalej rozvíjať stratégiu na dosiahnutie jej cieľa znížiť emisie skleníkových plynov do roku 2030 o 9 % oproti roku 2005 v odvetviach, ktoré nepatria do systému EÚ na obchodovanie s emisiami. K tomu patrí špecifikovanie úlohy, ktorú zohráva využívanie pôdy, zmeny vo využívaní pôdy a lesné hospodárstvo na základe pravidiel započítavania podľa nariadenia (EÚ) 2018/841, a bližšie určenie plánovaných politík.
2. Podoprieť vítanú úroveň ambícií Litvy dosiahnuť podiel energie z obnoviteľných zdrojov vo výške 45 % do roku 2030, predložený v návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu ako príspevok k cieľu Únie na rok 2030 v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, podrobnými a kvantifikovanými politikami a opatreniami, ktoré sú v súlade s povinnosťami stanovenými v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 ⁽⁸⁾, s cieľom umožniť včasné a nákladovo efektívne dosiahnutie tohto príspevku. Zahrnúť orientačnú trajektóriu, ktorá dosiahne všetky referenčné body podľa článku 4 písm. a) bodu 2 nariadenia (EÚ) 2018/1999. Predložiť opatrenia na splnenie cieľa v oblasti dopravy stanoveného v jej návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu v súlade s článkom 25 smernice (EÚ) 2018/2001. Poskytnúť ďalšie podrobnosti o zjednodušení administratívnych postupov a o podporných rámcoch pre vlastnú spotrebu energie z obnoviteľných zdrojov a komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov v súlade s článkami 21 a 22 smernice (EÚ) 2018/2001.
3. Výrazne zvýšiť úroveň ambícií na zníženie konečnej a primárnej energetickej spotreby v roku 2030 a navrhnuť ambicióznejšie politiky a opatrenia, ktorými by sa dosiahli ďalšie úspory energie s cieľom splniť cieľ Únie na rok 2030 v oblasti energetickej efektívnosti. Vyjadriť národný príspevok k energetickej efektívnosti ako absolútnu úroveň primárnej a konečnej energetickej spotreby v roku 2030. Poskytnúť viac informácií o politikách a opatreniach v oblasti energetickej efektívnosti a uviesť, ktoré politiky a opatrenia budú pokračovať po roku 2020, ktoré nové politiky sa zavedú po roku 2020 a aký vplyv budú mať. Zvážiť najmä zavedenie dodatočných opatrení v oblasti energetickej efektívnosti zameraných na odvetvie dopravy.
4. Konkretizovať opatrenia na podporu cieľov energetickej bezpečnosti v oblasti diverzifikácie a znižovania energetickej závislosti vrátane opatrení na zabezpečenie flexibility a primeranosti výroby elektriny vzhľadom na ambiciózne ciele pre obnoviteľné zdroje energie, ako sú dodatočné opatrenia v oblasti reakcie na strane spotreby a uskladňovania energie. Prihliadať na regionálny kontext a skutočný potenciál spojovacích vedení a výrobných kapacít v susedných krajinách pri posudzovaní primeranosti zdrojov v odvetví elektriny.
5. Určiť výhľadové ciele a cieľové hodnoty týkajúce sa integrácie trhov, najmä opatrení na rozvoj konkurenčnejších veľko- a maloobchodných trhov, vrátane smerovania k plne trhovým cenám.
6. Objasniť národné ciele a cieľové hodnoty financovania v oblasti výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti, ktoré konkrétne súvisia s energetickou úniou a ktoré sa majú dosiahnuť v rokoch 2020 až 2030, aby boli ľahko merateľné a vhodné na účely podpory implementácie cieľových hodnôt v ostatných rozmeroch integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Podporiť takéto ciele konkrétnymi a primeranými politikami a opatreniami vrátane tých, ktoré sa majú vypracovať v spolupráci s inými členskými štátmi, ako je napríklad strategický plán pre energetické technológie.
7. Zintenzívniť už aj tak dobré dohody o regionálnej spolupráci medzi pobaltskými krajinami (Estónsko, Litva a Lotyšsko), rozšíriť ich o nové oblasti a rozšíriť ich geografické pokrytie, aby zahŕňali škandinávске krajiny (Dánsko, Fínsko, Island, Nórsko a Švédsko). Táto regionálna spolupráca by mala byť zameraná na vnútorný trh s energiou a energetickú bezpečnosť vzhľadom na zmeny v elektrizačných sústavách, ktoré prijímajú vyššie podiely elektriny z obnoviteľných zdrojov, čím sa zvýši dovoz a vývoz elektriny a narastie potreba systémovej flexibility, ako aj na dekarbonizáciu odvetvia dopravy a regionálnu spoluprácu vo výskume.

⁽⁷⁾ SWD(2019) 228.

⁽⁸⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

8. Rozšíriť analýzu investícií potrebných na modernizáciu ekonomiky dosiahnutím jej energetických a klimatických cieľov a poskytnúť podrobnosti o zdrojoch týchto investícií vrátane vhodného financovania na celoštátnej, regionálnej a únijnej úrovni.
9. Vytvoriť zoznam všetkých energetických dotácií, najmä vrátane dotácií na fosílna palivá, a prijatých opatrení, ako aj plánov na ich postupné ukončenie.
10. Zahrnúť analýzu interakcií s politikou v oblasti kvality ovzdušia a emisií do ovzdušia, v ktorej sa predložia vplyvy na znečistenie ovzdušia v rôznych scenároch, poskytnúť podkladové údaje a zohľadniť synergie a účinky kompromisov.
11. Lepšie integrovať aspekty spravodlivého a férového prechodu, a to najmä poskytnutím podrobnejších informácií o vplyvoch plánovaných zámerov, ako aj politik a opatrení na sociálnu oblasť, zamestnanosť a zručnosti. Ďalej rozvíjať koncepciu riešenia otázok energetickej chudoby, okrem iného špecifikovať ciele a zamýšľané vplyvy plánovaných politik a opatrení v zmysle požiadavky v nariadení (EÚ) 2018/1999.

V Bruseli 18. júna 2019

Za Komisiu

Miguel ARIAS CAÑETE

člen Komisie

ODPORÚČANIE KOMISIE**z 18. júna 2019****k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Luxemburska na obdobie 2021 – 2030**

(2019/C 297/16)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,

keďže:

- (1) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je každý členský štát povinný predložiť Komisii návrh svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021 až 2030 v súlade s článkom 3 ods. 1 a prílohou I k uvedenému nariadeniu. Prvé návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov mali byť predložené do 31. decembra 2018.
- (2) Luxembursko predložilo svoj návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu 18. februára 2019. Predloženie tohto návrhu plánu predstavuje základ a prvý krok iteratívneho procesu medzi Komisiou a členskými štátmi na účely finalizácie integrovaných národných energetických a klimatických plánov a ich následného vykonávania.
- (3) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je Komisia povinná posúdiť návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov. Komisia komplexne posúdila návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu Luxemburska s prihliadnutím na príslušné prvky nariadenia (EÚ) 2018/1999. Toto posúdenie ⁽²⁾ sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním. Z neho vychádzajú nižšie uvedené odporúčania.
- (4) Odporúčania Komisie sa môžu týkať najmä i) úrovne ambície zámerov, cieľov a príspevkov v záujme kolektívneho dosiahnutia zámerov energetickej únie, a najmä zámerov Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti do roku 2030, ako aj úrovne prepojenosti elektrických sietí, ktorú má členský štát za cieľ dosiahnuť do roku 2030; ii) politík a opatrení týkajúcich sa zámerov na úrovni členského štátu a Únie, ako aj iných politík a opatrení s potenciálnym cezhraničným významom; iii) všetkých ďalších politík a opatrení, ktoré by mohli byť požadované v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch; iv) interakcií a konzistentnosti existujúcich a plánovaných politík a opatrení zahrnutých v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch v rámci jedného rozmeru i rôznych rozmerov energetickej únie.
- (5) Komisia pri vypracúvaní svojich odporúčaní zohľadňovala na jednej strane potrebu doplniť určité kvantifikované plánované príspevky všetkých členských štátov s cieľom posúdiť ambície na úrovni Únie a na druhej strane potrebu poskytnúť dotknutému členskému štátu dostatočný čas na náležité zváženie odporúčaní Komisie pred dokončením svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu.
- (6) Odporúčania Komisie, pokiaľ ide o ambície členských štátov v oblasti obnoviteľných zdrojov, vychádzajú zo vzorca stanoveného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999, ktorý je založený na objektívnych kritériách.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1.

⁽²⁾ SWD(2019) 266.

- (7) Pokiaľ ide o energetickú efektívnosť, odporúčania Komisie vychádzajú z posúdenia národnej úrovne ambície predloženej v návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu v porovnaní s kolektívnou úrovňou úsilia potrebného na dosiahnutie cieľov Únie, v prípade potreby s prihliadnutím na poskytnuté informácie o osobitných národných okolnostiach. Konečné národné príspevky v oblasti energetickej efektívnosti by mali zodpovedať potenciálu nákladovo efektívnej úspory energie a mali by sa opierať o spoľahlivú dlhodobú stratégiu obnovy budov a opatrenia na plnenie povinnosti úspor energie vyplývajúcej z článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ⁽³⁾. Členské štáty by mali tiež preukázať riadne zohľadnenie zásady prvoradosti energetickej efektívnosti, a to najmä objasnením, ako energetická efektívnosť prispieva k nákladovo efektívnemu plneniu národných cieľov v oblasti konkurencieschopného nízkouhlíkového hospodárstva, bezpečnosti dodávok energie a riešenia problému energetickej chudoby.
- (8) V nariadení o riadení sa od členských štátov vyžaduje, aby poskytli všeobecný prehľad o investíciách potrebných na dosiahnutie zámerov, cieľov a príspevkov stanovených v integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne, ako aj všeobecné hodnotenie zdrojov pre tieto investície. Národné energetické a klimatické plány by mali zabezpečiť transparentnosť a predvídateľnosť vnútroštátnych politík a opatrení s cieľom zabezpečiť investičnú istotu.
- (9) Rovnako aj v rámci cyklu európskeho semestra 2018 – 2019 Komisia kladie silný dôraz na investičné potreby členských štátov v oblasti energetiky a klímy. Tento aspekt je viditeľný aj v Správe o Luxembursku 2019⁽⁴⁾ a v odporúčaní Komisie na odporúčanie Rady pre Luxembursko⁽⁵⁾, ktoré tvoria súčasť procesu európskeho semestra. Komisia pri posudzovaní návrhov integrovaných národných energetických a klimatických plánov zohľadnila najnovšie zistenia a odporúčania európskeho semestra. Odporúčania Komisie sú doplnkom k najnovším odporúčaniam pre jednotlivé krajiny vydaným v kontexte európskeho semestra. Členské štáty by mali takisto zabezpečiť, aby ich integrované národné energetické a klimatické plány brali do úvahy najnovšie odporúčania pre jednotlivé krajiny vydané v kontexte európskeho semestra.
- (10) V zmysle nariadenia o riadení sa okrem toho vyžaduje, aby každý členský štát náležite zohľadnil všetky odporúčania Komisie týkajúce sa jeho návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu, ktorý má byť predložený do 31. decembra 2019, a ak dotknutý členský štát nezohľadní nejaké odporúčanie alebo jeho podstatnú časť, mal by uviesť a zverejniť svoje dôvody.
- (11) Tam, kde je to vhodné, by členské štáty mali vo svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánoch a ich neskorších aktualizáciách vykazovať rovnaké údaje, aké vykazujú Eurostatu alebo Európskej environmentálnej agentúre. Na výpočet východiskovej hodnoty pre modelovanie a projekcie má zásadný význam používanie rovnakých zdrojov, a prípadne európskej štatistiky. Vďaka použitiu európskej štatistiky bude možné lepšie porovnať údaje a projekcie použité v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch.
- (12) V konečnom integrovanom energetickom a klimatickom pláne sa majú uviesť všetky prvky prílohy I k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. V tejto súvislosti by sa mal posúdiť makroekonomický a v uskutočniteľnom rozsahu zdravotný, environmentálny, zamestnanostný a vzdelávací účinok, účinok na zručnosti a sociálny účinok plánovaných politík a opatrení. Verejnosť a ostatné zainteresované strany majú byť aktívne zapojené do prípravy konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Tieto a ďalšie prvky sú podrobne opísané v pracovnom dokumente útvarov Komisie uverejnenom spolu s týmto odporúčaním⁽⁶⁾.
- (13) Je potrebné, aby konečný plán obsahoval jasný opis plánovaných dodatočných politík a opatrení spolu s posúdením vplyvu, ako aj posúdenie interakcií medzi rôznymi rozmermi energetickej únie, ktoré do značnej miery v návrhu plánu chýbajú. Ku kvalite konečného plánu by prispelo, keby bol viac zameraný na budúcnosť s prihliadnutím na osobitné výzvy Luxemburska, najmä vzhľadom na jeho silnú závislosť od dodávok energie zo susedných krajín. Osobitnú pozornosť by si zaslúžilo aj vypracovanie vnútroštátnych opatrení flexibility, ako je reakcia na strane spotreby a uskladňovanie energie.

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1).

⁽⁴⁾ SWD(2019) 1015 final.

⁽⁵⁾ COM(2019) 516 final z 5. júna 2019.

⁽⁶⁾ SWD(2019) 266.

- (14) Konečnému integrovanému národnému energetickému a klimatickému plánu by prospelo rozšírenie predložených informácií o súčasných opatreniach a trendoch v oblasti makroekonomickej konkurencieschopnosti, aby obsahovali najmä súčasné postavenie sektora nízkouhlíkových technológií na svetovom trhu, zdôraznili konkurenčné silné stránky a potenciálne problémy a poukázali na merateľné ciele do budúcnosti, ako aj na politiky a opatrenia na ich dosiahnutie, spolu s vhodným prepojením na politiku v oblasti podnikania a priemyslu. Rovnako by mu pomohla lepšia interakcia s obehovým hospodárstvom, vďaka čomu by sa vyzdvihol jeho potenciál znižovania emisií skleníkových plynov.
- (15) Odporúčania Komisie pre Luxembursko vychádzajú z posúdenia návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Luxemburska, ktoré sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním ⁽⁷⁾,

TÝMTO ODPORÚČA LUXEMBURSKU PRIJAŤ OPATRENIA S CIEĽOM:

1. Doplniť informácie o plánovaných politikách a opatreniach na zamýšľané ambiciózne zníženie emisií skleníkových plynov v odvetviach, na ktoré sa nevzťahuje systém EÚ na obchodovanie s emisiami, a na splnenie záväzku vyplývajúceho z nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/841 ⁽⁸⁾, aby emisie z využívania pôdy, zo zmien vo využívaní pôdy a z lesného hospodárstva (LULUCF) neprekračovali odstraňovanie emisií. Poskytnúť ďalšie podrobnosti o rozsahu, časovom rámci, pravdepodobných vplyvoch týchto opatrení a o akomkoľvek zamýšľanom použití flexibility medzi spoločným úsilím a započítanými sektormi LULUCF a obchodovania s emisiami.
2. Podoprieť vítanú úroveň ambícií Luxemburska dosiahnuť podiel energie z obnoviteľných zdrojov vo výške 23 až 25 % do roku 2030 ako príspevok k cieľu Únie na rok 2030 v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov podrobnými a kvantifikovanými politikami a opatreniami, ktoré sú v súlade s povinnosťami stanovenými v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 ⁽⁹⁾, aby sa umožnilo včasné a nákladovo efektívne dosiahnutie tohto príspevku. Zahnúť orientačnú trajektóriu, ktorá dosiahne všetky referenčné body podľa článku 4 písm. a) bodu 2 nariadenia (EÚ) 2018/1999. Zabezpečiť, aby bol cieľ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na rok 2020 stanovený v prílohe I k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES ⁽¹⁰⁾ v plnej miere splnený a zachovaný ako východisková hodnota na obdobie od roku 2021, a vysvetliť, ako bude tento východiskový podiel dosiahnutý a udržaný. Predložiť podrobné opatrenia na splnenie cieľa v oblasti dopravy a elektrifikácie opísaného v návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu v súlade s článkom 25 smernice (EÚ) 2018/2001. Poskytnúť ďalšie podrobnosti o zjednodušení administratívnych postupov a o podporných rámcoch pre vlastnú spotrebu energie z obnoviteľných zdrojov a komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov v súlade s článkami 21 a 22 smernice (EÚ) 2018/2001.
3. Určiť jeho príspevok ako špecifickú hodnotu primárnej aj konečnej energetickej spotreby a jasne prezentovať očakávané úspory a podrobnejšie posúdenie vplyvu navrhovaných politík a opatrení.
4. Objasniť národné ciele a ciele financovania v oblasti výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti, ktoré konkrétne súvisia s energetickou úniou a ktoré sa majú dosiahnuť v rokoch 2020 až 2030, aby boli ľahko merateľné a vhodné na účely podpory implementácie cieľových hodnôt v ostatných rozmeroch integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Podporiť takéto ciele konkrétnymi a primeranými politikami a opatreniami vrátane tých, ktoré sa majú vypracovať v spolupráci s inými členskými štátmi, ako je napríklad strategický plán pre energetické technológie.
5. Zintenzívniť dosiaľ excelentnú regionálnu spoluprácu v rámci päťstranného energetického fóra založeného na politickej deklarácii zo 4. marca 2019, aby sa táto regionálna spolupráca rozšírila a aby konkrétne zahŕňala vypracovanie a monitorovanie národných energetických a klimatických plánov, najmä pokiaľ ide o aspekty týkajúce sa cezhraničnej spolupráce. Špeciálne zväziť úsilie o dekarbonizáciu dopravy z regionálneho hľadiska.

⁽⁷⁾ SWD(2019) 266.

⁽⁸⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/841 z 30. mája 2018 o začlenení emisií a odstraňovania skleníkových plynov z využívania pôdy, zo zmien vo využívaní pôdy a z lesného hospodárstva do rámca politik v oblasti klímy a energetiky na rok 2030, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 525/2013 a rozhodnutie č. 529/2013/EÚ (Ú. v. EÚ L 156, 19.6.2018, s. 1).

⁽⁹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

⁽¹⁰⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES z 23. apríla 2009 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie a o zmene a doplnení a následnom zrušení smerníc 2001/77/ES a 2003/30/ES (Ú. v. EÚ L 140, 5.6.2009, s. 16).

6. Poskytnúť komplexné posúdenie celkových investícií potrebných na dosiahnutie cieľov, ako aj informácie o finančných zdrojoch, ktoré sa majú mobilizovať na realizáciu existujúcich a plánovaných politík a opatrení.
7. Vytvoriť zoznam všetkých energetických dotácií, najmä vrátane dotácií na fosílna palivá, a prijatých opatrení, ako aj plánov na ich postupné ukončenie.
8. Doplniť analýzu interakcií s politikou v oblasti kvality ovzdušia a emisií do ovzdušia vrátane požadovaných informácií o predpokladaných emisiách látok znečisťujúcich ovzdušie v rámci plánovaných politík a opatrení a posilnenia kvantitatívnych analýz.
9. Lepšie integrovať aspekty spravodlivého a férového prechodu, a to najmä poskytnutím podrobnejších informácií o vplyvoch plánovaných zámerov, ako aj politík a opatrení na sociálnu oblasť, zamestnanosť a zručnosti. Ďalej rozvíjať koncepciu riešenia otázok energetickej chudoby a okrem iného špecifikovať posúdenie v zmysle požiadavky v nariadení (EÚ) 2018/1999.

V Bruseli 18. júna 2019

Za Komisiu

Miguel ARIAS CAÑETE

člen Komisie

ODPORÚČANIE KOMISIE**z 18. júna 2019****k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Maďarska na obdobie 2021 – 2030**

(2019/C 297/17)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,

keďže:

- (1) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je každý členský štát povinný predložiť Komisii návrh svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021 až 2030 v súlade s článkom 3 ods. 1 a prílohou I k uvedenému nariadeniu. Prvé návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov mali byť predložené do 31. decembra 2018.
- (2) Maďarsko predložilo svoj návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu 31. januára 2019. Predloženie tohto návrhu plánu predstavuje základ a prvý krok iteratívneho procesu medzi Komisiou a členskými štátmi na účely finalizácie integrovaných národných energetických a klimatických plánov a ich následného vykonávania.
- (3) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je Komisia povinná posúdiť návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov. Komisia komplexne posúdila návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu Maďarska s prihliadnutím na príslušné prvky nariadenia (EÚ) 2018/1999. Toto posúdenie ⁽²⁾ sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním. Z neho vychádzajú nižšie uvedené odporúčania.
- (4) Odporúčania Komisie sa môžu týkať najmä i) úrovne ambície zámerov, cieľov a príspevkov v záujme kolektívneho dosiahnutia zámerov energetickej únie, a najmä zámerov Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti do roku 2030, ako aj úrovne prepojenosti elektrických sietí, ktorú má členský štát za cieľ dosiahnuť do roku 2030; ii) politík a opatrení týkajúcich sa zámerov na úrovni členského štátu a Únie, ako aj iných politík a opatrení s potenciálnym cezhraničným významom; iii) všetkých ďalších politík a opatrení, ktoré by mohli byť požadované v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch; iv) interakcií a konzistentnosti existujúcich a plánovaných politík a opatrení zahrnutých v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch v rámci jedného rozmeru i rôznych rozmerov energetickej únie.
- (5) Komisia pri vypracúvaní svojich odporúčaní zohľadňovala na jednej strane potrebu doplniť určité kvantifikované plánované príspevky všetkých členských štátov s cieľom posúdiť ambície na úrovni Únie a na druhej strane potrebu poskytnúť dotknutému členskému štátu dostatočný čas na náležité zváženie odporúčaní Komisie pred dokončením svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu.
- (6) Odporúčania Komisie, pokiaľ ide o ambície členských štátov v oblasti obnoviteľných zdrojov, vychádzajú zo vzorca stanoveného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999, ktorý je založený na objektívnych kritériách.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1.

⁽²⁾ SWD(2019) 267.

- (7) Pokiaľ ide o energetickú efektívnosť, odporúčania Komisie vychádzajú z posúdenia národnej úrovne ambície predloženej v návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu v porovnaní s kolektívnou úrovňou úsilia potrebného na dosiahnutie cieľov Únie, v prípade potreby s prihliadnutím na poskytnuté informácie o osobitných národných okolnostiach. Konečné národné príspevky v oblasti energetickej efektívnosti by mali zodpovedať potenciálu nákladovo efektívnej úspory energie a mali by sa opierať o spoľahlivú dlhodobú stratégiu obnovy budov a opatrenia na plnenie povinnosti úspor energie vyplývajúcej z článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ⁽³⁾. Členské štáty by mali tiež preukázať riadne zohľadnenie zásady prvoradosti energetickej efektívnosti, a to najmä objasnením, ako energetická efektívnosť prispieva k nákladovo efektívnemu plneniu národných cieľov v oblasti konkurencieschopného nízkouhlíkového hospodárstva, bezpečnosti dodávok energie a riešenia problému energetickej chudoby.
- (8) V nariadení o riadení sa od členských štátov vyžaduje, aby poskytli všeobecný prehľad o investíciách potrebných na dosiahnutie zámerov, cieľov a príspevkov stanovených v integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne, ako aj všeobecné hodnotenie zdrojov pre tieto investície. Národné energetické a klimatické plány by mali zabezpečiť transparentnosť a predvídateľnosť vnútroštátnych politík a opatrení s cieľom zabezpečiť investičnú istotu.
- (9) Rovnako aj v rámci cyklu európskeho semestra 2018 – 2019 Komisia kladie silný dôraz na investičné potreby členských štátov v oblasti energetiky a klímy. Tento aspekt je viditeľný aj v Správe o Maďarsku 2019⁽⁴⁾ a v odporúčaní Komisie na odporúčanie Rady pre Maďarsko⁽⁵⁾, ktoré tvoria súčasť procesu európskeho semestra. Komisia pri posudzovaní návrhov integrovaných národných energetických a klimatických plánov zohľadnila najnovšie zistenia a odporúčania európskeho semestra. Odporúčania Komisie sú doplnkom k najnovším odporúčaniam pre jednotlivé krajiny vydaným v kontexte európskeho semestra. Členské štáty by mali takisto zabezpečiť, aby ich integrované národné energetické a klimatické plány brali do úvahy najnovšie odporúčania pre jednotlivé krajiny vydané v kontexte európskeho semestra.
- (10) V zmysle nariadenia o riadení sa okrem toho vyžaduje, aby každý členský štát náležite zohľadnil všetky odporúčania Komisie týkajúce sa jeho návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu, ktorý má byť predložený do 31. decembra 2019, a ak dotknutý členský štát nezohľadní nejaké odporúčanie alebo jeho podstatnú časť, mal by uviesť a zverejniť svoje dôvody.
- (11) Tam, kde je to vhodné, by členské štáty mali vo svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánoch a ich neskorších aktualizáciách vykazovať rovnaké údaje, aké vykazujú Eurostatu alebo Európskej environmentálnej agentúre. Na výpočet východiskovej hodnoty pre modelovanie a projekcie má zásadný význam používanie rovnakých zdrojov, a prípadne európskej štatistiky. Vďaka použitiu európskej štatistiky bude možné lepšie porovnať údaje a projekcie použité v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch.
- (12) V konečnom integrovanom energetickom a klimatickom pláne sa majú uviesť všetky prvky prílohy I k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. V tejto súvislosti by sa mal posúdiť makroekonomický a v uskutočniteľnom rozsahu zdravotný, environmentálny, zamestnanostný a vzdelávací účinok, účinok na zručnosti a sociálny účinok plánovaných politík a opatrení. Verejnosť a ostatné zainteresované strany majú byť aktívne zapojené do prípravy konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Tieto a ďalšie prvky sú podrobne opísané v pracovnom dokumente útvarov Komisie uverejnenom spolu s týmto odporúčaním⁽⁶⁾.
- (13) Hoci niektoré interakcie s politikami už sú zohľadnené v pláne na úrovni cieľov, Maďarsko by malo podrobnejšie rozpracovať posúdenie vzájomných vzťahov medzi politikami a opatreniami uvedenými v konečnom pláne a opísať, ako ich plánuje riešiť. Maďarsko by malo predovšetkým ďalej rozpracovať synergie medzi rozmermi dekarbonizácie, energetickej bezpečnosti a vnútorného trhu a zásadou prvoradosti energetickej efektívnosti, a to objasnením, ako energetická efektívnosť prispieva k nákladovo efektívnemu plneniu národných cieľov konkurencieschopného nízkouhlíkového hospodárstva. V konečnom pláne by sa mali ďalej rozpracovať interakcie medzi výrobou elektriny z obnoviteľných zdrojov a podporou elektromobility a rozvoja sústavy. Podobne by sa konečný plán mal podrobnejšie venovať prepojeniu medzi predpokladaným nárastom využívania biomasy v sektore vykurovania a chladenia a započítanými emisiami a odstraňovaním emisií z využívania pôdy, zo zmien vo využívaní pôdy a z lesného hospodárstva, ako aj požiadavkami udržateľnosti. Napokon aj ciele v rámci rozmeru výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti musia podporiť úsilie plánované pre zvyšné rozmery energetickej únie.

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1).

⁽⁴⁾ SWD(2019) 1016 final.

⁽⁵⁾ COM(2019) 517 final z 5. júna 2019.

⁽⁶⁾ SWD(2019) 267.

- (14) Konečnému integrovanému národnému energetickému a klimatickému plánu by prospela komplexná analýza súčasného postavenia sektora nízkouhlíkových technológií na svetovom trhu, v ktorej by sa zdôraznili konkurenčné silné stránky a potenciálne problémy a uviedli merateľné ciele do budúcnosti, ako aj politiky a opatrenia na ich dosiahnutie, spolu s vhodným prepojením na politiku v oblasti podnikania a priemyslu. Rovnako by mu pomohla lepšia interakcia s obehovým hospodárstvom, vďaka čomu by sa vyzdvihol jeho potenciál znižovania emisií skleníkových plynov.
- (15) Odporúčania Komisie pre Maďarsko vychádzajú z posúdenia návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Maďarska, ktoré sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním ⁽⁷⁾,

TÝMTO ODPORÚČA MAĎARSKU PRIJAŤ OPATRENIA S CIEĽOM:

1. Zvýšiť úroveň ambícií na rok 2030 na podiel energie z obnoviteľných zdrojov vo výške aspoň 23 % ako príspevok Maďarska k cieľu Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na rok 2030 v zmysle vzorca uvedeného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. Zahnúť do konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu orientačnú trajektóriu, ktorou sa v súlade s uvedeným podielom dosiahnu všetky referenčné body podľa článku 4 písm. a) bodu 2 nariadenia (EÚ) 2018/1999, a to vzhľadom na potrebu zvýšiť úroveň úsilia o kolektívne dosiahnutie tohto cieľa. Predložiť podrobné a kvantifikované politiky a opatrenia, ktoré sú v súlade s povinnosťami stanovenými v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 ⁽⁸⁾, s cieľom umožniť včasné a nákladovo efektívne dosiahnutie tohto príspevku. Zvýšiť úroveň ambícií v sektore vykurovania a chladenia, aby sa dosiahol orientačný cieľ uvedený v článku 23 smernice (EÚ) 2018/2001 a predložiť opatrenia na dosiahnutie cieľa v oblasti dopravy stanoveného v jeho pláne a v súlade s článkom 25 smernice (EÚ) 2018/2001. Uviesť ďalšie podrobnosti o konkrétnych opatreniach na zabezpečenie udržateľnosti zásobovania biomasou a jej využívania v odvetví energetiky, a to vzhľadom na významný podiel biomasy na maďarskom energetickom mixe, najmä v sektore vykurovania a chladenia. Zaviesť opatrenia na odstránenie administratívnej záťaže a opatrenia týkajúce sa podporných rámcov pre vlastnú spotrebu energie z obnoviteľných zdrojov a komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov v súlade s článkami 21 a 22 smernice (EÚ) 2018/2001.
2. Výrazne zvýšiť ambície zamerané na zníženie konečnej aj primárnej energetickej spotreby v roku 2030 vzhľadom na potrebu zintenzívniť úsilie o dosiahnutie cieľa Únie na rok 2030 v oblasti energetickej efektívnosti. Navrhnuť ambicióznejšie politiky a opatrenia, ktoré prinesú ďalšie úspory energie do roku 2030. V konečnom pláne jasne rozlíšiť medzi existujúcimi a dodatočnými politikami a opatreniami a poskytnúť komplexnejšie posúdenie vplyvu plánovaných iniciatív a lepší odhad očakávaných úspor energie.
3. Špecifikovať opatrenia na podporu cieľov energetickej bezpečnosti, pokiaľ ide o diverzifikáciu a znižovanie energetickej závislosti vrátane opatrení na zabezpečenie flexibility, a stratégiu na zabezpečenie dlhodobých dodávok jadrových materiálov a paliva, najmä z hľadiska rozširovania jeho jadrových výrobných kapacít.
4. Bližšie konkretizovať výhľadové ciele a cieľové hodnoty týkajúce sa integrácie trhu a predložiť vhodné politiky a opatrenia na ich dosiahnutie. Okrem toho umožniť prevádzkovateľom sústavy získať späť všetky ich odôvodnené a efektívne vynaložené náklady a poskytnúť im prístup k účinnému právnemu preskúmaniu regulačných rozhodnutí. Načrtnúť stratégiu a harmonogram vývoja smerom k plne trhovým cenám.
5. Bližšie vyčíslíť národné ciele a cieľové hodnoty financovania v oblasti výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti, ktoré konkrétne súvisia s energetickou úniou a ktoré sa majú dosiahnuť od dnes až do roku 2030, aby boli ľahko merateľné a vhodné na účely podpory implementácie cieľových hodnôt v ostatných rozmeroch konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Podporiť takéto ciele konkrétnymi a primeranými politikami a opatreniami vrátane tých, ktoré sa majú vypracovať v spolupráci s inými členskými štátmi, ako je napríklad strategický plán pre energetické technológie.
6. Pokračovať v konzultáciách so susediacimi členskými štátmi a v regionálnej spolupráci v rámci skupiny na vysokej úrovni pre plynárenskú konektivitu v strednej a juhovýchodnej Európe (CESEC) a v rámci Vyšehradskej štvorky (Česko, Maďarsko, Poľsko a Slovensko). Regionálna spolupráca by sa mohla zameriavať na ďalšiu integráciu na vnútornom trhu s energiou, dekarbonizáciu a využívanie obnoviteľných zdrojov energie, ako aj na výskum, inovácie a konkurencieschopnosť, s prihliadnutím na spoločné výzvy a spoločné ciele. K tomu patrí posudzovanie primeranosti sústavy, otázky spravodlivého prechodu a zmeny energetickej sústavy potrebné na zvládnutie vyššieho podielu energie z obnoviteľných zdrojov a iných predpokladaných trendov, ktoré by mohli mať vplyv na elektrické prepojenia a obchodovanie v regióne.

⁽⁷⁾ SWD(2019) 267.

⁽⁸⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

7. Zlepšiť a rozšíriť jeho analýzu investičných potrieb, ktorá je v súčasnosti zameraná na hospodárnosť budov, obnoviteľné zdroje energie a elektromobilitu, o všeobecný prehľad investícií potrebných na modernizáciu jeho hospodárstva dosiahnutím energetických a klimatických cieľov. Poskytnúť všeobecné hodnotenie zdrojov týchto investícií vrátane vhodného financovania na celoštátnej, regionálnej a únijnej úrovni. Zvážiť ako zdroj financovania aj nákladovo efektívne prevody na iné členské štáty podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/842 ⁽⁹⁾.
8. Vytvoriť zoznam všetkých energetických dotácií, najmä vrátane dotácií na fosílna palivá, a prijatých opatrení, ako aj plánov na ich postupné ukončenie.
9. Doplniť analýzu interakcií s politikou v oblasti kvality ovzdušia a emisií do ovzdušia o viac kvantitatívnych informácií aspoň vrátane požadovaných informácií o predpokladaných emisiách látok znečisťujúcich ovzdušie v rámci plánovaných politik a opatrení.
10. Lepšie integrovať aspekty spravodlivého a férového prechodu, a to najmä poskytnutím podrobnejších informácií o vplyvoch plánovaných zámerov, ako aj politik a opatrení na sociálnu oblasť, zamestnanosť a zručnosti. Riešiť by sa mal hlavne vplyv na obyvateľstvo v uhlíkovo náročných alebo priemyselných regiónoch. Ďalej rozvíjať koncepciu riešenia otázok energetickej chudoby, okrem iného poskytnúť osobitné posúdenie energetickej chudoby v zmysle požiadavky v nariadení (EÚ) 2018/1999.

V Bruseli 18. júna 2019

Za Komisiu

Miguel ARIAS CAÑETE

člen Komisie

⁽⁹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/842 z 30. mája 2018 o záväznom ročnom znižovaní emisií skleníkových plynov členskými štátmi v rokoch 2021 až 2030, ktorým sa prispieva k opatreniam v oblasti klímy zameraným na splnenie záväzkov podľa Parížskej dohody, a o zmene nariadenia (EÚ) č. 525/2013 (Ú. v. EÚ L 156, 19.6.2018, s. 26).

ODPORÚČANIE KOMISIE**z 18. júna 2019****k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Malty na obdobie 2021 – 2030**

(2019/C 297/18)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,

keďže:

- (1) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je každý členský štát povinný predložiť Komisii návrh svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021 až 2030 v súlade s článkom 3 ods. 1 a prílohou I k uvedenému nariadeniu. Prvé návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov mali byť predložené do 31. decembra 2018.
- (2) Malta predložila svoj návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu 21. decembra 2018. Predloženie tohto plánu predstavuje základ a prvý krok iteratívneho procesu medzi Komisiou a členskými štátmi na účely finalizácie integrovaných národných energetických a klimatických plánov a ich následného vykonávania.
- (3) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je Komisia povinná posúdiť návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov. Komisia komplexne posúdila návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu Malty s prihliadnutím na príslušné prvky nariadenia (EÚ) 2018/1999. Toto posúdenie ⁽²⁾ sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním. Z neho vychádzajú nižšie uvedené odporúčania.
- (4) Odporúčania Komisie sa môžu týkať najmä i) úrovne ambície zámerov, cieľov a príspevkov v záujme kolektívneho dosiahnutia zámerov energetickej únie, a najmä zámerov Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti do roku 2030, ako aj úrovne prepojenosti elektrických sietí, ktorú má členský štát za cieľ dosiahnuť do roku 2030; ii) politík a opatrení týkajúcich sa zámerov na úrovni členského štátu a Únie, ako aj iných politík a opatrení s potenciálnym cezhraničným významom; iii) všetkých ďalších politík a opatrení, ktoré by mohli byť požadované v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch; iv) interakcií a konzistentnosti existujúcich a plánovaných politík a opatrení zahrnutých v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch v rámci jedného rozmeru i rôznych rozmerov energetickej únie.
- (5) Komisia pri vypracúvaní svojich odporúčaní zohľadňovala na jednej strane potrebu doplniť určité kvantifikované plánované príspevky všetkých členských štátov s cieľom posúdiť ambície na úrovni Únie a na druhej strane potrebu poskytnúť dotknutému členskému štátu dostatočný čas na náležité zváženie odporúčaní Komisie pred dokončením svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu.
- (6) Odporúčania Komisie, pokiaľ ide o ambície členských štátov v oblasti obnoviteľných zdrojov, vychádzajú zo vzorca stanoveného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999, ktorý je založený na objektívnych kritériách.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1.

⁽²⁾ SWD(2019) 268.

- (7) Pokiaľ ide o energetickú efektívnosť, odporúčania Komisie vychádzajú z posúdenia národnej úrovne ambície predloženej v návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu v porovnaní s kolektívnou úrovňou úsilia potrebného na dosiahnutie cieľov Únie, v prípade potreby s prihliadnutím na poskytnuté informácie o osobitných národných okolnostiach. Konečné národné príspevky v oblasti energetickej efektívnosti by mali zodpovedať potenciálu nákladovo efektívnej úspory energie a mali by sa opierať o spoľahlivú dlhodobú stratégiu obnovy budov a opatrenia na plnenie povinnosti úspor energie vyplývajúcej z článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ⁽³⁾. Členské štáty by mali tiež preukázať riadne zohľadnenie zásady prvoradosti energetickej efektívnosti, a to najmä objasnením, ako energetická efektívnosť prispieva k nákladovo efektívnemu plneniu národných cieľov v oblasti konkurencieschopného nízkouhlíkového hospodárstva, bezpečnosti dodávok energie a riešenia problému energetickej chudoby.
- (8) V nariadení o riadení sa od členských štátov vyžaduje, aby poskytli všeobecný prehľad o investíciách potrebných na dosiahnutie zámerov, cieľov a príspevkov stanovených v integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne, ako aj všeobecné hodnotenie zdrojov pre tieto investície. Národné energetické a klimatické plány by mali zabezpečiť transparentnosť a predvídateľnosť vnútroštátnych politík a opatrení s cieľom zabezpečiť investičnú istotu.
- (9) Rovnako aj v rámci cyklu európskeho semestra 2018 – 2019 Komisia kladie silný dôraz na investičné potreby členských štátov v oblasti energetiky a klímy. Tento aspekt je viditeľný aj v Správe o Malte 2019⁽⁴⁾ a v odporúčaní Komisie na odporúčanie Rady pre Maltu⁽⁵⁾, ktoré tvoria súčasť procesu európskeho semestra. Komisia pri posudzovaní návrhov integrovaných národných energetických a klimatických plánov zohľadnila najnovšie zistenia a odporúčania európskeho semestra. Odporúčania Komisie sú doplnkom k najnovším odporúčaniam pre jednotlivé krajiny vydaným v kontexte európskeho semestra. Členské štáty by mali takisto zabezpečiť, aby ich integrované národné energetické a klimatické plány brali do úvahy najnovšie odporúčania pre jednotlivé krajiny vydané v kontexte európskeho semestra.
- (10) V zmysle nariadenia o riadení sa okrem toho vyžaduje, aby každý členský štát náležite zohľadnil všetky odporúčania Komisie týkajúce sa jeho návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu, ktorý má byť predložený do 31. decembra 2019, a ak dotknutý členský štát nezohľadní nejaké odporúčanie alebo jeho podstatnú časť, mal by uviesť a zverejniť svoje dôvody.
- (11) Tam, kde je to vhodné, by členské štáty mali vo svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánoch a ich neskorších aktualizáciách vykazovať rovnaké údaje, aké vykazujú Eurostatu alebo Európskej environmentálnej agentúre. Na výpočet východiskovej hodnoty pre modelovanie a projekcie má zásadný význam používanie rovnakých zdrojov, a prípadne európskej štatistiky. Vďaka použitiu európskej štatistiky bude možné lepšie porovnať údaje a projekcie použité v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch.
- (12) V konečnom integrovanom energetickom a klimatickom pláne sa majú uviesť všetky prvky prílohy I k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. V tejto súvislosti by sa mal posúdiť makroekonomický a v uskutočniteľnom rozsahu zdravotný, environmentálny, zamestnanostný a vzdelávací účinok, účinok na zručnosti a sociálny účinok plánovaných politík a opatrení. Verejnosť a ostatné zainteresované strany majú byť aktívne zapojené do prípravy konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Tieto a ďalšie prvky sú podrobne opísané v pracovnom dokumente útvarov Komisie uverejnenom spolu s týmto odporúčaním⁽⁶⁾.
- (13) Vo svojom konečnom pláne by Malta mala vychádzať z pozitívnych prepojení medzi plánovanými politikami a opatreniami zdôraznenými v návrhu plánu a preskúmať náročnejšie prepojenia medzi politikami, najmä medzi rozmermi dekarbonizácie, energetickej bezpečnosti a vnútorného trhu a zásadou prvoradosti energetickej efektívnosti. Ciele v rámci rozmeru výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti musia podporiť úsilie plánované pre zvyšné rozmery energetickej únie. Malta by mala takisto stanoviť konkrétnejšie, merateľnejšie a časovo ohraničenejšie politické ciele pre všetkých päť rozmerov.

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1).

⁽⁴⁾ SWD(2019) 1017 final.

⁽⁵⁾ COM(2019) 518 final z 5. júna 2019.

⁽⁶⁾ SWD(2019) 268.

- (14) Konečný integrovaný národný energetický a klimatický plán by sa mohol doplniť o komplexnejšie opatrenia, aby sa využil potenciál interakcií s obehovým hospodárstvom.
- (15) Odporúčania Komisie pre Maltu vychádzajú z posúdenia návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Malty, ktoré sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním (⁽⁷⁾),

TÝMTO ODPORÚČA MALTE PRIJAŤ OPATRENIA S CIELOM:

1. Naplánovať ďalšie domáce opatrenia, najmä v sektoroch budov a dopravy, a vyčísliť ich očakávané vplyvy s cieľom zmenšiť výrazné zaostávanie za cieľom znížiť emisie skleníkových plynov do roku 2030 o 19 % oproti roku 2005 v odvetviach, ktoré nepatria do systému EÚ na obchodovanie s emisiami. Z dôvodov nákladovej efektívnosti by mohli byť opodstatnené niektoré prevody ročne pridelených emisných kvót z iných členských štátov, ktoré umožňuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/842 (⁽⁸⁾).
2. Výrazne zvýšiť úroveň ambícií na rok 2030 na podiel energie z obnoviteľných zdrojov aspoň 21 % ako príspevok Malty k cieľu Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na rok 2030 v zmysle vzorca uvedeného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999 a po náležitom zvážení relevantných okolností a vnútroštátnych obmedzení. Zahnúť do konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu orientačnú trajektóriu, ktorou sa v súlade s uvedeným podielom dosiahnu všetky referenčné body podľa článku 4 písm. a) bodu 2 nariadenia (EÚ) 2018/1999, a to vzhľadom na potrebu zvýšiť úroveň úsilia o kolektívne dosiahnutie tohto cieľa. Predložiť podrobné a kvantifikované politiky a opatrenia, ktoré sú v súlade s povinnosťami stanovenými v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 (⁽⁹⁾) a ktoré umožňujú včasné a nákladovo efektívne dosiahnutie tohto príspevku. Zvýšiť úroveň ambícií v odvetví vykurovania a chladenia s cieľom dosiahnuť orientačný cieľ uvedený v článku 23 smernice (EÚ) 2018/2001. Poskytnúť podrobnejšie opatrenia na splnenie cieľa pre odvetvie dopravy v zmysle článku 25 smernice (EÚ) 2018/2001. Poskytnúť viac podrobností o podporných rámcoch pre vlastnú spotrebu energie z obnoviteľných zdrojov a komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov v súlade s článkami 21 a 22 smernice (EÚ) 2018/2001.
3. Výrazne zvýšiť ambície zamerané na zníženie konečnej a primárnej energetickej spotreby v roku 2030 vzhľadom na potrebu zintenzívniť úsilie o dosiahnutie cieľa Únie na rok 2030 v oblasti energetickej efektívnosti. Navrhnuť ambicióznejšie politiky a opatrenia, ktoré prinesú ďalšie úspory energie do roku 2030. Na obdobie 2021 – 2030 sú potrebné konkrétne dodatočné opatrenia na zvýšenie energetickej efektívnosti, a to najmä v odvetviach budov a dopravy.
4. Špecifikovať opatrenia na podporu cieľov energetickej bezpečnosti, pokiaľ ide o diverzifikáciu a znižovanie energetickej závislosti, vrátane opatrení, ktorými sa zabezpečí flexibilita a prípadne aj zvýšená úloha reakcie na strane spotreby v sektore elektrickej energie.
5. Bližšie rozpracovať národné ciele a ciele financovania v oblasti výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti, ktoré konkrétne súvisia s energetickou úniou a ktoré sa majú dosiahnuť od dnes až do roku 2030, aby boli ľahko merateľné a vhodné na účely podpory implementácie cieľových hodnôt v ostatných rozmeroch integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Podporiť takéto ciele konkrétnymi a primeranými politikami a opatreniami vrátane tých, ktoré sa majú vypracovať v spolupráci s inými členskými štátmi, ako je napríklad strategický plán pre energetické technológie.
6. Ďalej zlepšovať úroveň podrobnosti cieľov, politik a opatrení v konečnom integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne, najmä na účely stanovenia jasných, merateľných a do budúcnosti orientovaných cieľov pre rozmer vnútorného trhu a rozmery výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti; ukázať, do akej miery sú plánované prieskumy ložísk ropy v súlade s dlhodobjšími cieľmi dekarbonizácie.
7. Doplniť prevažne kvalitatívne odkazy na niektoré predpokladané investičné potreby, výdavky a zdroje financovania o ďalšiu kvantifikáciu s cieľom získať komplexné posúdenie celkových investičných potrieb na dosiahnutie cieľov, ako aj informácie o vnútroštátnych finančných zdrojoch a finančných zdrojoch Únie, ktoré sa majú mobilizovať.
8. Vytvoriť zoznam všetkých energetických dotácií, najmä vrátane dotácií na fosílna palivá, a prijatých opatrení, ako aj plánov na ich postupné ukončenie.

(⁽⁷⁾) SWD(2019) 268.

(⁽⁸⁾) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/842 z 30. mája 2018 o záväznom ročnom znižovaní emisií skleníkových plynov členskými štátmi v rokoch 2021 až 2030, ktorým sa prispieva k opatreniam v oblasti klímy zameraným na splnenie záväzkov podľa Parížskej dohody, a o zmene nariadenia (EÚ) č. 525/2013 (Ú. v. EÚ L 156, 19.6.2018, s. 26).

(⁽⁹⁾) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

9. Doplniť analýzu interakcií s politikou v oblasti kvality ovzdušia a emisií do ovzdušia, v ktorej sa predložia a vyčíslia vplyvy na znečistenie ovzdušia v rôznych scenároch, poskytnú podkladové údaje a zohľadnia synergie a účinky kompromisu.
10. Lepšie integrovať aspekty spravodlivého a férového prechodu, a to najmä poskytnutím podrobnejších informácií o vplyvoch plánovaných zámerov, politík a opatrení na sociálnu oblasť, zamestnanosť a zručnosti.

V Bruseli 18. júna 2019

Za Komisiu

Miguel ARIAS CAÑETE

člen Komisie

ODPORÚČANIE KOMISIE**z 18. júna 2019****k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Holandska na obdobie 2021 – 2030**

(2019/C 297/19)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,

keďže:

- (1) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je každý členský štát povinný predložiť Komisii návrh svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021 až 2030 v súlade s článkom 3 ods. 1 a prílohou I k uvedenému nariadeniu. Prvé návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov mali byť predložené do 31. decembra 2018.
- (2) Holandsko predložilo svoj návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu 20. decembra 2018. Predloženie tohto návrhu plánu predstavuje základ a prvý krok iteratívneho procesu medzi Komisiou a členskými štátmi na účely finalizácie integrovaných národných energetických a klimatických plánov a ich následného vykonávania.
- (3) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je Komisia povinná posúdiť návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov. Komisia komplexne posúdila návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu Holandska s prihliadnutím na príslušné prvky nariadenia (EÚ) 2018/1999. Toto posúdenie ⁽²⁾ sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním. Z neho vychádzajú nižšie uvedené odporúčania.
- (4) Odporúčania Komisie sa môžu týkať najmä i) úrovne ambície zámerov, cieľov a príspevkov v záujme kolektívneho dosiahnutia zámerov energetickej únie, a najmä zámerov Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti do roku 2030, ako aj úrovne prepojenosti elektrických sietí, ktorú má členský štát za cieľ dosiahnuť do roku 2030; ii) politík a opatrení týkajúcich sa zámerov na úrovni členského štátu a Únie, ako aj iných politík a opatrení s potenciálnym cezhraničným významom; iii) všetkých ďalších politík a opatrení, ktoré by mohli byť požadované v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch; iv) interakcií a konzistentnosti existujúcich a plánovaných politík a opatrení zahrnutých v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch v rámci jedného rozmeru i rôznych rozmerov energetickej únie.
- (5) Komisia pri vypracúvaní svojich odporúčaní zohľadňovala na jednej strane potrebu doplniť určité kvantifikované plánované príspevky všetkých členských štátov s cieľom posúdiť ambície na úrovni Únie a na druhej strane potrebu poskytnúť dotknutému členskému štátu dostatočný čas na náležité zváženie odporúčaní Komisie pred dokončením svojho národného plánu.
- (6) Odporúčania Komisie, pokiaľ ide o ambície členských štátov v oblasti obnoviteľných zdrojov, vychádzajú zo vzorca stanoveného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999, ktorý je založený na objektívnych kritériách.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1.

⁽²⁾ SWD(2019) 227.

- (7) Pokiaľ ide o energetickú efektívnosť, odporúčania Komisie vychádzajú z posúdenia národnej úrovne ambície predloženej v návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu v porovnaní s kolektívnou úrovňou úsilia potrebného na dosiahnutie cieľov Únie, v prípade potreby s prihliadnutím na poskytnuté informácie o osobitných národných okolnostiach. Konečné národné príspevky v oblasti energetickej efektívnosti by mali zodpovedať potenciálu nákladovo efektívnej úspory energie a mali by sa opierať o spoľahlivú dlhodobú stratégiu obnovy budov a opatrenia na plnenie povinnosti úspor energie vyplývajúcej z článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ⁽³⁾. Členské štáty by mali tiež preukázať riadne zohľadnenie zásady prvoradosti energetickej efektívnosti, a to najmä objasnením, ako energetická efektívnosť prispieva k nákladovo efektívnemu plneniu národných cieľov v oblasti konkurencieschopného nízkouhlíkového hospodárstva, bezpečnosti dodávok energie a riešenia problému energetickej chudoby.
- (8) V nariadení o riadení sa od členských štátov vyžaduje, aby poskytli všeobecný prehľad o investíciách potrebných na dosiahnutie zámerov, cieľov a príspevkov stanovených v integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne, ako aj všeobecné hodnotenie zdrojov pre tieto investície. Národné energetické a klimatické plány by mali zabezpečiť transparentnosť a predvídateľnosť vnútroštátnych politík a opatrení s cieľom zabezpečiť investičnú istotu.
- (9) Rovnako aj v rámci cyklu európskeho semestra 2018 – 2019 Komisia kladie silný dôraz na investičné potreby členských štátov v oblasti energetiky a klímy. Tento aspekt je viditeľný aj v Správe o Holandsku 2019⁽⁴⁾ a v odporúčaní Komisie na odporúčanie Rady pre Holandsko⁽⁵⁾, ktoré tvoria súčasť procesu európskeho semestra. Komisia pri posudzovaní návrhov integrovaných národných energetických a klimatických plánov zohľadnila najnovšie zistenia a odporúčania európskeho semestra. Odporúčania Komisie sú doplnkom k najnovším odporúčaniam pre jednotlivé krajiny vydaným v kontexte európskeho semestra. Členské štáty by mali takisto zabezpečiť, aby ich integrované národné energetické a klimatické plány brali do úvahy najnovšie odporúčania pre jednotlivé krajiny vydané v kontexte európskeho semestra.
- (10) V zmysle nariadenia o riadení sa okrem toho vyžaduje, aby každý členský štát náležite zohľadnil všetky odporúčania Komisie týkajúce sa jeho návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu, ktorý má byť predložený do 31. decembra 2019, a ak dotknutý členský štát nezohľadní nejaké odporúčanie alebo jeho podstatnú časť, mal by uviesť a zverejniť svoje dôvody.
- (11) Tam, kde je to vhodné, by členské štáty mali vo svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánoch a ich neskorších aktualizáciách vykazovať rovnaké údaje, aké vykazujú Eurostatu alebo Európskej environmentálnej agentúre. Na výpočet východiskovej hodnoty pre modelovanie a projekcie má zásadný význam používanie rovnakých zdrojov, a prípadne európskej štatistiky. Vďaka použitiu európskej štatistiky bude možné lepšie porovnať údaje a projekcie použité v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch.
- (12) V konečnom integrovanom energetickom a klimatickom pláne sa majú uviesť všetky prvky prílohy I k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. V tejto súvislosti by sa mal posúdiť makroekonomický a v uskutočniteľnom rozsahu zdravotný, environmentálny, zamestnanostný a vzdelávací účinok, účinok na zručnosti a sociálny účinok plánovaných politík a opatrení. Verejnosť a ostatné zainteresované strany majú byť aktívne zapojené do prípravy konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Tieto a ďalšie prvky sú podrobne opísané v pracovnom dokumente útvarov Komisie uverejnenom spolu s týmto odporúčaním⁽⁶⁾.
- (13) Návrh plánu vychádza najmä z existujúcej politiky Holandska, konkrétne z koalíciej dohody z roku 2017 a z dohody o energetike z roku 2013 (Energieakkoord). Vo všetkých rozmeroch energetickej únie by sa malo doplniť niekoľko prvkov týkajúcich sa navrhovanej úrovne ambícií a sprievodných politík a opatrení, ako aj súvisiaceho posúdenia vplyvu. Osobitnú pozornosť treba venovať riadeniu prepojení medzi rozmermi dekarbonizácie a energetickej efektívnosti a ostatnými rozmermi, najmä predložením konkrétnejších a kvantifikovateľných cieľov týkajúcich sa energetickej bezpečnosti, vnútorného trhu a výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti, a vysvetlením, ako budú podporovať dosahovanie ambícií v oblasti dekarbonizácie, obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti. Malo by sa lepšie vysvetliť, ako sa zohľadnila zásada prvoradosti energetickej efektívnosti. Podobne aj ciele v rámci rozmeru výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti musia podporiť úsilie plánované pre zvyšné rozmery energetickej únie.

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1).

⁽⁴⁾ SWD(2019) 1018 final.

⁽⁵⁾ COM(2019) 519 final z 5. júna 2019.

⁽⁶⁾ SWD(2019) 227.

- (14) Ku kvalite konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu by prispelo rozpracovanie hľadísk konkurencieschopnosti, najmä aby bolo pokryté odvetvie nízkouhlíkových technológií vrátane dekarbonizácie energeticky a uhlíkovo náročných priemyselných odvetví. Prínosom by tu boli merateľné ciele do budúcnosti určené na tomto základe, ako aj politiky a opatrenia na ich dosiahnutie, ktoré by boli vhodne prepojené na politiky v oblasti podnikania a priemyslu.
- (15) Odporúčania Komisie pre Holandsko vychádzajú z posúdenia návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Holandska, ktoré sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním (⁷),

TÝMTO ODPORÚČA HOLANDSKU PRIJAŤ OPATRENIA S CIELOM:

1. Podoprieť vítanú úroveň ambícií dosiahnuť podiel energie z obnoviteľných zdrojov vo výške 27 až 35 % do roku 2030 ako príspevok Holandska k cieľu Únie na rok 2030 v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov podrobnými a kvantifikovanými politikami a opatreniami, ktoré sú v súlade s povinnosťami podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 (⁸), aby sa umožnilo včasné a nákladovo efektívne dosiahnutie tohto príspevku. Zahnúť orientačnú trajektóriu, ktorá dosiahne všetky referenčné body podľa článku 4 písm. a) bodu 2 nariadenia (EÚ) 2018/1999. Zabezpečiť, aby bol cieľ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na rok 2020 stanovený v prílohe I k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES (⁹) v plnej miere splnený a zachovaný ako východisková hodnota na obdobie od roku 2021, a vysvetliť, ako Holandsko plánuje dosiahnuť a udržať takýto východiskový podiel. Predložiť trajektórie a zodpovedajúce opatrenia v sektore vykurovania a chladenia a v odvetví dopravy, aby sa dosiahol orientačný cieľ uvedený v článku 23 smernice (EÚ) 2018/2001 a cieľ pre odvetvie dopravy uvedený v článku 25 smernice (EÚ) 2018/2001. Poskytnúť ďalšie podrobnosti o zjednodušení administratívnych postupov týkajúcich sa podporného rámca pre vlastnú spotrebu energie z obnoviteľných zdrojov a komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov v súlade s článkami 21 a 22 smernice (EÚ) 2018/2001.
2. Revidovať jeho príspevok k zníženiu konečnej energetickej spotreby vzhľadom na potrebu zvýšiť úsilie o dosiahnutie cieľa Únie na rok 2030 v oblasti energetickej efektívnosti a určiť ďalšie politiky a opatrenia, ktoré by do roku 2030 mohli priniesť ďalšie úspory energie. Uviesť zoznam politik a opatrení dodatočne k tým, ktoré sú už zavedené na účely dosiahnutia cieľov Holandska na rok 2020 v oblasti energetickej efektívnosti. V konečnom integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne sa vyžaduje uvedenie ich očakávaného vplyvu z hľadiska úspor energie, obdobia vykonávania a cieľových odvetví. Pokračovať v úsilí, pokiaľ ide o povinné systémy úspor energie po roku 2020, berúc do úvahy, že povinnosť úspor energie v rokoch 2021 – 2030 je ambicióznejšia ako súčasná povinnosť.
3. Konkretizovať opatrenia na podporu cieľov energetickej bezpečnosti v oblasti diverzifikácie a znižovania energetickej závislosti vrátane opatrení na zabezpečenie flexibility a primeranosti výroby elektriny vzhľadom na ambiciózne cieľ pre obnoviteľné zdroje energie.
4. Objasniť národné ciele a ciele financovania v oblasti výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti, ktoré konkrétne súvisia s energetickou úniou a ktoré sa majú dosiahnuť v rokoch 2021 až 2030, aby boli ľahko merateľné a vhodné na účely podpory implementácie cieľových hodnôt v ostatných rozmeroch integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Podporiť takéto ciele konkrétnymi a primeranými politikami a opatreniami vrátane tých, ktoré sa majú vypracovať v spolupráci s inými členskými štátmi, ako je napríklad strategický plán pre energetické technológie.
5. Zintenzívniť už aj tak excelentné dohody o regionálnej spolupráci v rámci päťstranného energetického fóra založeného na politickej deklarácii zo 4. marca 2019, aby sa táto regionálna spolupráca rozšírila a aby konkrétne zahŕňala vypracovanie a monitorovanie národných energetických a klimatických plánov, najmä pokiaľ ide o aspekty týkajúce sa cezhraničnej spolupráce.
6. Poskytnúť všeobecný prehľad o investíciách potrebných na dosiahnutie energetických a klimatických cieľov a všeobecné posúdenie zdrojov týchto investícií vrátane vhodného financovania na celoštátnej a regionálnej úrovni.
7. Vytvoriť zoznam všetkých energetických dotácií, najmä vrátane dotácií na fosílna palivá, a prijatých opatrení, ako aj plánov na ich postupné ukončenie.
8. Doplniť analýzu interakcií s politikou v oblasti kvality ovzdušia a emisií do ovzdušia o viac kvantitatívnych informácií aspoň vrátane požadovaných informácií o predpokladaných emisiách látok znečisťujúcich ovzdušie v rámci plánovaných politik a opatrení.

(⁷) SWD(2019) 227.

(⁸) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

(⁹) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES z 23. apríla 2009 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie a o zmene a doplnení a následnom zrušení smerníc 2001/77/ES a 2003/30/ES (Ú. v. EÚ L 140, 5.6.2009, s. 16).

9. Lepšie integrovať aspekty spravodlivého a férového prechodu, a to najmä poskytnutím podrobnejších informácií o vplyvoch plánovaných zámerov, politík a opatrení na sociálnu oblasť, zamestnanosť a zručnosti. Zahrnúť osobitné posúdenie otázok energetickej chudoby spolu so súvisiacimi cieľmi alebo špecifickými politikami alebo opatreniami v zmysle požiadaviek nariadenia (EÚ) 2018/1999.

V Bruseli 18. júna 2019

Za Komisiu
Miguel ARIAS CAÑETE
člen Komisie

ODPORÚČANIE KOMISIE**z 18. júna 2019****k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Rakúska na obdobie 2021 – 2030**

(2019/C 297/20)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,

keďže:

- (1) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je každý členský štát povinný predložiť Komisii návrh svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021 až 2030 v súlade s článkom 3 ods. 1 a prílohou I k uvedenému nariadeniu. Prvé návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov mali byť predložené do 31. decembra 2018.
- (2) Rakúsko predložilo svoj návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu 21. decembra 2018. Predloženie návrhu tohto plánu predstavuje základ a prvý krok iteratívneho procesu medzi Komisiou a členskými štátmi na účely finalizácie integrovaných národných energetických a klimatických plánov a ich následného vykonávania.
- (3) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je Komisia povinná posúdiť návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov. Komisia komplexne posúdila návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu Rakúska s prihliadnutím na príslušné prvky nariadenia (EÚ) 2018/1999. Toto posúdenie ⁽²⁾ sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním. Z neho vychádzajú nižšie uvedené odporúčania.
- (4) Odporúčania Komisie sa môžu týkať najmä i) úrovne ambície zámerov, cieľov a príspevkov v záujme kolektívneho dosiahnutia zámerov energetickej únie, a najmä zámerov Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti do roku 2030, ako aj úrovne prepojenosti elektrických sietí, ktorú má členský štát za cieľ dosiahnuť do roku 2030; ii) politík a opatrení týkajúcich sa zámerov na úrovni členského štátu a Únie, ako aj iných politík a opatrení s potenciálnym cezhraničným významom; iii) všetkých ďalších politík a opatrení, ktoré by mohli byť požadované v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch; iv) interakcií a konzistentnosti existujúcich a plánovaných politík a opatrení zahrnutých v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch v rámci jedného rozmeru i rôznych rozmerov energetickej únie.
- (5) Komisia pri vypracúvaní svojich odporúčaní zohľadňovala na jednej strane potrebu doplniť určité kvantifikované plánované príspevky všetkých členských štátov s cieľom posúdiť ambície na úrovni Únie a na druhej strane potrebu poskytnúť dotknutému členskému štátu dostatočný čas na náležité zváženie odporúčaní Komisie pred dokončením svojho národného plánu.
- (6) Odporúčania Komisie, pokiaľ ide o ambície členských štátov v oblasti obnoviteľných zdrojov, vychádzajú zo vzorca stanoveného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999, ktorý je založený na objektívnych kritériách.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1.

⁽²⁾ SWD(2019) 226.

- (7) Pokiaľ ide o energetickú efektívnosť, odporúčania Komisie vychádzajú z posúdenia národnej úrovne ambície predloženej v návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu v porovnaní s kolektívnou úrovňou úsilia potrebného na dosiahnutie cieľov Únie, v prípade potreby s prihliadnutím na poskytnuté informácie o osobitných národných okolnostiach. Konečné národné príspevky v oblasti energetickej efektívnosti by mali zodpovedať potenciálu nákladovo efektívnej úspory energie a mali by sa opierať o spoľahlivú dlhodobú stratégiu obnovy budov a opatrenia na plnenie povinnosti úspor energie vyplývajúcej z článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ⁽³⁾. Členské štáty by mali tiež preukázať riadne zohľadnenie zásady prvoradosti energetickej efektívnosti, a to najmä objasnením, ako energetická efektívnosť prispieva k nákladovo efektívnemu plneniu národných cieľov v oblasti konkurencieschopného nízkouhlíkového hospodárstva, bezpečnosti dodávok energie a riešenia problému energetickej chudoby.
- (8) V nariadení o riadení sa od členských štátov vyžaduje, aby poskytli všeobecný prehľad o investíciách potrebných na dosiahnutie zámerov, cieľov a príspevkov stanovených v integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne, ako aj všeobecné hodnotenie zdrojov pre tieto investície. Národné energetické a klimatické plány by mali zabezpečiť transparentnosť a predvídateľnosť vnútroštátnych politík a opatrení s cieľom zabezpečiť investičnú istotu.
- (9) Rovnako aj v rámci cyklu európskeho semestra 2018 – 2019 Komisia kladie silný dôraz na investičné potreby členských štátov v oblasti energetiky a klímy. Tento aspekt je viditeľný aj v Správe o Rakúsku 2019⁽⁴⁾ a v odporúčaní Komisie na odporúčanie Rady pre Rakúsko⁽⁵⁾, ktoré tvoria súčasť procesu európskeho semestra. Komisia pri posudzovaní návrhov integrovaných národných energetických a klimatických plánov zohľadnila najnovšie zistenia a odporúčania európskeho semestra. Odporúčania Komisie sú doplnkom k najnovším odporúčaniam pre jednotlivé krajiny vydaným v kontexte európskeho semestra. Členské štáty by mali takisto zabezpečiť, aby ich integrované národné energetické a klimatické plány brali do úvahy najnovšie odporúčania pre jednotlivé krajiny vydané v kontexte európskeho semestra.
- (10) V zmysle nariadenia o riadení sa okrem toho vyžaduje, aby každý členský štát náležite zohľadnil všetky odporúčania Komisie týkajúce sa jeho návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu, ktorý má byť predložený do 31. decembra 2019, a ak dotknutý členský štát nezohľadní nejaké odporúčanie alebo jeho podstatnú časť, mal by uviesť a zverejniť svoje dôvody.
- (11) Tam, kde je to vhodné, by členské štáty mali vo svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánoch a ich neskorších aktualizáciách vykazovať rovnaké údaje, aké vykazujú Eurostatu alebo Európskej environmentálnej agentúre. Na výpočet východiskovej hodnoty pre modelovanie a projekcie má zásadný význam používanie rovnakých zdrojov, a prípadne európskej štatistiky. Vďaka použitiu európskej štatistiky bude možné lepšie porovnať údaje a projekcie použité v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch.
- (12) V konečnom integrovanom energetickom a klimatickom pláne sa majú uviesť všetky prvky prílohy I k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. V tejto súvislosti by sa mal posúdiť makroekonomický a v uskutočniteľnom rozsahu zdravotný, environmentálny, zamestnanostný a vzdelávací účinok, účinok na zručnosti a sociálny účinok plánovaných politík a opatrení. Verejnosť a ostatné zainteresované strany majú byť aktívne zapojené do prípravy konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Tieto a ďalšie prvky sú podrobne opísané v pracovnom dokumente útvarov Komisie uverejnenom spolu s týmto odporúčaním⁽⁶⁾.
- (13) Rakúsko by mohlo v konečnom pláne bližšie rozpracovať prepojenia medzi rozmermi dekarbonizácie, vnútorného trhu a energetickej bezpečnosti, s osobitným prihliadnutím na prebiehajúcu transformáciu energetického systému s cieľom dosiahnuť elektrizačnú sústavu so 100 % podielom energie z obnoviteľných zdrojov, a dôsledky, ktoré to môže mať napríklad na splnenie 15 % cieľa prepojenosti. Vzhľadom na význam bioenergie pre dosiahnutie cieľov Rakúska v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a skleníkových plynov by bola vítaná bližšia analýza dôsledkov na započítané emisie a odstraňovanie emisií z využívania pôdy, zo zmien vo využívaní pôdy a z lesného hospodárstva, ako aj emisie látok znečisťujúcich ovzdušie. Keďže vodná energia má významný podiel na energetickom mixe, mali by sa zväziť aj vplyvy zmeny klímy na energetickú bezpečnosť.

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1).

⁽⁴⁾ SWD(2019) 1019 final.

⁽⁵⁾ COM(2019) 520 final z 5. júna 2019.

⁽⁶⁾ SWD(2019) 226 final.

- (14) Konečnému integrovanému národnému energetickému a klimatickému plánu by prospela zvýšená pozornosť venovaná konkurencieschopnosti priemyslu a konkurenčným silným stránkam Rakúska, ako aj potenciálnym problémom spojeným s transformáciou na uhlíkovo neutrálné odvetvie energetiky. Prínosom by boli merateľné ciele do budúcnosti spolu s politikami a opatreniami na ich dosiahnutie, ktoré by boli vhodne prepojené na politiky v oblasti podnikania, priemyslu a vzdelávania.
- (15) Odporúčania Komisie pre Rakúsko vychádzajú z posúdenia rakúskeho návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu, ktoré sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním (⁷),

TÝMTO ODPORÚČA RAKÚSKU PRIJAŤ OPATRENIA S CIELOM:

1. Doplniť opatrenia, ktoré plánuje zaviesť v odvetviach budov a dopravy s cieľom dosiahnuť zníženie emisií skleníkových plynov o 36 % do roku 2030 v porovnaní s rokom 2005 v odvetviach, ktoré nepatria do systému EÚ na obchodovanie s emisiami, o opatrenia najmä v odvetví poľnohospodárstva a odvetví využívania pôdy, zmeny vo využívaní pôdy a lesného hospodárstva (LULUCF). Konkretizovať jeho zamýšľané využitie flexibility medzi spoločným úsilím, započítaným LULUCF a systémom na obchodovanie s emisiami.
2. Navrhnuť podiel energie z obnoviteľných zdrojov aspoň na úrovni 46 % ako príspevok k dosiahnutiu cieľa Únie na rok 2030 v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov v zmysle vzorca uvedeného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999 a zároveň zachovať ambiciózny cieľ pre elektrinu vyrobenú z obnoviteľných zdrojov. Zahnúť do konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu orientačnú trajektóriu, ktorou sa v súlade s uvedeným podielom dosiahnu všetky referenčné body podľa článku 4 písm. a) bodu 2 nariadenia (EÚ) 2018/1999, a to vzhľadom na potrebu zvýšiť úroveň úsilia o kolektívne dosiahnutie tohto cieľa. Uviesť podrobne a kvantifikované politiky a opatrenia, ktoré sú v súlade s povinnosťami stanovenými v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 (⁸) a ktoré umožňujú včasné a nákladovo efektívne dosiahnutie tohto príspevku. Okrem toho predložiť trajektórie a zodpovedajúce opatrenia v odvetviach vykurovania, chladenia a dopravy na účely dosiahnutia orientačného cieľa podľa článku 23 smernice (EÚ) 2018/2001 a cieľa pre dopravu podľa článku 25 uvedenej smernice. Poskytnúť ďalšie podrobnosti o podporných rámcoch pre vlastnú spotrebu energie z obnoviteľných zdrojov a komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov v súlade s článkami 21 a 22 smernice (EÚ) 2018/2001.
3. Preskúmať jeho príspevky a určiť ďalšie politiky a opatrenia, ktoré by mohli do roku 2030 priniesť ďalšie úspory energie vzhľadom na potrebu zvýšiť úroveň úsilia, aby sa dosiahol cieľ Únie na rok 2030 v oblasti energetickej efektívnosti. Objasniť jeho národný príspevok, ktorý je v súčasnosti otvorený dvom rôznym možnostiam, a vyjadriť ho ako primárnu i konečnú energetickú spotrebu. Bližšie odôvodniť predbežné ukazovatele týkajúce sa politik a opatrení, ktoré sa majú vykonať po roku 2020, pričom harmonogram ich vykonávania, jasné ciele a očakávané vplyvy a úspory by mali byť uvedené v konečnom integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne.
4. Stanoviť konkrétne ciele, pokiaľ ide o diverzifikáciu dodávok ropy a zemného plynu, dodávky z tretích krajín, zníženie závislosti od dovozu energie a zlepšenie odolnosti a flexibility vnútroštátnej energetickej sústavy.
5. Bližšie objasniť národné ciele a ciele financovania v oblasti výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti, ktoré konkrétne súvisia s energetickou úniou a ktoré sa majú dosiahnuť od dnes až do roku 2030, aby boli ľahko merateľné a vhodné na účely podpory implementácie cieľových hodnôt v ostatných rozmeroch integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Podporiť takéto ciele konkrétnymi a primeranými politikami a opatreniami vrátane tých, ktoré sa majú vypracovať v spolupráci s inými členskými štátmi, ako je napríklad Európsky strategický plán pre energetické technológie.
6. Pokračovať v regionálnej spolupráci vrátane konzultácií so susednými krajinami, a to s cieľom dokončiť a implementovať integrovaný národný energetický a klimatický plán, najmä v kontexte skupiny na vysokej úrovni pre energetickú konektivitu v strednej a juhovýchodnej Európe (CESEC) a päťstranného energetického fóra, s osobitným prihliadnutím na úlohu Rakúska ako regionálneho plynárenského uzla a so zreteľom na cieľ Rakúska zvýšiť podiel energie z obnoviteľných zdrojov v odvetví elektriny na 100 %.
7. Poskytnúť všeobecný prehľad o investíciách potrebných na dosiahnutie jeho energetických a klimatických cieľov a všeobecné posúdenie zdrojov investícií vrátane vhodného financovania na celoštátnej, regionálnej a únijnej úrovni.

(⁷) SWD(2019) 226 final.

(⁸) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

8. Vytvoriť zoznam všetkých energetických dotácií, najmä vrátane dotácií na fosílna palivá, a prijatých opatrení, ako aj plánov na ich postupné ukončenie.
9. Doplniť analýzu interakcií s politikou v oblasti kvality ovzdušia a emisií do ovzdušia, v ktorej sa predložia vplyvy na znečistenie ovzdušia v rôznych scenároch, poskytnú podkladové údaje a zohľadnia synergie a účinky kompromisu.
10. Lepšie integrovať aspekty spravodlivého a férového prechodu, a to najmä poskytnutím podrobnejších informácií o vplyvoch plánovaných zámerov, ako aj politik a opatrení na sociálnu oblasť, zamestnanosť a zručnosti, a to aj v regiónoch s vysokou uhlíkovou náročnosťou a v priemyselných regiónoch. Ďalej rozvíjať koncepciu riešenia otázok energetickej chudoby a okrem iného poskytnúť ďalšie podrobnosti o existujúcich a potenciálnych opatreniach, plánoch boja proti energetickej chudobe a ich očakávanom vplyve a zároveň dokončiť analýzu vyžadovanú v nariadení (EÚ) 2018/1999.

V Bruseli 18. júna 2019

Za Komisiu

Miguel ARIAS CAÑETE

člen Komisie

ODPORÚČANIE KOMISIE**z 18. júna 2019****k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Poľska na obdobie 2021 – 2030**

(2019/C 297/21)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,

keďže:

- (1) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je každý členský štát povinný predložiť Komisii návrh svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021 až 2030 v súlade s článkom 3 ods. 1 a prílohou I k uvedenému nariadeniu. Prvé návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov mali byť predložené do 31. decembra 2018.
- (2) Poľsko predložilo svoj návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu 9. januára 2019. Predloženie tohto návrhu plánu predstavuje základ a prvý krok iteratívneho procesu medzi Komisiou a členskými štátmi na účely finalizácie integrovaných národných energetických a klimatických plánov a ich následného vykonávania.
- (3) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je Komisia povinná posúdiť návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov. Komisia komplexne posúdila návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu Poľska s prihliadnutím na príslušné prvky nariadenia (EÚ) 2018/1999. Toto posúdenie ⁽²⁾ sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním. Z neho vychádzajú nižšie uvedené odporúčania.
- (4) Odporúčania Komisie sa môžu týkať najmä i) úrovne ambície zámerov, cieľov a príspevkov v záujme kolektívneho dosiahnutia zámerov energetickej únie, a najmä zámerov Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti do roku 2030, ako aj úrovne prepojenosti elektrických sietí, ktorú má členský štát za cieľ dosiahnuť do roku 2030; ii) politík a opatrení týkajúcich sa zámerov na úrovni členského štátu a Únie, ako aj iných politík a opatrení s potenciálnym cezhraničným významom; iii) všetkých ďalších politík a opatrení, ktoré by mohli byť požadované v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch; iv) interakcií a konzistentnosti existujúcich a plánovaných politík a opatrení zahrnutých v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch v rámci jedného rozmeru i rôznych rozmerov energetickej únie.
- (5) Komisia pri vypracúvaní svojich odporúčaní zohľadňovala na jednej strane potrebu doplniť určité kvantifikované plánované príspevky všetkých členských štátov s cieľom posúdiť ambície na úrovni Únie a na druhej strane potrebu poskytnúť dotknutému členskému štátu dostatočný čas na náležité zváženie odporúčaní Komisie pred dokončením svojho národného plánu.
- (6) Odporúčania Komisie, pokiaľ ide o ambície členských štátov v oblasti obnoviteľných zdrojov, vychádzajú zo vzorca stanoveného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999, ktorý je založený na objektívnych kritériách.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1.

⁽²⁾ SWD(2019) 281.

- (7) Pokiaľ ide o energetickú efektívnosť, odporúčania Komisie vychádzajú z posúdenia národnej úrovne ambície predloženej v návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu v porovnaní s kolektívnou úrovňou úsilia potrebného na dosiahnutie cieľov Únie, v prípade potreby s prihliadnutím na poskytnuté informácie o osobitných národných okolnostiach. Konečné národné príspevky v oblasti energetickej efektívnosti by mali zodpovedať potenciálu nákladovo efektívnej úspory energie a mali by sa opierať o spoľahlivú dlhodobú stratégiu obnovy budov a opatrenia na plnenie povinnosti úspor energie vyplývajúcej z článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ⁽³⁾. Členské štáty by mali tiež preukázať riadne zohľadnenie zásady prvoradosti energetickej efektívnosti, a to najmä objasnením, ako energetická efektívnosť prispieva k nákladovo efektívnemu plneniu národných cieľov v oblasti konkurencieschopného nízkouhlíkového hospodárstva, bezpečnosti dodávok energie a riešenia problému energetickej chudoby.
- (8) V nariadení o riadení sa od členských štátov vyžaduje, aby poskytli všeobecný prehľad o investíciách potrebných na dosiahnutie zámerov, cieľov a príspevkov stanovených v integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne, ako aj všeobecné hodnotenie zdrojov pre tieto investície. Národné energetické a klimatické plány by mali zabezpečiť transparentnosť a predvídateľnosť vnútroštátnych politík a opatrení s cieľom zabezpečiť investičnú istotu.
- (9) Rovnako aj v rámci cyklu európskeho semestra 2018 – 2019 Komisia kladie silný dôraz na investičné potreby členských štátov v oblasti energetiky a klímy. Tento aspekt je viditeľný aj v Správe o Poľsku 2019⁽⁴⁾ a v odporúčaní Komisie na odporúčanie Rady pre Poľsko⁽⁵⁾, ktoré tvoria súčasť procesu európskeho semestra. Komisia pri posudzovaní návrhov integrovaných národných energetických a klimatických plánov zohľadnila najnovšie zistenia a odporúčania európskeho semestra. Odporúčania Komisie sú doplnkom k najnovším odporúčaniam pre jednotlivé krajiny vydaným v kontexte európskeho semestra. Členské štáty by mali takisto zabezpečiť, aby ich integrované národné energetické a klimatické plány brali do úvahy najnovšie odporúčania pre jednotlivé krajiny vydané v kontexte európskeho semestra.
- (10) V zmysle nariadenia o riadení sa okrem toho vyžaduje, aby každý členský štát náležite zohľadnil všetky odporúčania Komisie týkajúce sa jeho návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu, ktorý má byť predložený do 31. decembra 2019, a ak dotknutý členský štát nezohľadní nejaké odporúčanie alebo jeho podstatnú časť, mal by uviesť a zverejniť svoje dôvody.
- (11) Tam, kde je to vhodné, by členské štáty mali vo svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánoch a ich neskorších aktualizáciách vykazovať rovnaké údaje, aké vykazujú Eurostatu alebo Európskej environmentálnej agentúre. Na výpočet východiskovej hodnoty pre modelovanie a projekcie má zásadný význam používanie rovnakých zdrojov, a prípadne európskej štatistiky. Vďaka použitiu európskej štatistiky bude možné lepšie porovnať údaje a projekcie použité v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch.
- (12) V konečnom integrovanom energetickom a klimatickom pláne sa majú uviesť všetky prvky prílohy I k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. V tejto súvislosti by sa mal posúdiť makroekonomický a v uskutočniteľnom rozsahu zdravotný, environmentálny, zamestnanostný a vzdelávací účinok, účinok na zručnosti a sociálny účinok plánovaných politík a opatrení. Verejnosť a ostatné zainteresované strany majú byť aktívne zapojené do prípravy konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Tieto a ďalšie prvky sú podrobne opísané v pracovnom dokumente útvarov Komisie uverejnenom spolu s týmto odporúčaním⁽⁶⁾.
- (13) Vzhľadom na obmedzené informácie o interakciách medzi rôznymi rozmermi energetickej únie uvedenými v návrhu plánu by konečný plán mohol špecifikovať kľúčové interakcie medzi týmito rozmermi, a to tak z hľadiska národných ambícií, ako aj z hľadiska predbežných, plánovaných, dodatočných a existujúcich politických nástrojov. Konečný plán by mohol konkrétnejšie riešiť interakciu medzi rozmermi dekarbonizácie, energetickej efektívnosti a energetickej bezpečnosti. Opierať by sa to mohlo o rozšírenie predloženého komplexného posúdenia vplyvu, napr. o vyčíslenie vplyvu udržateľných dodávok biomasy na energetické účely na započítané emisie a odstraňovanie emisií z využívania pôdy, zo zmien vo využívaní pôdy a z lesného hospodárstva, a o riešenie ohrozenia energetickej bezpečnosti v dôsledku zmeny klímy. Okrem toho vychádzajúc z dobrého východiska, ktorým sú predložené investičné potreby a výdavky v odvetviach výroby elektriny a energie, by konečný plán mohol túto otázku rozšíriť o dopyt po energii a neenergetické odvetvia vo všetkých rozmeroch energetickej únie. Podobne aj ciele v rámci rozmeru výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti musia podporiť úsilie plánované pre zvyšné rozmery energetickej únie.

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1).

⁽⁴⁾ SWD(2019) 1020 final.

⁽⁵⁾ COM(2019) 521 final z 5. júna 2019.

⁽⁶⁾ SWD(2019) 281.

- (14) Konečnému integrovanému národnému energetickému a klimatickému plánu by prospela komplexná analýza súčasného postavenia sektora nízkouhlíkových technológií na svetovom trhu, v ktorej by sa zdôraznili konkurenčné silné stránky a potenciálne problémy a uviedli merateľné ciele do budúcnosti, ako aj politiky a opatrenia na ich dosiahnutie, spolu s vhodným prepojením na politiku v oblasti podnikania a priemyslu. Rovnako by mu pomohla lepšia interakcia s obehovým hospodárstvom, vďaka čomu by sa vyzdvihol jeho potenciál znižovania emisií skleníkových plynov.
- (15) Odporúčania Komisie pre Poľsko vychádzajú z posúdenia návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Poľska, ktoré sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním ⁽⁷⁾,

TÝMTO ODPORÚČA POĽSKU PRIJAŤ OPATRENIA S CIEĽOM:

1. Poskytnúť viac informácií o plánovaných politikách a opatreniach na riešenie predpokladaného výrazného zaostávania za cieľom Poľska znížiť emisie skleníkových plynov v odvetviach, na ktoré sa nevzťahuje systém EÚ na obchodovanie s emisiami, do roku 2030 o 7 % oproti roku 2005. To zahŕňa lepšie objasnenie opatrení v doprave a viac podrobností o ďalších opatreniach, najmä v sektoroch budov, poľnohospodárstva a využívania pôdy, zmien vo využívaní pôdy a lesného hospodárstva a v oblasti uplatňovania pravidiel započítavania stanovených v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/841 ⁽⁸⁾.
2. Zvýšiť úroveň ambícií na rok 2030 na podiel energie z obnoviteľných zdrojov vo výške aspoň 25 % ako príspevok Poľska k cieľu Únie na rok 2030, v zmysle vzorca uvedeného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. Zahnúť do konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu orientačnú trajektóriu, ktorou sa v súlade s uvedeným podielom dosiahnu všetky referenčné body podľa článku 4 písm. a) bodu 2 nariadenia (EÚ) 2018/1999, a to vzhľadom na potrebu zvýšiť úroveň úsilia o kolektívne dosiahnutie tohto cieľa. Predložiť podrobné a kvantifikované politiky a opatrenia, ktoré sú v súlade s povinnosťami stanovenými v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 ⁽⁹⁾ a ktoré umožňujú včasnú a nákladovo efektívne dosiahnutie tohto príspevku. Zabezpečiť, aby bol cieľ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na rok 2020 stanovený v prílohe I k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES ⁽¹⁰⁾ v plnej miere splnený a zachovaný ako východisková hodnota na obdobie od roku 2021, a vysvetliť, ako bude tento východiskový podiel dosiahnutý a udržaný. Zvýšiť úroveň ambícií v sektore vykurovania a chladenia, aby sa dosiahol orientačný cieľ uvedený v článku 23 smernice (EÚ) 2018/2001 a zaviesť podrobné opatrenia na dosiahnutie cieľa v oblasti dopravy stanoveného v návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu v súlade s článkom 25 smernice (EÚ) 2018/2001. Poskytnúť ďalšie podrobnosti a opatrenia týkajúce sa zjednodušenia administratívnych postupov a podporných rámcov pre vlastnú spotrebu energie z obnoviteľných zdrojov a komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov v súlade s článkami 21 a 22 smernice (EÚ) 2018/2001.
3. Preskúmať jeho príspevky a určiť ďalšie politiky a opatrenia, ktoré by mohli priniesť ďalšie úspory energie vzhľadom na potrebu zvýšiť úroveň úsilia, aby sa dosiahol cieľ Únie na rok 2030 v oblasti energetickej efektívnosti. Navrhovaná úroveň ambícií na zníženie konečného príspevku by mala byť lepšie odôvodnená a mala by sa opierať o primerané a kvantifikované úspory vyplývajúce z politik a opatrení. Podporiť politiky a opatrenia predložením posúdenia vplyvu a poskytnúť podrobnejšie informácie o rozsahu a harmonograme ich realizácie. Bližšie preskúmať politiky a opatrenia v oblasti dopravy vzhľadom na očakávaný nárast potreby energie v tomto odvetví v budúcnosti.
4. Konkretizovať opatrenia na podporu cieľov energetickej bezpečnosti v oblasti diverzifikácie a znižovania energetickej závislosti vrátane opatrení na zabezpečenie flexibility energetického systému s cieľom zvládnuť predpokladané zmeny v horizonte roku 2030 a po ňom.
5. Určiť výhľadové ciele a cieľové hodnoty týkajúce sa integrácie trhu, osobitne opatrenia na posúdenie vplyvu záväzkov služieb vo verejnom záujme, najmä v súvislosti so zásobníkmi zemného plynu a cenovou reguláciou, na fungovanie trhu, a objasniť spôsoby zmierňovania negatívnych dôsledkov. Načrtnúť stratégiu a harmonogram vývoja smerom k plne trhovým cenám.

⁽⁷⁾ SWD(2019) 281.

⁽⁸⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/841 z 30. mája 2018 o začlenení emisií a odstraňovania skleníkových plynov z využívania pôdy, zo zmien vo využívaní pôdy a z lesného hospodárstva do rámca politik v oblasti klímy a energetiky na rok 2030, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 525/2013 a rozhodnutie č. 529/2013/EÚ (Ú. v. EÚ L 156, 19.6.2018, s. 1).

⁽⁹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

⁽¹⁰⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES z 23. apríla 2009 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie a o zmene a doplnení a následnom zrušení smerníc 2001/77/ES a 2003/30/ES (Ú. v. EÚ L 140, 5.6.2009, s. 16).

6. Objasniť národné ciele a cieľové hodnoty financovania v oblasti výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti, ktoré konkrétne súvisia s energetickou úniou a ktoré sa majú dosiahnuť od dnes do roku 2030, aby boli ľahko merateľné a vhodné na účely podpory implementácie cieľových hodnôt v ostatných rozmeroch integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Podporiť takéto ciele konkrétnymi a primeranými politikami a opatreniami vrátane tých, ktoré sa majú vypracovať v spolupráci s inými členskými štátmi, ako je napríklad strategický plán pre energetické technológie.
7. Naďalej viesť a rozšíriť konzultácie so susednými členskými štátmi a regionálnu spoluprácu v kontexte Vyšehradskej štvorky (Česko, Maďarsko, Poľsko a Slovensko) a v príslušných skupinách na vysokej úrovni. Takáto regionálna spolupráca by sa mohla sústreďovať na ďalšiu integráciu na vnútornom trhu s energiou, posúdenie primeranosti sústavy vzhľadom na plánované pokračovanie kapacitného trhu, otázky spravodlivého prechodu, dekarbonizáciu a využívanie obnoviteľných zdrojov energie a vplyv na energetický systém a cezhraničný obchod s elektrickou energiou.
8. Vytvoriť zoznam všetkých energetických dotácií, najmä vrátane dotácií na fosílna palivá, a prijatých opatrení, ako aj plánov na ich postupné ukončenie.
9. Doplniť analýzu interakcií s politikou v oblasti kvality ovzdušia a emisií do ovzdušia, a to aj z kvantitatívneho pohľadu, v ktorej sa predložia vplyvy na znečistenie ovzdušia v rôznych scenároch.
10. Lepšie integrovať aspekty spravodlivého a férového prechodu, a to najmä poskytnutím podrobnejších informácií o vplyvoch plánovaných zámerov, ako aj politik a opatrení na sociálnu oblasť, zamestnanosť a zručnosti. V konečnom integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne by sa mal predovšetkým analyzovať vplyv prechodu na obyvateľstvo uhoľných regiónov posilnením prepojenia s prebiehajúcou iniciatívou transformácie uhoľných regiónov a príslušnými regionálnymi transformačnými plánmi, ako aj na obyvateľstvo postihnuté zmenami v iných energeticky náročných odvetviach. Ďalej rozvíjať koncepciu riešenia otázok energetickej chudoby, okrem iného špecifikovať ciele a zamýšľané vplyvy plánovaných politik a opatrení v zmysle požiadavky v nariadení (EÚ) 2018/1999.

V Bruseli 18. júna 2019

Za Komisiu

Miguel ARIAS CAÑETE

člen Komisie

ODPORÚČANIE KOMISIE**z 18. júna 2019****k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Portugalska na obdobie 2021 – 2030**

(2019/C 297/22)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,

keďže:

- (1) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je každý členský štát povinný predložiť Komisii návrh svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021 až 2030 v súlade s článkom 3 ods. 1 a prílohou I k uvedenému nariadeniu. Prvé návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov mali byť predložené do 31. decembra 2018.
- (2) Portugalsko predložilo svoj návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu 31. decembra 2018. Predloženie tohto návrhu plánu predstavuje základ a prvý krok iteratívneho procesu medzi Komisiou a členskými štátmi na účely finalizácie integrovaných národných energetických a klimatických plánov a ich následného vykonávania.
- (3) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je Komisia povinná posúdiť návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov. Komisia komplexne posúdila návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu Portugalska s prihliadnutím na príslušné prvky nariadenia (EÚ) 2018/1999. Toto posúdenie ⁽²⁾ sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním. Z neho vychádzajú nižšie uvedené odporúčania.
- (4) Odporúčania Komisie sa môžu týkať najmä i) úrovne ambície zámerov, cieľov a príspevkov v záujme kolektívneho dosiahnutia zámerov energetickej únie, a najmä zámerov Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti do roku 2030, ako aj úrovne prepojenosti elektrických sietí, ktorú má členský štát za cieľ dosiahnuť do roku 2030; ii) politík a opatrení týkajúcich sa zámerov na úrovni členského štátu a Únie, ako aj iných politík a opatrení s potenciálnym cezhraničným významom; iii) všetkých ďalších politík a opatrení, ktoré by mohli byť požadované v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch; iv) interakcií a konzistentnosti existujúcich a plánovaných politík a opatrení zahrnutých v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch v rámci jedného rozmeru i rôznych rozmerov energetickej únie.
- (5) Komisia pri vypracúvaní svojich odporúčaní zohľadňovala na jednej strane potrebu doplniť určité kvantifikované plánované príspevky všetkých členských štátov s cieľom posúdiť ambície na úrovni Únie a na druhej strane potrebu poskytnúť dotknutému členskému štátu dostatočný čas na náležité zváženie odporúčaní Komisie pred dokončením svojho národného plánu.
- (6) Odporúčania Komisie, pokiaľ ide o ambície členských štátov v oblasti obnoviteľných zdrojov, vychádzajú zo vzorca stanoveného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999, ktorý je založený na objektívnych kritériách.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1.

⁽²⁾ SWD(2019) 272.

- (7) Pokiaľ ide o energetickú efektívnosť, odporúčania Komisie vychádzajú z posúdenia národnej úrovne ambície predloženej v návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu v porovnaní s kolektívnou úrovňou úsilia potrebného na dosiahnutie cieľov Únie, v prípade potreby s prihliadnutím na poskytnuté informácie o osobitných národných okolnostiach. Konečné národné príspevky v oblasti energetickej efektívnosti by mali zodpovedať potenciálu nákladovo efektívnej úspory energie a mali by sa opierať o spoľahlivú dlhodobú stratégiu obnovy budov a opatrenia na plnenie povinnosti úspor energie vyplývajúcej z článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ⁽³⁾. Členské štáty by mali tiež preukázať riadne zohľadnenie zásady prvoradosti energetickej efektívnosti, a to najmä objasnením, ako energetická efektívnosť prispieva k nákladovo efektívnemu plneniu národných cieľov v oblasti konkurencieschopného nízkouhlíkového hospodárstva, bezpečnosti dodávok energie a riešenia problému energetickej chudoby.
- (8) V nariadení o riadení sa od členských štátov vyžaduje, aby poskytli všeobecný prehľad o investíciách potrebných na dosiahnutie zámerov, cieľov a príspevkov stanovených v integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne, ako aj všeobecné hodnotenie zdrojov pre tieto investície. Národné energetické a klimatické plány by mali zabezpečiť transparentnosť a predvídateľnosť vnútroštátnych politík a opatrení s cieľom zabezpečiť investičnú istotu.
- (9) Rovnako aj v rámci cyklu európskeho semestra 2018 – 2019 Komisia kladie silný dôraz na investičné potreby členských štátov v oblasti energetiky a klímy. Tento aspekt je viditeľný aj v Správe o Portugalsku 2019⁽⁴⁾ a v odporúčaní Komisie na odporúčanie Rady pre Portugalsko⁽⁵⁾, ktoré tvoria súčasť procesu európskeho semestra. Komisia pri posudzovaní návrhov integrovaných národných energetických a klimatických plánov zohľadnila najnovšie zistenia a odporúčania európskeho semestra. Odporúčania Komisie sú doplnkom k najnovším odporúčaniam pre jednotlivé krajiny vydaným v kontexte európskeho semestra. Členské štáty by mali takisto zabezpečiť, aby ich integrované národné energetické a klimatické plány brali do úvahy najnovšie odporúčania pre jednotlivé krajiny vydané v kontexte európskeho semestra.
- (10) V zmysle nariadenia o riadení sa okrem toho vyžaduje, aby každý členský štát náležite zohľadnil všetky odporúčania Komisie týkajúce sa jeho návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu, ktorý má byť predložený do 31. decembra 2019, a ak dotknutý členský štát nezohľadní nejaké odporúčanie alebo jeho podstatnú časť, mal by uviesť a zverejniť svoje dôvody.
- (11) Tam, kde je to vhodné, by členské štáty mali vo svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánoch a ich neskorších aktualizáciách vykazovať rovnaké údaje, aké vykazujú Eurostatu alebo Európskej environmentálnej agentúre. Na výpočet východiskovej hodnoty pre modelovanie a projekcie má zásadný význam používanie rovnakých zdrojov, a prípadne európskej štatistiky. Vďaka použitiu európskej štatistiky bude možné lepšie porovnať údaje a projekcie použité v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch.
- (12) V konečnom integrovanom energetickom a klimatickom pláne sa majú uviesť všetky prvky prílohy I k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. V tejto súvislosti by sa mal posúdiť makroekonomický a v uskutočniteľnom rozsahu zdravotný, environmentálny, zamestnanostný a vzdelávací účinok, účinok na zručnosti a sociálny účinok plánovaných politík a opatrení. Verejnosť a ostatné zainteresované strany majú byť aktívne zapojené do prípravy konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Tieto a ďalšie prvky sú podrobne opísané v pracovnom dokumente útvarov Komisie uverejnenom spolu s týmto odporúčaním⁽⁶⁾.
- (13) Portugalsko má koherentný súbor stredno- a dlhodobých cieľov v oblasti znižovania emisií. Na dosiahnutie ambiciózne dekarbonizácie plánuje elektrifikovať hospodárstvo. Odvetvie elektroenergetiky treba ďalej rozvíjať budovaním novej kapacity na výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov – najmä solárnych, veterných a vodných elektrární. Tento trend má silný vplyv na ďalšie rozmery energetickej únie, najmä na rozmer vnútorného trhu a na rozmer výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti. V konečnom pláne treba objasniť synergie medzi rozmermi dekarbonizácie, energetickej bezpečnosti a vnútorného trhu a zásadou prvoradosti energetickej efektívnosti, a to vysvetlením, ako energetická efektívnosť prispieva k nákladovo efektívnemu plneniu národných cieľov konkurencieschopného nízkouhlíkového hospodárstva, a riešením jej vzťahu k energetickej chudobe. Ciele v rámci rozmeru výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti musia podporiť úsilie plánované pre zvyšné rozmery energetickej únie.

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1).

⁽⁴⁾ SWD(2019) 1021 final.

⁽⁵⁾ COM(2019) 522 final z 5. júna 2019.

⁽⁶⁾ SWD(2019) 272.

- (14) Konečnému integrovanému národnému energetickému a klimatickému plánu by prospel komplexný pohľad na konkurencieschopnosť nielen energeticky náročných odvetví, ale aj odvetvia nízkouhlíkových technológií, ako aj konkrétna analýza ich postavenia na svetovom trhu, v ktorej by sa zdôraznili konkurenčné silné stránky a potenciálne problémy a uviedli merateľné ciele do budúcnosti, ako aj politiky a opatrenia na ich dosiahnutie, spolu s vhodným prepojením na politiku v oblasti podnikania a priemyslu. Rovnako by mu pomohlo lepšie rozpracovanie interakcii s obehovým hospodárstvom.
- (15) Odporúčania Komisie pre Portugalsko vychádzajú z posúdenia návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Portugalska, ktoré sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním (⁷),

TÝMTO ODPORÚČA PORTUGALSKU PRIJAŤ OPATRENIA S CIELOM:

1. Podoprieť vítanú úroveň ambícií dosiahnuť podiel energie z obnoviteľných zdrojov vo výške 47 % do roku 2030 ako príspevok Portugalska k cieľu Únie na rok 2030 v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov podrobnými a kvantifikovanými politikami a opatreniami, ktoré sú v súlade s povinnosťami podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 (⁸), aby bolo možné včas a nákladovo efektívne dosiahnuť tento príspevok. Okrem iného začleniť do konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu orientačnú trajektóriu, ktorá dosiahne všetky referenčné body podľa článku 4 písm. a) bodu 2 nariadenia (EÚ) 2018/1999. Zvýšiť úroveň ambícií v sektore vykurovania a chladenia, aby sa dosiahol orientačný cieľ uvedený v článku 23 smernice (EÚ) 2018/2001 a predložiť opatrenia na dosiahnutie cieľa v oblasti dopravy podľa jeho návrhu integrovaného energetického a klimatického plánu a článku 25 smernice (EÚ) 2018/2001. Poskytnúť ďalšie informácie o zjednodušení administratívnych postupov a poskytnúť ďalšie podrobnosti o podporných rámcoch pre vlastnú spotrebu energie z obnoviteľných zdrojov a komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov v súlade s článkami 21 a 22 smernice (EÚ) 2018/2001.
2. Výrazne zvýšiť ambície príspevku k zníženiu konečnej energetickej spotreby vzhľadom na potrebu zvýšiť úsilie o dosiahnutie cieľa Únie na rok 2030 v oblasti energetickej efektívnosti a určiť ďalšie politiky a opatrenia, ktoré by do roku 2030 mohli priniesť ďalšie úspory energie. Poskytnúť riadnu kvantifikáciu očakávaných úspor energie vďaka plánovaným politikám a opatreniam v rámci podrobnejšieho posúdenia vplyvu a uviesť, ako by podporili príspevok krajiny k energetickej efektívnosti.
3. Určiť výhľadové ciele a cieľové hodnoty týkajúce sa integrácie trhov, najmä opatrení na rozvoj konkurencieschopnejších trhov s elektrinou a zemným plynom, vrátane smerovania k plne trhovým cenám.
4. Bližšie objasniť národné ciele a ciele financovania v oblasti výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti, ktoré konkrétne súvisia s energetickou úniou a ktoré sa majú dosiahnuť od dnes až do roku 2030, aby boli ľahko merateľné a vhodné na účely podpory implementácie cieľových hodnôt v ostatných rozmeroch integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Podporiť takéto ciele konkrétnymi a primeranými politikami a opatreniami vrátane tých, ktoré sa majú vypracovať v spolupráci s inými členskými štátmi, ako je napríklad strategický plán pre energetické technológie.
5. Zintenzívniť existujúcu dobrú regionálnu spoluprácu so Španielskom a Francúzskom. Ťažisko regionálnej spolupráce by malo spočívať v oblastiach vnútorného trhu s energiou a energetickej bezpečnosti, najmä pokiaľ ide o cezhraničné a nadregionálne prepojenia. Zvážiť posilnenie opatrení týkajúcich sa regionálnej spolupráce v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti.
6. Poskytnúť všeobecný prehľad o investíciách potrebných na modernizáciu ekonomiky dosiahnutím jeho energetických a klimatických cieľov vyjadrených v jeho národnom investičnom pláne. Poskytnúť všeobecné hodnotenie zdrojov týchto investícií vrátane vhodného financovania na celoštátnej, regionálnej a únijnej úrovni. Zvážiť ako zdroj financovania aj nákladovo efektívne prevody na iné členské štáty podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/842 (⁹).
7. Vytvoriť zoznam všetkých energetických dotácií, najmä vrátane dotácií na fosílna palivá, a prijatých opatrení, ako aj plánov na ich postupné ukončenie.

(⁷) SWD(2019) 272.

(⁸) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

(⁹) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/842 z 30. mája 2018 o záväznom ročnom znižovaní emisií skleníkových plynov členskými štátmi v rokoch 2021 až 2030, ktorým sa prispieva k opatreniam v oblasti klímy zameraným na splnenie záväzkov podľa Parížskej dohody, a o zmene nariadenia (EÚ) č. 525/2013 (Ú. v. EÚ L 156, 19.6.2018, s. 26).

8. Doplniť analýzu interakcií s politikou v oblasti kvality ovzdušia a emisií do ovzdušia, v ktorej sa predložia vplyvy na znečistenie ovzdušia v rôznych scenároch, poskytnú podkladové údaje a zohľadnia synergie a účinky kompromisu.
9. Lepšie integrovať aspekty spravodlivého a férového prechodu, a to najmä poskytnutím podrobnejších informácií o vplyvoch plánovaných zámerov, politik a opatrení na sociálnu oblasť, zamestnanosť a zručnosti. Ďalej rozvíjať koncepciu riešenia otázok energetickej chudoby a okrem iného poskytnúť posúdenie počtu a typu domácností trpiacich energeticou chudobou a ciele zníženia energetickej chudoby v zmysle nariadenia (EÚ) 2018/1999.

V Bruseli 18. júna 2019

Za Komisiu

Miguel ARIAS CAÑETE

člen Komisie

ODPORÚČANIE KOMISIE**z 18. júna 2019****k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Rumunska na obdobie 2021 – 2030**

(2019/C 297/23)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,

keďže:

- (1) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je každý členský štát povinný predložiť Komisii návrh svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021 až 2030 v súlade s článkom 3 ods. 1 a prílohou I k uvedenému nariadeniu. Prvé návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov mali byť predložené do 31. decembra 2018.
- (2) Rumunsko predložilo svoj návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu 31. decembra 2018. Predloženie tohto návrhu plánu predstavuje základ a prvý krok iteratívneho procesu medzi Komisiou a členskými štátmi na účely finalizácie integrovaných národných energetických a klimatických plánov a ich následného vykonávania.
- (3) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je Komisia povinná posúdiť návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov. Komisia komplexne posúdila návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu Rumunska s prihliadnutím na príslušné prvky nariadenia (EÚ) 2018/1999. Toto posúdenie ⁽²⁾ sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním. Z neho vychádzajú nižšie uvedené odporúčania.
- (4) Odporúčania Komisie sa môžu týkať najmä i) úrovne ambície zámerov, cieľov a príspevkov v záujme kolektívneho dosiahnutia zámerov energetickej únie, a najmä zámerov Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti do roku 2030, ako aj úrovne prepojenosti elektrických sietí, ktorú má členský štát za cieľ dosiahnuť do roku 2030; ii) politík a opatrení týkajúcich sa zámerov na úrovni členského štátu a Únie, ako aj iných politík a opatrení s potenciálnym cezhraničným významom; iii) všetkých ďalších politík a opatrení, ktoré by mohli byť požadované v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch; iv) interakcií a konzistentnosti existujúcich a plánovaných politík a opatrení zahrnutých v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch v rámci jedného rozmeru i rôznych rozmerov energetickej únie.
- (5) Komisia pri vypracúvaní svojich odporúčaní zohľadňovala na jednej strane potrebu doplniť určité kvantifikované plánované príspevky všetkých členských štátov s cieľom posúdiť ambície na úrovni Únie a na druhej strane potrebu poskytnúť dotknutému členskému štátu dostatočný čas na náležité zváženie odporúčaní Komisie pred dokončením svojho národného plánu.
- (6) Odporúčania Komisie, pokiaľ ide o ambície členských štátov v oblasti obnoviteľných zdrojov, vychádzajú zo vzorca stanoveného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999, ktorý je založený na objektívnych kritériách.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1.

⁽²⁾ SWD(2019) 273.

- (7) Pokiaľ ide o energetickú efektívnosť, odporúčania Komisie vychádzajú z posúdenia národnej úrovne ambície predloženej v návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu v porovnaní s kolektívnou úrovňou úsilia potrebného na dosiahnutie cieľov Únie, v prípade potreby s prihliadnutím na poskytnuté informácie o osobitných národných okolnostiach. Konečné národné príspevky v oblasti energetickej efektívnosti by mali zodpovedať potenciálu nákladovo efektívnej úspory energie a mali by sa opierať o spoľahlivú dlhodobú stratégiu obnovy budov a opatrenia na plnenie povinnosti úspor energie vyplývajúcej z článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ⁽³⁾. Členské štáty by mali tiež preukázať riadne zohľadnenie zásady prvoradosti energetickej efektívnosti, a to najmä objasnením, ako energetická efektívnosť prispieva k nákladovo efektívnemu plneniu národných cieľov v oblasti konkurencieschopného nízkouhlíkového hospodárstva, bezpečnosti dodávok energie a riešenia problému energetickej chudoby.
- (8) V nariadení o riadení sa od členských štátov vyžaduje, aby poskytli všeobecný prehľad o investíciách potrebných na dosiahnutie zámerov, cieľov a príspevkov stanovených v integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne, ako aj všeobecné hodnotenie zdrojov pre tieto investície. Národné energetické a klimatické plány by mali zabezpečiť transparentnosť a predvídateľnosť vnútroštátnych politík a opatrení s cieľom zabezpečiť investičnú istotu.
- (9) Rovnako aj v rámci cyklu európskeho semestra 2018 – 2019 Komisia kladie silný dôraz na investičné potreby členských štátov v oblasti energetiky a klímy. Tento aspekt je viditeľný aj v Správe o Rumunsku 2019⁽⁴⁾ a v odporúčaní Komisie na odporúčanie Rady pre Rumunsko⁽⁵⁾, ktoré tvoria súčasť procesu európskeho semestra. Komisia pri posudzovaní návrhov integrovaných národných energetických a klimatických plánov zohľadnila najnovšie zistenia a odporúčania európskeho semestra. Odporúčania Komisie sú doplnkom k najnovším odporúčaniam pre jednotlivé krajiny vydaným v kontexte európskeho semestra. Členské štáty by mali takisto zabezpečiť, aby ich integrované národné energetické a klimatické plány brali do úvahy najnovšie odporúčania pre jednotlivé krajiny vydané v kontexte európskeho semestra.
- (10) V zmysle nariadenia o riadení sa okrem toho vyžaduje, aby každý členský štát náležite zohľadnil všetky odporúčania Komisie týkajúce sa jeho návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu, ktorý má byť predložený do 31. decembra 2019, a ak dotknutý členský štát nezohľadní nejaké odporúčanie alebo jeho podstatnú časť, mal by uviesť a zverejniť svoje dôvody.
- (11) Tam, kde je to vhodné, by členské štáty mali vo svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánoch a ich neskorších aktualizáciách vykazovať rovnaké údaje, aké vykazujú Eurostatu alebo Európskej environmentálnej agentúre. Na výpočet východiskovej hodnoty pre modelovanie a projekcie má zásadný význam používanie rovnakých zdrojov, a prípadne európskej štatistiky. Vďaka použitiu európskej štatistiky bude možné lepšie porovnať údaje a projekcie použité v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch.
- (12) V konečnom integrovanom energetickom a klimatickom pláne sa majú uviesť všetky prvky prílohy I k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. V tejto súvislosti by sa mal posúdiť makroekonomický a v uskutočniteľnom rozsahu zdravotný, environmentálny, zamestnanostný a vzdelávací účinok, účinok na zručnosti a sociálny účinok plánovaných politík a opatrení. Verejnosť a ostatné zainteresované strany majú byť aktívne zapojené do prípravy konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Tieto a ďalšie prvky sú podrobne opísané v pracovnom dokumente útvarov Komisie uverejnenom spolu s týmto odporúčaním⁽⁶⁾.
- (13) V konečnom pláne by sa malo ďalej rozpracovať posúdenie prepojení medzi politikami a opatreniami a malo by sa v ňom opísať, ako ich Rumunsko plánuje riešiť. Plán by mal najmä opisovať synergie medzi rozmermi dekarbonizácie, energetickej bezpečnosti, vnútorného trhu a zásadou prvoradosti energetickej efektívnosti. Treba posúdiť vzťah medzi plánovaným ďalším využívaním uhlia a plynu v horizonte roku 2030 a cieľmi v oblasti dekarbonizácie. Podobne by sa v prípade politík a opatrení s ďalekosiahlym vplyvom malo uviesť posúdenie interakcií jednotlivých politík a prierezových vplyvov, ako napríklad vybudovanie plánovaných nových kapacít vo vzťahu k rozmerom energetickej efektívnosti a dekarbonizácie, najnovšie regulačné opatrenia na trhu s energiou vo vzťahu k vnútornému trhu a cieľom bezpečnosti dodávok, ako aj vplyvy opatrení dekarbonizácie v doprave a zvýšené využívanie obnoviteľných zdrojov energie na elektrizačnú sústavu. Mal by sa posúdiť aj vplyv zvýšeného využívania lesnej biomasy na výrobu elektriny a tepla na započítané emisie a odstraňovanie emisií z využívania pôdy, zo zmien vo využívaní pôdy a z lesného hospodárstva. Ciele v rámci rozmeru výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti musia navyše podporiť úsilie plánované pre zvýšené rozmery energetickej únie.

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1).

⁽⁴⁾ SWD(2019) 1022 final.

⁽⁵⁾ COM(2019) 523 final z 5. júna 2019.

⁽⁶⁾ SWD(2019) 273.

- (14) Konečnému integrovanému národnému energetickému a klimatickému plánu by prospelo hodnotenie výsledkov národnej stratégie konkurencieschopnosti na roky 2014 – 2020 s komplexnou analýzou súčasného postavenia sektora nízkouhlíkových technológií na svetovom trhu, v ktorej by sa zdôraznili konkurenčné silné stránky a potenciálne problémy. Mohol by sa doplniť aj o komplexnejšie opatrenia, aby sa využil potenciál interakcií s obehovým hospodárstvom.
- (15) Odporúčania Komisie pre Rumunsko vychádzajú z posúdenia návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Rumunska, ktoré sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním ⁽⁷⁾,

TÝMTO ODPORÚČA RUMUNSKU PRIJAŤ OPATRENIA S CIEĽOM:

1. Výrazne zvýšiť úroveň ambícií na rok 2030 na podiel energie z obnoviteľných zdrojov vo výške aspoň 34 % ako príspevok Rumunska k cieľu Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na rok 2030, v zmysle vzorca uvedeného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. Zahnúť do konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu orientačnú trajektóriu, ktorou sa v súlade s uvedeným podielom dosiahnu všetky referenčné body podľa článku 4 písm. a) bodu 2 nariadenia (EÚ) 2018/1999, a to vzhľadom na potrebu zvýšiť úroveň úsilia o kolektívne dosiahnutie tohto cieľa. Predložiť podrobné a kvantifikované politiky a opatrenia, ktoré sú v súlade s povinnosťami stanovenými v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 ⁽⁸⁾ a ktoré umožňujú včasné a nákladovo efektívne dosiahnutie tohto príspevku. Zvýšiť úroveň ambícií v sektore vykurovania a chladenia, aby sa dosiahol orientačný cieľ uvedený v článku 23 smernice (EÚ) 2018/2001 a zaviesť vhodné opatrenia na dosiahnutie cieľa v oblasti dopravy stanoveného v jeho integrovanom energetickom a klimatickom pláne a v súlade s článkom 25 smernice (EÚ) 2018/2001. Zaviesť opatrenia na zjednodušenie licenčných a povolovacích postupov a poskytnúť ďalšie podrobnosti o podporných rámcoch pre vlastnú spotrebu energie z obnoviteľných zdrojov a komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov v súlade s článkami 21 a 22 smernice (EÚ) 2018/2001. Uviesť ďalšie podrobnosti o konkrétnych opatreniach na zabezpečenie udržateľnosti zásobovania biomasou a jej využívania v odvetví energetiky, a to vzhľadom na významný podiel biomasy na rumunskom energetickom mixe, najmä v odvetví vykurovania a chladenia.
2. Výrazne zvýšiť ambície zamerané na zníženie konečnej aj primárnej energetickej spotreby v roku 2030 vzhľadom na potrebu zintenzívniť úsilie o dosiahnutie cieľa Únie na rok 2030 v oblasti energetickej efektívnosti. Navrhnuť ambicióznejšie politiky a opatrenia, ktoré prinesú ďalšie úspory energie do roku 2030. Lepšie objasniť existujúce politiky a opatrenia a poskytnúť podrobnejšie informácie o plánovaných politikách a opatreniach na celé obdobie 2021 – 2030, najmä pokiaľ ide o ich očakávané úspory a vplyvy, ako aj harmonogram ich realizácie.
3. Špecifikovať opatrenia na podporu cieľov energetickej bezpečnosti týkajúcich sa diverzifikácie a znižovania energetickej závislosti, najmä opatrenia na zabezpečenie flexibility a dôkladnej stratégie diverzifikácie plynu vrátane príslušných podkladových projektov infraštruktúry a odstránenia neprimeraných obmedzení investícií do ťažby zemného plynu so zreteľom na regionálny potenciál zásob v Čiernom mori. Konkretizovať stratégiu na zabezpečenie dlhodobej dodávky jadrových materiálov a paliva vzhľadom na rozšírenie jadrových výrobných kapacít a konkretizovať informácie týkajúce sa stratégie zachovania domácich kapacít v palivovom cykle.
4. Určiť výhľadové ciele a cieľové hodnoty týkajúce sa integrácie trhov, najmä pokiaľ ide o opatrenia na rozvoj likvidných a konkurencieschopných veľkoobchodných a maloobchodných trhov, a to posilnením hospodárskej súťaže v krajine a odstránením prekážok pre cezhraničný obchod vrátane obmedzení vývozu. Riešiť negatívny vplyv regulácie veľkoobchodných cien a poskytnúť jasný výhľad s cieľom zabezpečiť súlad vnútroštátnych právnych predpisov s právom Únie, pokiaľ ide o otvorené a liberalizované trhy a voľnú tvorbu cien, zahrnutím stratégie a harmonogramu smerovania k plne trhovým cenám a zároveň začlenením cieľných opatrení na ochranu zraniteľných odberateľov.
5. Objasniť národné ciele a cieľové hodnoty financovania v oblasti výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti, ktoré konkrétne súvisia s energetickou úniou a ktoré sa majú dosiahnuť v rokoch 2020 až 2030, aby boli ľahko merateľné a vhodné na účely podpory implementácie cieľových hodnôt v ostatných rozmeroch integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Podporiť takéto ciele konkrétnymi a primeranými politikami a opatreniami vrátane tých, ktoré sa majú vypracovať v spolupráci s inými členskými štátmi, ako je napríklad strategický plán pre energetické technológie.

⁽⁷⁾ SWD(2019) 273.

⁽⁸⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

6. Zintenzívniť regionálnu spoluprácu so susednými členskými štátmi a v zavedených rámcoch regionálnej spolupráce, ako je napríklad skupina na vysokej úrovni pre plynárenskú konektivitu v strednej a juhovýchodnej Európe (CESEC), a to aj v oblasti plynárenskej a elektroenergetickej infraštruktúry, obnoviteľných zdrojov energie, energetickej efektívnosti a výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti a s prihliadnutím na spoločné problémy a ciele. Existuje značný potenciál na ďalšiu spoluprácu v súvislosti s predpokladaným vývojom v odvetví elektroenergetiky vrátane potreby zvládnuť vyššie podiely energie z obnoviteľných zdrojov a čistej dopravy, ktoré by mohli ovplyvniť elektrické prepojenia a obchodovanie v regióne.
7. Rozšíriť analýzu investičných potrieb a rizík stanovených pre ciele jeho energetickej stratégie o všeobecný prehľad investičných potrieb, aby sa dosiahli ciele jeho integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Poskytnúť všeobecné hodnotenie zdrojov týchto investícií vrátane vhodného financovania na celoštátnej, regionálnej a únijnej úrovni. Zvážiť ako zdroj financovania aj nákladovo efektívne prevody na iné členské štáty podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/842 ⁽⁹⁾.
8. Vytvoriť zoznam všetkých energetických dotácií, najmä vrátane dotácií na fosílna palivá, a prijatých opatrení, ako aj plánov na ich postupné ukončenie.
9. Uviesť analýzu interakcií s politikou v oblasti kvality ovzdušia a emisií do ovzdušia s požadovanými informáciami o predpokladaných emisiách látok znečisťujúcich ovzdušie v rámci plánovaných politik a opatrení.
10. Lepšie integrovať aspekty spravodlivého a férového prechodu, najmä zohľadnením sociálnych vplyvov a vplyvov na zamestnanosť, s uvedením konkrétnejších opatrení a časových rámcov na riešenie energetickej chudoby, ako sa vyžaduje v nariadení (EÚ) 2018/1999. Diskutovať o potrebách a opatreniach týkajúcich sa štrukturálnych zmien spojených s prechodom na čistú energiu pre monopriemyselné regióny, ako sú napríklad regióny závislé od uhľového priemyslu alebo iných energeticky náročných odvetví.

V Bruseli 18. júna 2019

Za Komisiu

Miguel ARIAS CAÑETE

člen Komisie

⁽⁹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/842 z 30. mája 2018 o záväznom ročnom znižovaní emisií skleníkových plynov členskými štátmi v rokoch 2021 až 2030, ktorým sa prispieva k opatreniam v oblasti klímy zameraným na splnenie záväzkov podľa Parížskej dohody, a o zmene nariadenia (EÚ) č. 525/2013 (Ú. v. EÚ L 156, 19.6.2018, s. 26).

ODPORÚČANIE KOMISIE**z 18. júna 2019****k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Slovinska na obdobie 2021 – 2030**

(2019/C 297/24)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,

keďže:

- (1) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je každý členský štát povinný predložiť Komisii návrh svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021 až 2030 v súlade s článkom 3 ods. 1 a prílohou I k uvedenému nariadeniu. Prvé návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov mali byť predložené do 31. decembra 2018.
- (2) Slovinsko predložilo svoj návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu 31. decembra 2018. Predloženie tohto návrhu plánu predstavuje základ a prvý krok iteratívneho procesu medzi Komisiou a členskými štátmi na účely finalizácie integrovaných národných energetických a klimatických plánov a ich následného vykonávania.
- (3) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je Komisia povinná posúdiť návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov. Komisia komplexne posúdila návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu Slovinska s prihliadnutím na príslušné prvky nariadenia (EÚ) 2018/1999. Toto posúdenie ⁽²⁾ sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním. Z neho vychádzajú nižšie uvedené odporúčania.
- (4) Odporúčania Komisie sa môžu týkať najmä i) úrovne ambície zámerov, cieľov a príspevkov v záujme kolektívneho dosiahnutia zámerov energetickej únie, a najmä zámerov Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti do roku 2030, ako aj úrovne prepojenosti elektrických sietí, ktorú má členský štát za cieľ dosiahnuť do roku 2030; ii) politík a opatrení týkajúcich sa zámerov na úrovni členského štátu a Únie, ako aj iných politík a opatrení s potenciálnym cezhraničným významom; iii) všetkých ďalších politík a opatrení, ktoré by mohli byť požadované v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch; iv) interakcií a konzistentnosti existujúcich a plánovaných politík a opatrení zahrnutých v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch v rámci jedného rozmeru i rôznych rozmerov energetickej únie.
- (5) Komisia pri vypracúvaní svojich odporúčaní zohľadňovala na jednej strane potrebu doplniť určité kvantifikované plánované príspevky všetkých členských štátov s cieľom posúdiť ambície na úrovni Únie a na druhej strane potrebu poskytnúť dotknutému členskému štátu dostatočný čas na náležité zváženie odporúčaní Komisie pred dokončením svojho národného plánu.
- (6) Odporúčania Komisie, pokiaľ ide o ambície členských štátov v oblasti obnoviteľných zdrojov, vychádzajú zo vzorca stanoveného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999, ktorý je založený na objektívnych kritériách.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1.

⁽²⁾ SWD(2019) 271.

- (7) Pokiaľ ide o energetickú efektívnosť, odporúčania Komisie vychádzajú z posúdenia národnej úrovne ambície predloženej v návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu v porovnaní s kolektívnou úrovňou úsilia potrebného na dosiahnutie cieľov Únie, v prípade potreby s prihliadnutím na poskytnuté informácie o osobitných národných okolnostiach. Konečné národné príspevky v oblasti energetickej efektívnosti by mali zodpovedať potenciálu nákladovo efektívnej úspory energie a mali by sa opierať o spoľahlivú dlhodobú stratégiu obnovy budov a opatrenia na plnenie povinnosti úspor energie vyplývajúcej z článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ⁽³⁾. Členské štáty by mali tiež preukázať riadne zohľadnenie zásady prvoradosti energetickej efektívnosti, a to najmä objasnením, ako energetická efektívnosť prispieva k nákladovo efektívnemu plneniu národných cieľov v oblasti konkurencieschopného nízkouhlíkového hospodárstva, bezpečnosti dodávok energie a riešenia problému energetickej chudoby.
- (8) V nariadení o riadení sa od členských štátov vyžaduje, aby poskytli všeobecný prehľad o investíciách potrebných na dosiahnutie zámerov, cieľov a príspevkov stanovených v integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne, ako aj všeobecné hodnotenie zdrojov pre tieto investície. Národné energetické a klimatické plány by mali zabezpečiť transparentnosť a predvídateľnosť vnútroštátnych politik a opatrení s cieľom zabezpečiť investičnú istotu.
- (9) Rovnako aj v rámci cyklu európskeho semestra 2018 – 2019 Komisia kladie silný dôraz na investičné potreby členských štátov v oblasti energetiky a klímy. Tento aspekt je viditeľný aj v Správe o Slovinsku 2019⁽⁴⁾ a v odporúčaní Komisie na odporúčanie Rady pre Slovinsko⁽⁵⁾, ktoré tvoria súčasť procesu európskeho semestra. Komisia pri posudzovaní návrhov integrovaných národných energetických a klimatických plánov zohľadnila najnovšie zistenia a odporúčania európskeho semestra. Odporúčania Komisie sú doplnkom k najnovším odporúčaniam pre jednotlivé krajiny vydaným v kontexte európskeho semestra. Členské štáty by mali takisto zabezpečiť, aby ich integrované národné energetické a klimatické plány brali do úvahy najnovšie odporúčania pre jednotlivé krajiny vydané v kontexte európskeho semestra.
- (10) V zmysle nariadenia o riadení sa okrem toho vyžaduje, aby každý členský štát náležite zohľadnil všetky odporúčania Komisie týkajúce sa jeho návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu, ktorý má byť predložený do 31. decembra 2019, a ak dotknutý členský štát nezohľadní nejaké odporúčanie alebo jeho podstatnú časť, mal by uviesť a zverejniť svoje dôvody.
- (11) Tam, kde je to vhodné, by členské štáty mali vo svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánoch a ich neskorších aktualizáciách vykazovať rovnaké údaje, aké vykazujú Eurostatu alebo Európskej environmentálnej agentúre. Na výpočet východiskovej hodnoty pre modelovanie a projekcie má zásadný význam používanie rovnakých zdrojov, a prípadne európskej štatistiky. Vďaka použitiu európskej štatistiky bude možné lepšie porovnať údaje a projekcie použité v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch.
- (12) V konečnom integrovanom energetickom a klimatickom pláne sa majú uviesť všetky prvky prílohy I k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. V tejto súvislosti by sa mal posúdiť makroekonomický a v uskutočniteľnom rozsahu zdravotný, environmentálny, zamestnanostný a vzdelávací účinok, účinok na zručnosti a sociálny účinok plánovaných politik a opatrení. Verejnosť a ostatné zainteresované strany majú byť aktívne zapojené do prípravy konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Tieto a ďalšie prvky sú podrobne opísané v pracovnom dokumente útvarov Komisie uverejnenom spolu s týmto odporúčaním⁽⁶⁾.
- (13) Vo svojom konečnom pláne Slovinsko musí zabezpečiť, aby všetky prvky, ktoré v návrhu chýbajú, ako napríklad scenár existujúcich opatrení, posúdenie vplyvu a investičné potreby, boli pokryté pre všetky rozmery. Zohľadniť by sa mali aj prepojenia medzi existujúcimi a plánovanými politikami a opatreniami, najmä: synergie medzi rozmermi dekarbonizácie, energetickej bezpečnosti, vnútorného trhu a zásadou prvoradosti energetickej efektívnosti. Dôležitými prvkami, ktoré sa majú riešiť v rámci konečného plánu, sú aj posúdenie toho, či existujúce politiky zabezpečia obmedzenie používania fosílnych palív v odvetví elektroenergetiky, ako aj informácie o fungovaní trhu s energiou. Podobne aj ciele v rámci rozmeru výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti musia podporiť úsilie plánované pre zvyšné rozmery energetickej únie.

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1).

⁽⁴⁾ SWD(2019) 1023 final.

⁽⁵⁾ COM(2019) 524 final z 5. júna 2019.

⁽⁶⁾ SWD(2019) 271.

- (14) Konečnému integrovanému národnému energetickému a klimatickému plánu by prospela komplexná analýza súčasného postavenia sektora nízkouhlíkových technológií na svetovom trhu, v ktorej by sa zdôraznili konkurenčné silné stránky a potenciálne problémy. Prínosom by tu boli merateľné ciele do budúcnosti určené na tomto základe, ako aj politiky a opatrenia na ich dosiahnutie, ktoré by boli vhodne prepojené na politiky v oblasti podnikania, priemyslu a vzdelávania. Konečnému integrovanému energetickému a klimatickému plánu by rovnako pomohla lepšia interakcia s obehovým hospodárstvom, vďaka čomu by sa vyzdvihol jeho potenciál znižovania emisií skleníkových plynov.
- (15) Odporúčania Komisie pre Slovinsko vychádzajú z posúdenia návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Slovinska, ktoré sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním (7),

TÝMTO ODPORÚČA SLOVINSKU PRIJAŤ OPATRENIA S CIELOM:

1. Špecifikovať ďalšie nákladovo efektívne politiky a opatrenia, najmä v sektore budov, vzhľadom na cieľ znížiť emisie skleníkových plynov do roku 2030 v odvetviach, na ktoré sa nevzťahuje systém EÚ na obchodovanie s emisiami, o 15 % v porovnaní s rokom 2005, a zodpovedajúci záväzok vyplývajúci z nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/841 (8), aby emisie z využívania pôdy, zo zmien vo využívaní pôdy a z lesného hospodárstva neprekračovali odstraňovanie emisií.
2. Výrazne zvýšiť úroveň ambícií na rok 2030 na podiel energie z obnoviteľných zdrojov aspoň 37 % ako príspevok Slovinska k cieľu Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na rok 2030 v zmysle vzorca uvedeného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999 a po náležitom zvážení relevantných okolností a vnútroštátnych obmedzení. Zahrnúť do konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu orientačnú trajektóriu, ktorou sa v súlade s uvedeným podielom dosiahnu všetky referenčné body podľa článku 4 písm. a) bodu 2 nariadenia (EÚ) 2018/1999, a to vzhľadom na potrebu zvýšiť úroveň úsilia o kolektívne dosiahnutie tohto cieľa. Predložiť podrobné a kvantifikované politiky a opatrenia, ktoré sú v súlade s povinnosťami stanovenými v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 (9) a ktoré umožňujú včasné a nákladovo efektívne dosiahnutie tohto príspevku. Zabezpečiť, aby cieľ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na rok 2020 stanovený v prílohe I k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES (10) bol v plnej miere splnený a zachovaný ako východisková hodnota na obdobie od roku 2021, a vysvetliť, ako Slovinsko plánuje dosiahnuť a udržať takýto východiskový podiel. Zvýšiť úroveň ambícií v sektore vykurovania a chladenia, aby sa dosiahol orientačný cieľ uvedený v článku 23 smernice (EÚ) 2018/2001 a cieľ pre odvetvie dopravy uvedený v článku 25 smernice (EÚ) 2018/2001. Poskytnúť konkrétne opatrenia na zjednodušenie administratívnych postupov a podporných rámcov pre vlastnú spotrebu energie z obnoviteľných zdrojov a komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov v súlade s článkami 21 a 22 smernice (EÚ) 2018/2001.
3. Výrazne zvýšiť ambície zamerané na zníženie primárnej energetickej spotreby v roku 2030 vzhľadom na potrebu zintenzívniť úsilie o dosiahnutie cieľa Únie na rok 2030 v oblasti energetickej efektívnosti. Vyjadriť svoj príspevok v hodnotách konečnej energetickej spotreby. Navrhnuť ambicióznejšie politiky a opatrenia, ktoré prinesú ďalšie úspory energie do roku 2030. Uviesť politiky a opatrenia na celé obdobie 2021 – 2030 vrátane ich vplyvu, pokiaľ ide o očakávané úspory energie, a harmonogram vykonávania.
4. Konkretizovať opatrenia na podporu cieľov energetickej bezpečnosti v oblasti diverzifikácie a znižovania energetickej závislosti vrátane opatrení na zabezpečenie flexibility.
5. Určiť výhľadové ciele a cieľové hodnoty, pokiaľ ide o integráciu trhu, a najmä opatrenia na rozvoj konkurenčnejších veľkoobchodných a maloobchodných trhov.
6. Objasniť národné ciele a ciele financovania v oblasti výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti, ktoré konkrétne súvisia s energetickou úniou a ktoré sa majú dosiahnuť v rokoch 2023 až 2030, aby boli ľahko merateľné a vhodné na účely podpory implementácie cieľových hodnôt v ostatných rozmeroch integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Podporiť takéto ciele konkrétnymi a primeranými politikami a opatreniami vrátane tých, ktoré sa majú vypracovať v spolupráci s inými členskými štátmi, ako je napríklad strategický plán pre energetické technológie.

(7) SWD(2019) 271.

(8) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/841 z 30. mája 2018 o začlenení emisií a odstraňovania skleníkových plynov z využívania pôdy, zo zmien vo využívaní pôdy a z lesného hospodárstva do rámca politik v oblasti klímy a energetiky na rok 2030, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 525/2013 a rozhodnutie č. 529/2013/EÚ (Ú. v. EÚ L 156, 19.6.2018, s. 1).

(9) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

(10) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES z 23. apríla 2009 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie a o zmene a doplnení a následnom zrušení smerníc 2001/77/ES a 2003/30/ES (Ú. v. EÚ L 140, 5.6.2009, s. 16).

7. Realizovať plnohodnotný konzultačný postup so susednými krajinami a inými členskými štátmi s cieľom podporovať nákladovo optimálne dosiahnutie cieľov energetickej únie. Bližšie preskúmať cezhraničný potenciál a makroregionálne aspekty koordinovanej energetickej a klimateckej politiky, najmä v Jadranskom mori, s cieľom znížiť uhlíkovú stopu regiónu a zaviesť ekosystémový prístup.
8. Poskytnúť všeobecný prehľad o investíciách potrebných na modernizáciu ekonomiky dosiahnutím jeho energetických a klimateckých cieľov a všeobecné posúdenie zdrojov týchto investícií vrátane vhodného financovania na celoštátnej, regionálnej a únijnej úrovni. Zvážiť ako zdroj financovania aj nákladovo efektívne prevody na iné členské štáty podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/842 ⁽¹⁾.
9. Vytvoriť zoznam všetkých energetických dotácií, najmä vrátane dotácií na fosílna palivá, a prijatých opatrení, ako aj plánov na ich postupné ukončenie.
10. Doplniť analýzu interakcií s politikou v oblasti kvality ovzdušia a emisií do ovzdušia o viac kvantitatívnych informácií aspoň vrátane požadovaných informácií o predpokladaných emisiách látok znečisťujúcich ovzdušie v rámci plánovaných politík a opatrení.
11. Lepšie integrovať aspekty spravodlivého a férového prechodu, a to najmä poskytnutím podrobnejších informácií o vplyvoch plánovaných zámerov, politík a opatrení na sociálnu oblasť, zamestnanosť a zručnosti, osobitne vo vzťahu k postupnému ukončeniu výroby elektriny v uhoľných elektrárnach. Ďalej rozvíjať koncepciu riešenia otázok energetickej chudoby a okrem iného špecifikovať posúdenie v zmysle požiadavky v nariadení (EÚ) 2018/1999.

V Bruseli 18. júna 2019

Za Komisiu

Miguel ARIAS CAÑETE

člen Komisie

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/842 z 30. mája 2018 o záväznom ročnom znižovaní emisií skleníkových plynov členskými štátmi v rokoch 2021 až 2030, ktorým sa prispieva k opatreniam v oblasti klímy zameraným na splnenie záväzkov podľa Parížskej dohody, a o zmene nariadenia (EÚ) č. 525/2013 (Ú. v. EÚ L 156, 19.6.2018, s. 26).

ODPORÚČANIE KOMISIE**z 18. júna 2019****k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Slovenska na obdobie 2021 – 2030**

(2019/C 297/25)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,

keďže:

- (1) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je každý členský štát povinný predložiť Komisii návrh svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021 až 2030 v súlade s článkom 3 ods. 1 a prílohou I k uvedenému nariadeniu. Prvé návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov mali byť predložené do 31. decembra 2018.
- (2) Slovensko predložilo svoj návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu 21. januára 2019. Predloženie návrhu tohto plánu predstavuje základ a prvý krok iteratívneho procesu medzi Komisiou a členskými štátmi na účely finalizácie integrovaných národných energetických a klimatických plánov a ich následného vykonávania.
- (3) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je Komisia povinná posúdiť návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov. Komisia komplexne posúdila návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu Slovenska s prihliadnutím na príslušné prvky nariadenia (EÚ) 2018/1999. Toto posúdenie ⁽²⁾ sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním. Z neho vychádzajú nižšie uvedené odporúčania.
- (4) Odporúčania Komisie sa môžu týkať najmä i) úrovne ambície zámerov, cieľov a príspevkov v záujme kolektívneho dosiahnutia zámerov energetickej únie, a najmä zámerov Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti do roku 2030, ako aj úrovne prepojenosti elektrických sietí, ktorú má členský štát za cieľ dosiahnuť do roku 2030; ii) politík a opatrení týkajúcich sa zámerov na úrovni členského štátu a Únie, ako aj iných politík a opatrení s potenciálnym cezhraničným významom; iii) všetkých ďalších politík a opatrení, ktoré by mohli byť požadované v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch; iv) interakcií a konzistentnosti existujúcich a plánovaných politík a opatrení zahrnutých v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch v rámci jedného rozmeru i rôznych rozmerov energetickej únie.
- (5) Komisia pri vypracúvaní svojich odporúčaní zohľadňovala na jednej strane potrebu doplniť určité kvantifikované plánované príspevky všetkých členských štátov s cieľom posúdiť ambície na úrovni Únie a na druhej strane potrebu poskytnúť dotknutému členskému štátu dostatočný čas na náležité zváženie odporúčaní Komisie pred dokončením svojho národného plánu.
- (6) Odporúčania Komisie, pokiaľ ide o ambície členských štátov v oblasti obnoviteľných zdrojov, vychádzajú zo vzorca stanoveného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999, ktorý je založený na objektívnych kritériách.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1.

⁽²⁾ SWD(2019) 274.

- (7) Pokiaľ ide o energetickú efektívnosť, odporúčania Komisie vychádzajú z posúdenia národnej úrovne ambície predloženej v návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu v porovnaní s kolektívnou úrovňou úsilia potrebného na dosiahnutie cieľov Únie, v prípade potreby s prihliadnutím na poskytnuté informácie o osobitných národných okolnostiach. Konečné národné príspevky v oblasti energetickej efektívnosti by mali zodpovedať potenciálu nákladovo efektívnej úspory energie a mali by sa opierať o spoľahlivú dlhodobú stratégiu obnovy budov a opatrenia na plnenie povinnosti úspor energie vyplývajúcej z článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ⁽³⁾. Členské štáty by mali tiež preukázať riadne zohľadnenie zásady prvoradosti energetickej efektívnosti, a to najmä objasnením, ako energetická efektívnosť prispieva k nákladovo efektívnemu plneniu národných cieľov v oblasti konkurencieschopného nízkouhlíkového hospodárstva, bezpečnosti dodávok energie a riešenia problému energetickej chudoby.
- (8) V nariadení o riadení sa od členských štátov vyžaduje, aby poskytli všeobecný prehľad o investíciách potrebných na dosiahnutie zámerov, cieľov a príspevkov stanovených v integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne, ako aj všeobecné hodnotenie zdrojov pre tieto investície. Národné energetické a klimatické plány by mali zabezpečiť transparentnosť a predvídateľnosť vnútroštátnych politík a opatrení s cieľom zabezpečiť investičnú istotu.
- (9) Rovnako aj v rámci cyklu európskeho semestra 2018 – 2019 Komisia kladie silný dôraz na investičné potreby členských štátov v oblasti energetiky a klímy. Tento aspekt je viditeľný aj v Správe o Slovensku 2019⁽⁴⁾ a v odporúčaní Komisie na odporúčanie Rady pre Slovensko⁽⁵⁾, ktoré tvoria súčasť procesu európskeho semestra. Komisia pri posudzovaní návrhov integrovaných národných energetických a klimatických plánov zohľadnila najnovšie zistenia a odporúčania európskeho semestra. Odporúčania Komisie sú doplnkom k najnovším odporúčaniam pre jednotlivé krajiny vydaným v kontexte európskeho semestra. Členské štáty by mali takisto zabezpečiť, aby ich integrované národné energetické a klimatické plány brali do úvahy najnovšie odporúčania pre jednotlivé krajiny vydané v kontexte európskeho semestra.
- (10) V zmysle nariadenia o riadení sa okrem toho vyžaduje, aby každý členský štát náležite zohľadnil všetky odporúčania Komisie týkajúce sa jeho návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu, ktorý má byť predložený do 31. decembra 2019, a ak dotknutý členský štát nezohľadní nejaké odporúčanie alebo jeho podstatnú časť, mal by uviesť a zverejniť svoje dôvody.
- (11) Tam, kde je to vhodné, by členské štáty mali vo svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánoch a ich neskorších aktualizáciách vykazovať rovnaké údaje, aké vykazujú Eurostatu alebo Európskej environmentálnej agentúre. Na výpočet základnej hodnoty pre modelovanie a projekcie má zásadný význam používanie rovnakých zdrojov, a prípadne európskej štatistiky. Vďaka použitiu európskej štatistiky bude možné lepšie porovnať údaje a projekcie použité v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch.
- (12) V konečnom integrovanom energetickom a klimatickom pláne sa majú uviesť všetky prvky prílohy I k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. V tejto súvislosti by sa mal posúdiť makroekonomický a v uskutočniteľnom rozsahu zdravotný, environmentálny, zamestnanostný a vzdelávací účinok, účinok na zručnosti a sociálny účinok plánovaných politík a opatrení. Verejnosť a ostatné zainteresované strany majú byť aktívne zapojené do prípravy konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Tieto a ďalšie prvky sú podrobne opísané v pracovnom dokumente útvarov Komisie uverejnenom spolu s týmto odporúčaním⁽⁶⁾.
- (13) V konečnom pláne by sa mali určiť vzájomné prepojenia a zabezpečiť koherentnosť medzi rôznymi rozmermi. Na všetky rozmery by sa mal uplatniť holistický prístup, ako to bolo aj v prípade viacstranných národných diskusií o boji proti energetickej chudobe, pričom treba zohľadniť rozmery vnútorného trhu a energetickej efektívnosti. Mohla by sa riešiť aj otázka vplyvov zmeny klímy ako rizika pre energetickú bezpečnosť. Ciele v rámci rozmeru výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti musia podporiť úsilie plánované pre ďalšie rozmery energetickej únie.

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1).

⁽⁴⁾ SWD(2019) 1024 final.

⁽⁵⁾ COM(2019) 525 final z 5. júna 2019.

⁽⁶⁾ SWD(2019) 274.

- (14) Ku kvalite konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu by prispela komplexná analýza súčasného postavenia sektora nízkouhlíkových technológií na svetovom trhu, v ktorej by sa zdôraznili konkurenčné silné stránky a potenciálne problémy a uviedli merateľné ciele do budúcnosti, ako aj politiky a opatrenia na ich dosiahnutie, spolu s vhodným prepojením na politiku v oblasti podnikania a priemyslu. Rovnako by mu pomohla lepšia interakcia s obehovým hospodárstvom, vďaka čomu by sa vyzdvihol jeho potenciál na znižovanie emisií skleníkových plynov.
- (15) Odporúčania Komisie pre Slovensko vychádzajú z posúdenia slovenského návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu, ktoré sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním (⁷),

TÝMTO ODPORÚČA SLOVENSKU PRIJAŤ OPATRENIA S CIELOM:

1. Výrazne zvýšiť úroveň ambícií na rok 2030 na podiel energie z obnoviteľných zdrojov vo výške aspoň 24 % ako príspevok Slovenska k cieľu Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na rok 2030 a v zmysle vzorca uvedeného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. Zahrnúť do konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu orientačnú trajektóriu, ktorou sa v súlade s uvedeným podielom dosiahnu všetky referenčné body podľa článku 4 písm. a) bodu 2 nariadenia (EÚ) 2018/1999, a to vzhľadom na potrebu zvýšiť úroveň úsilia o kolektívne dosiahnutie tohto cieľa. Predložiť podrobné a kvantifikované politiky a opatrenia, ktoré sú v súlade s povinnosťami stanovenými v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 (⁸), s cieľom umožniť včasné a nákladovo efektívne dosiahnutie tohto príspevku. Zvýšiť úroveň ambícií v sektore vykurovania a chladenia s cieľom dosiahnuť orientačný cieľ uvedený v článku 23 smernice (EÚ) 2018/2001 a zaviesť do praxe vhodné opatrenia na splnenie cieľa v oblasti dopravy stanoveného v jeho integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne a v súlade s článkom 25 smernice (EÚ) 2018/2001. Predložiť konkrétne opatrenia na zníženie administratívneho zaťaženia, ako aj v súvislosti s podpornými rámcami pre samospotrebitel'ov energie z obnoviteľných zdrojov a komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov v súlade s článkami 21 a 22 smernice 2018/2001. Poskytnúť ďalšie podrobnosti o konkrétnych opatreniach na zabezpečenie udržateľnosti dodávok a využitia biomasy v energetike vzhľadom na významný podiel biomasy na Slovensku v rámci energetického mixu, a najmä na účely vykurovania a chladenia.
2. Zvýšiť úroveň jeho ambícií v oblasti konečnej aj primárnej energetickej spotreby vzhľadom na potrebu zintenzívniť úsilie o dosiahnutie cieľa Únie na rok 2030 v oblasti energetickej efektívnosti a podporiť ich politikami a opatreniami, ktorými by sa dosiahli ďalšie úspory energie do roku 2030. Poskytnúť riadnu kvantifikáciu úspor energie očakávaných v dôsledku plánovaných politík a opatrení ako súčasť podrobnejšieho posúdenia vplyvu.
3. Konkretizovať opatrenia na podporu cieľov energetickej bezpečnosti v oblasti diverzifikácie a znižovania energetickej závislosti vrátane opatrení na zabezpečenie flexibility a dlhodobých dodávok jadrových materiálov a paliva vzhľadom na rozvoj kapacít na výrobu jadrovej energie.
4. Určiť výhľadové ciele a cieľové hodnoty, pokiaľ ide o integráciu trhu, a najmä opatrenia na rozvoj konkurenčnejších veľkoobchodných a maloobchodných trhov vrátane pokroku smerom k plne trhovým cenám.
5. Objasniť národné ciele a ciele financovania v oblasti výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti, ktoré konkrétne súvisia s energetickou úniou a ktoré sa majú dosiahnuť v rokoch 2023 až 2030, aby boli ľahko merateľné a vhodné na účely podpory implementácie cieľových hodnôt v ostatných rozmeroch integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Podporiť takéto ciele konkrétnymi a primeranými politikami a opatreniami vrátane tých, ktoré sa majú vypracovať v spolupráci s inými členskými štátmi, ako je napríklad strategický plán pre energetické technológie.
6. Pokračovať v konzultáciách so susednými členskými štátmi a v regionálnej spolupráci v rámci Vyšehradskej skupiny (Česko, Maďarsko, Poľsko a Slovensko) a v rámci skupiny na vysokej úrovni pre energetickú konektivitu v strednej a juhovýchodnej Európe (CESEC), ako aj v dvojstrannej spolupráci napríklad s Českom v oblasti elektrických distribučných sústav. Regionálna spolupráca by sa mohla zamerať na ďalšiu integráciu vnútorného trhu s energiou, hodnotenie primeranosti sústav, otázky spravodlivého prechodu a dekarbonizáciu, ako aj na zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie a ich vplyv na energetické sústavy.

(⁷) SWD(2019) 274.

(⁸) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

7. Rozšíriť jeho analýzu investičných potrieb a zdrojov vrátane primeraného financovania na národnej, regionálnej a únijnej úrovni, ktorá sa v súčasnosti poskytuje len pre aspekty energetickej efektívnosti a výskumu, na všeobecný prehľad investičných potrieb na dosiahnutie jeho cieľov v oblasti energetiky a klímy. Zohľadniť aj nákladovo efektívne prevody na iné členské štáty v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/842⁽⁹⁾ ako zdroj financovania.
8. Vytvoríť zoznam všetkých energetických dotácií, najmä vrátane dotácií na fosílna palivá, a prijatých opatrení, ako aj plánov na ich postupné ukončenie.
9. Doplniť analýzu interakcií s politikou v oblasti kvality ovzdušia a emisií do ovzdušia, v ktorej sa predložia a kvantifikujú vplyvy znečistenia ovzdušia v rôznych scenároch, poskytnú podkladové údaje a zohľadnia synergie a účinky kompromisu.
10. Lepšie integrovať aspekty spravodlivého a férového prechodu, a to najmä poskytnutím podrobnejších informácií o vplyvoch plánovaných zámerov, politik a opatrení na sociálnu oblasť, zamestnanosť a zručnosti. Konečný integrovaný národný energetický a klimatický plán by sa mal zaoberať účinkami tohto prechodu na obyvateľov žijúcich v uhoľnom regióne Hornej Nitry a prepojiť s vládny akčným plánom transformácie tohto regiónu; zároveň by sa mal zaoberať aj zmenami v iných energeticky náročných odvetviach. Ďalej rozvinúť koncepciu riešenia otázok energetickej chudoby a okrem iného zabezpečiť osobitné hodnotenie energetickej chudoby v zmysle požiadaviek nariadenia (EÚ) 2018/1999.

V Bruseli 18. júna 2019

Za Komisiu

Miguel ARIAS CAÑETE

člen Komisie

⁽⁹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/842 z 30. mája 2018 o záväznom ročnom znižovaní emisií skleníkových plynov členskými štátmi v rokoch 2021 až 2030, ktorým sa prispieva k opatreniam v oblasti klímy zameraným na splnenie záväzkov podľa Parížskej dohody, a o zmene nariadenia (EÚ) č. 525/2013 (Ú. v. EÚ L 156, 19.6.2018, s. 26).

ODPORÚČANIE KOMISIE**z 18. júna 2019****k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Fínska na obdobie 2021 – 2030**

(2019/C 297/26)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,

keďže:

- (1) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je každý členský štát povinný predložiť Komisii návrh svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021 až 2030 v súlade s článkom 3 ods. 1 a prílohou I k uvedenému nariadeniu. Prvé návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov mali byť predložené do 31. decembra 2018.
- (2) Fínsko predložilo svoj návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu 20. decembra 2018. Predloženie tohto návrhu plánu predstavuje základ a prvý krok iteratívneho procesu medzi Komisiou a členskými štátmi na účely finalizácie integrovaných národných energetických a klimatických plánov a ich následného vykonávania.
- (3) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je Komisia povinná posúdiť návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov. Komisia komplexne posúdila návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu Fínska s prihliadnutím na príslušné prvky nariadenia (EÚ) 2018/1999. Toto posúdenie ⁽²⁾ sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním. Z neho vychádzajú nižšie uvedené odporúčania.
- (4) Odporúčania Komisie sa môžu týkať najmä i) úrovne ambície zámerov, cieľov a príspevkov v záujme kolektívneho dosiahnutia zámerov energetickej únie, a najmä zámerov Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti do roku 2030, ako aj úrovne prepojenosti elektrických sietí, ktorú má členský štát za cieľ dosiahnuť do roku 2030; ii) politík a opatrení týkajúcich sa zámerov na úrovni členského štátu a Únie, ako aj iných politík a opatrení s potenciálnym cezhraničným významom; iii) všetkých ďalších politík a opatrení, ktoré by mohli byť požadované v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch; iv) interakcií a konzistentnosti existujúcich a plánovaných politík a opatrení zahrnutých v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch v rámci jedného rozmeru i rôznych rozmerov energetickej únie.
- (5) Komisia pri vypracúvaní svojich odporúčaní zohľadňovala na jednej strane potrebu doplniť určité kvantifikované plánované príspevky všetkých členských štátov s cieľom posúdiť ambície na úrovni Únie a na druhej strane potrebu poskytnúť dotknutému členskému štátu dostatočný čas na náležité zváženie odporúčaní Komisie pred dokončením svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu.
- (6) Odporúčania Komisie, pokiaľ ide o ambície členských štátov v oblasti obnoviteľných zdrojov, vychádzajú zo vzorca stanoveného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999, ktorý je založený na objektívnych kritériách.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1.

⁽²⁾ SWD(2019) 276.

- (7) Pokiaľ ide o energetickú efektívnosť, odporúčania Komisie vychádzajú z posúdenia národnej úrovne ambície predloženej v návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu v porovnaní s kolektívnou úrovňou úsilia potrebného na dosiahnutie cieľov Únie, v prípade potreby s prihliadnutím na poskytnuté informácie o osobitných národných okolnostiach. Konečné národné príspevky v oblasti energetickej efektívnosti by mali zodpovedať potenciálu nákladovo efektívnej úspory energie a mali by sa opierať o spoľahlivú dlhodobú stratégiu obnovy budov a opatrenia na plnenie povinnosti úspor energie vyplývajúcej z článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ⁽³⁾. Členské štáty by mali tiež preukázať riadne zohľadnenie zásady prvoradosti energetickej efektívnosti, a to najmä objasnením, ako energetická efektívnosť prispieva k nákladovo efektívnemu plneniu národných cieľov v oblasti konkurencieschopného nízkouhlíkového hospodárstva, bezpečnosti dodávok energie a riešenia problému energetickej chudoby.
- (8) V nariadení o riadení sa od členských štátov vyžaduje, aby poskytli všeobecný prehľad o investíciách potrebných na dosiahnutie zámerov, cieľov a príspevkov stanovených v integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne, ako aj všeobecné hodnotenie zdrojov pre tieto investície. Národné energetické a klimatické plány by mali zabezpečiť transparentnosť a predvídateľnosť vnútroštátnych politík a opatrení s cieľom zabezpečiť investičnú istotu.
- (9) Rovnako aj v rámci cyklu európskeho semestra 2018 – 2019 Komisia kladie silný dôraz na investičné potreby členských štátov v oblasti energetiky a klímy. Tento aspekt je viditeľný aj v Správe o Fínsku 2019⁽⁴⁾ a v odporúčaní Komisie na odporúčanie Rady pre Fínsko⁽⁵⁾, ktoré tvoria súčasť procesu európskeho semestra. Komisia pri posudzovaní návrhov integrovaných národných energetických a klimatických plánov zohľadnila najnovšie zistenia a odporúčania európskeho semestra. Odporúčania Komisie sú doplnkom k najnovším odporúčaniam pre jednotlivé krajiny vydaným v kontexte európskeho semestra. Členské štáty by mali takisto zabezpečiť, aby ich integrované národné energetické a klimatické plány brali do úvahy najnovšie odporúčania pre jednotlivé krajiny vydané v kontexte európskeho semestra.
- (10) V zmysle nariadenia o riadení sa okrem toho vyžaduje, aby každý členský štát náležite zohľadnil všetky odporúčania Komisie týkajúce sa jeho návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu, ktorý má byť predložený do 31. decembra 2019, a ak dotknutý členský štát nezohľadní nejaké odporúčanie alebo jeho podstatnú časť, mal by uviesť a zverejniť svoje dôvody.
- (11) Tam, kde je to vhodné, by členské štáty mali vo svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánoch a ich neskorších aktualizáciách vykazovať rovnaké údaje, aké vykazujú Eurostatu alebo Európskej environmentálnej agentúre. Na výpočet východiskovej hodnoty pre modelovanie a projekcie má zásadný význam používanie rovnakých zdrojov, a prípadne európskej štatistiky. Vďaka použitiu európskej štatistiky bude možné lepšie porovnať údaje a projekcie použité v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch.
- (12) V konečnom integrovanom energetickom a klimatickom pláne sa majú uviesť všetky prvky prílohy I k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. V tejto súvislosti by sa mal posúdiť makroekonomický a v uskutočniteľnom rozsahu zdravotný, environmentálny, zamestnanostný a vzdelávací účinok, účinok na zručnosti a sociálny účinok plánovaných politík a opatrení. Verejnosť a ostatné zainteresované strany majú byť aktívne zapojené do prípravy konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Tieto a ďalšie prvky sú podrobne opísané v pracovnom dokumente útvarov Komisie uverejnenom spolu s týmto odporúčaním⁽⁶⁾.
- (13) Vo svojom konečnom pláne by Fínsko malo zohľadniť vzájomné prepojenia medzi plánovanými politikami a opatreniami, najmä pokiaľ ide o synergie medzi rozmermi dekarbonizácie, energetickej bezpečnosti a vnútorného trhu a zásadou prvoradosti energetickej efektívnosti, objasniť, ako energetická efektívnosť prispieva k nákladovo efektívnemu plneniu národných cieľov konkurencieschopného nízkouhlíkového hospodárstva, k bezpečnosti dodávok energie a k riešeniu energetickej chudoby. Dôležitými prvkami, ktoré sa majú riešiť v konečnom pláne, sú tiež interakcie medzi plánovanými politikami týkajúcimi sa postupného zatvárania uhoľných elektrární a zníženia využívania ropy, čo sa nahradí lesným odpadom a biopalivami, a zvýšením prienikom elektriny z obnoviteľných zdrojov a požadovaným posilnením elektrických sietí. Podobne aj ciele v rámci rozmeru výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti musia podporiť úsilie plánované pre zvyšné rozmery energetickej únie.

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1).

⁽⁴⁾ SWD(2019) 1025 final.

⁽⁵⁾ COM(2019) 526 final z 5. júna 2019.

⁽⁶⁾ SWD(2019) 276.

- (14) Ku kvalite konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu by prispela komplexná analýza súčasného postavenia sektora nízkouhlíkových technológií na svetovom trhu, v ktorej by sa zdôraznili konkurenčné silné stránky a potenciálne problémy a uviedli merateľné ciele do budúcnosti, ako aj politiky a opatrenia na ich dosiahnutie, spolu s vhodným prepojením na politiku v oblasti podnikania a priemyslu. Rovnako by mu pomohla lepšia interakcia s obehovým hospodárstvom, vďaka čomu by sa vyzdvihol jeho potenciál znižovania emisií skleníkových plynov.
- (15) Odporúčania Komisie pre Fínsko vychádzajú z posúdenia návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Fínska, ktoré sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním ⁽⁷⁾,

TÝMTO ODPORÚČA FÍNSKU PRIJAŤ OPATRENIA S CIEĽOM:

1. Objasniť, ako plánuje splniť záväzok podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/841 ⁽⁸⁾, že emisie z využívania pôdy, zo zmien vo využívaní pôdy a z lesného hospodárstva (LULUCF) nepresiahnu odstraňovanie emisií, s prihliadnutím na možnosť využitia flexibilit medzi spoločným úsilím a odvetviami LULUCF. To si vyžaduje uplatňovanie pravidiel započítavania LULUCF. Vyčíslíť vplyv plánovaných politík a opatrení, ktorých cieľom je dosiahnuť zníženie emisií skleníkových plynov do roku 2030 o 39 % oproti roku 2005 za odvetvia mimo systému EÚ na obchodovanie s emisiami a za celé obdobie 2021 – 2030.
2. Zvýšiť úroveň ambícií na rok 2030 na podiel energie z obnoviteľných zdrojov vo výške aspoň 51 % ako príspevok Fínska k cieľu Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na rok 2030 v zmysle vzorca uvedeného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. Zahrnúť do konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu orientačnú trajektóriu, ktorou sa v súlade s uvedeným podielom dosiahnu všetky referenčné body podľa článku 4 písm. a) bodu 2 nariadenia (EÚ) 2018/1999, a to vzhľadom na potrebu zvýšiť úroveň úsilia o kolektívne dosiahnutie tohto cieľa. Predložiť podrobné a kvantifikované politiky a opatrenia, ktoré sú v súlade s povinnosťami stanovenými v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 ⁽⁹⁾ a ktoré umožňujú včasné a nákladovo efektívne dosiahnutie tohto príspevku. Poskytnúť ďalšie podrobnosti o plánovaných konkrétnych opatreniach na zabezpečenie dlhodobej udržateľnosti využívania biomasy v odvetví energetiky vzhľadom na významný podiel biomasy na energetickom mixe Fínska. Poskytnúť ďalšie podrobnosti o podporných rámcoch pre vlastnú spotrebu energie z obnoviteľných zdrojov a komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov v súlade s článkami 21 a 22 smernice (EÚ) 2018/2001.
3. Výrazne zvýšiť ambície zamerané na zníženie konečnej aj primárnej energetickej spotreby v roku 2030 vzhľadom na potrebu zintenzívniť úsilie o dosiahnutie cieľa Únie na rok 2030 v oblasti energetickej efektívnosti. Podporiť to politikami a opatreniami, ktoré prinesú ďalšie úspory energie do roku 2030. Preskúmať potenciál úspor energie v sektore bývania a priemyslu a určiť najvhodnejšie opatrenia na ich dosiahnutie. Posúdiť dôvody očakávaní, podľa ktorých bude nárast hrubého domáceho produktu (HDP) sprevádzaný zvýšením spotreby energie, a určiť konkrétne opatrenia na zmiernenie takéhoto efektu.
4. Špecifikovať opatrenia na podporu cieľov energetickej bezpečnosti, pokiaľ ide o diverzifikáciu a znižovanie energetickej závislosti, vrátane opatrení na zabezpečenie flexibility, a stratégiu na zabezpečenie dlhodobých dodávok jadrových materiálov a paliva, najmä z hľadiska rozvoja jadrových výrobných kapacít.
5. Bližšie objasniť národné ciele a cieľové hodnoty financovania v oblasti výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti, ktoré konkrétne súvisia s energetickou úniou a ktoré sa majú dosiahnuť od dnes až do roku 2030, aby boli ľahko merateľné a vhodné na účely podpory implementácie cieľových hodnôt v ostatných rozmeroch konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Podporiť takéto ciele konkrétnymi a primeranými politikami a opatreniami vrátane tých, ktoré sa majú vypracovať v spolupráci s inými členskými štátmi, ako je napríklad Európsky strategický plán pre energetické technológie.
6. Zintenzívniť už aj tak dobré dohody o regionálnej spolupráci medzi severskými krajinami (Dánsko, Fínsko, Island, Nórsko a Švédsko), rozšíriť ich o nové oblasti a rozšíriť ich geografické pokrytie, aby zahŕňali pobaltské štáty (Estónsko, Litvu a Lotyšsko). Táto regionálna spolupráca by mala byť zameraná na vnútorný trh s energiou a energetickú bezpečnosť vzhľadom na zmeny v elektrizačných sústavách, ktoré prijímajú vyššie podiely elektriny z obnoviteľných zdrojov, čím sa zvýši dovoz/vývoz elektriny a narastie potreba systémovej flexibility.

⁽⁷⁾ SWD(2019) 276.

⁽⁸⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/841 z 30. mája 2018 o začlenení emisií a odstraňovania skleníkových plynov z využívania pôdy, zo zmien vo využívaní pôdy a z lesného hospodárstva do rámca politík v oblasti klímy a energetiky na rok 2030, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 525/2013 a rozhodnutie č. 529/2013/EÚ (Ú. v. EÚ L 156, 19.6.2018, s. 1).

⁽⁹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

7. Vytvoriť zoznam všetkých energetických dotácií, najmä vrátane dotácií na fosílnu palivá, a prijatých opatrení, ako aj plánov na ich postupné ukončenie.
8. Doplniť analýzu interakcií s politikou v oblasti kvality ovzdušia a emisií do ovzdušia, v ktorej sa predložia vplyvy na znečistenie ovzdušia v rôznych scenároch, poskytnú podkladové údaje a zohľadnia synergie a účinky kompromisu.
9. Lepšie integrovať aspekty spravodlivého a férového prechodu, a to najmä poskytnutím podrobnejších informácií o vplyvoch plánovaných zámerov, ako aj politik a opatrení na sociálnu oblasť, zamestnanosť a zručnosti.

V Bruseli 18. júna 2019

Za Komisiu
Miguel ARIAS CAÑETE
člen Komisie

ODPORÚČANIE KOMISIE**z 18. júna 2019****k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Švédska na obdobie 2021 – 2030**

(2019/C 297/27)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,

keďže:

- (1) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je každý členský štát povinný predložiť Komisii návrh svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021 až 2030 v súlade s článkom 3 ods. 1 a prílohou I k uvedenému nariadeniu. Prvé návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov mali byť predložené do 31. decembra 2018.
- (2) Švédsko predložilo svoj návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu 17. januára 2019. Predloženie tohto návrhu plánu predstavuje základ a prvý krok iteratívneho procesu medzi Komisiou a členskými štátmi na účely finalizácie integrovaných národných energetických a klimatických plánov a ich následného vykonávania.
- (3) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je Komisia povinná posúdiť návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov. Komisia komplexne posúdila návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu Švédska s prihliadnutím na príslušné prvky nariadenia (EÚ) 2018/1999. Toto posúdenie⁽²⁾ sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním. Z neho vychádzajú nižšie uvedené odporúčania.
- (4) Odporúčania Komisie sa môžu týkať najmä i) úrovne ambície zámerov, cieľov a príspevkov v záujme kolektívneho dosiahnutia zámerov energetickej únie, a najmä zámerov Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti do roku 2030, ako aj úrovne prepojenosti elektrických sietí, ktorú má členský štát za cieľ dosiahnuť do roku 2030; ii) politík a opatrení týkajúcich sa zámerov na úrovni členského štátu a Únie, ako aj iných politík a opatrení s potenciálnym cezhraničným významom; iii) všetkých ďalších politík a opatrení, ktoré by mohli byť požadované v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch; iv) interakcií a konzistentnosti existujúcich a plánovaných politík a opatrení zahrnutých v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch v rámci jedného rozmeru i rôznych rozmerov energetickej únie.
- (5) Komisia pri vypracúvaní svojich odporúčaní zohľadňovala na jednej strane potrebu doplniť určité kvantifikované plánované príspevky všetkých členských štátov s cieľom posúdiť ambície na úrovni Únie a na druhej strane potrebu poskytnúť dotknutému členskému štátu dostatočný čas na náležité zváženie odporúčaní Komisie pred dokončením svojho národného plánu.
- (6) Odporúčania Komisie, pokiaľ ide o ambície členských štátov v oblasti obnoviteľných zdrojov, vychádzajú zo vzorca stanoveného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999, ktorý je založený na objektívnych kritériách.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1.

⁽²⁾ SWD(2019) 278.

- (7) Pokiaľ ide o energetickú efektívnosť, odporúčania Komisie vychádzajú z posúdenia národnej úrovne ambície predloženej v návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu v porovnaní s kolektívnou úrovňou úsilia potrebného na dosiahnutie cieľov Únie, v prípade potreby s prihliadnutím na poskytnuté informácie o osobitných národných okolnostiach. Konečné národné príspevky v oblasti energetickej efektívnosti by mali zodpovedať potenciálu nákladovo efektívnej úspory energie a mali by sa opierať o spoľahlivú dlhodobú stratégiu obnovy budov a opatrenia na plnenie povinnosti úspor energie vyplývajúcej z článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ⁽³⁾. Členské štáty by mali tiež preukázať riadne zohľadnenie zásady prvoradosti energetickej efektívnosti, a to najmä objasnením, ako energetická efektívnosť prispieva k nákladovo efektívnemu plneniu národných cieľov v oblasti konkurencieschopného nízkouhlíkového hospodárstva, bezpečnosti dodávok energie a riešenia problému energetickej chudoby.
- (8) V nariadení o riadení sa od členských štátov vyžaduje, aby poskytli všeobecný prehľad o investíciách potrebných na dosiahnutie zámerov, cieľov a príspevkov stanovených v integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne, ako aj všeobecné hodnotenie zdrojov pre tieto investície. Národné energetické a klimatické plány by mali zabezpečiť transparentnosť a predvídateľnosť vnútroštátnych politík a opatrení s cieľom zabezpečiť investičnú istotu.
- (9) Rovnako aj v rámci cyklu európskeho semestra 2018 – 2019 Komisia kladie silný dôraz na investičné potreby členských štátov v oblasti energetiky a klímy. Tento aspekt je viditeľný aj v Správe o Švédsku 2019⁽⁴⁾ a v odporúčaní Komisie na odporúčanie Rady pre Švédsko⁽⁵⁾, ktoré tvoria súčasť procesu európskeho semestra. Komisia pri posudzovaní návrhov integrovaných národných energetických a klimatických plánov zohľadnila najnovšie zistenia a odporúčania európskeho semestra. Odporúčania Komisie sú doplnkom k najnovším odporúčaniam pre jednotlivé krajiny vydaným v kontexte európskeho semestra. Členské štáty by mali takisto zabezpečiť, aby ich integrované národné energetické a klimatické plány brali do úvahy najnovšie odporúčania pre jednotlivé krajiny vydané v kontexte európskeho semestra.
- (10) V zmysle nariadenia o riadení sa okrem toho vyžaduje, aby každý členský štát náležite zohľadnil všetky odporúčania Komisie týkajúce sa jeho návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu, ktorý má byť predložený do 31. decembra 2019, a ak dotknutý členský štát nezohľadní nejaké odporúčanie alebo jeho podstatnú časť, mal by uviesť a zverejniť svoje dôvody.
- (11) Tam, kde je to vhodné, by členské štáty mali vo svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánoch a ich neskorších aktualizáciách vykazovať rovnaké údaje, aké vykazujú Eurostatu alebo Európskej environmentálnej agentúre. Na výpočet východiskovej hodnoty pre modelovanie a projekcie má zásadný význam používanie rovnakých zdrojov, a prípadne európskej štatistiky. Vďaka použitiu európskej štatistiky bude možné lepšie porovnať údaje a projekcie použité v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch.
- (12) V konečnom integrovanom energetickom a klimatickom pláne sa majú uviesť všetky prvky prílohy I k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. V tejto súvislosti by sa mal posúdiť makroekonomický a v uskutočniteľnom rozsahu zdravotný, environmentálny, zamestnanostný a vzdelávací účinok, účinok na zručnosti a sociálny účinok plánovaných politík a opatrení. Verejnosť a ostatné zainteresované strany majú byť aktívne zapojené do prípravy konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Tieto a ďalšie prvky sú podrobne opísané v pracovnom dokumente útvarov Komisie uverejnenom spolu s týmto odporúčaním⁽⁶⁾.
- (13) Vo svojom konečnom integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne by malo Švédsko zohľadniť aj prepojenia s politikami, predovšetkým synergie medzi rozmermi dekarbonizácie, energetickej bezpečnosti a vnútorného trhu a zásadou prvoradosti energetickej efektívnosti. Interakcia medzi plánovanými politikami súvisiacimi s plánovaným zvýšením podielu obnoviteľných zdrojov energie v elektroenergetike a požadovaným posilnením elektrických sietí je takisto dôležitým prvkom, ktorý sa má riešiť v konečnom pláne. Ciele v rámci rozmeru výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti musia podporiť úsilie plánované pre zvyšné rozmery energetickej únie. Keďže vodná energia má významný podiel v energetickom mixe, mali by sa zväziť aj vplyvy zmeny klímy na energetickú bezpečnosť.

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1).

⁽⁴⁾ SWD(2019) 1026 final.

⁽⁵⁾ COM(2019) 527 final z 5. júna 2019.

⁽⁶⁾ SWD(2019) 278 final.

- (14) V konečnom integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne by Švédsko mohlo stavať na svojom všeobecnom ciele, ktorým je rozvoj technológií a služieb, ktoré môžu švédske podniky komerčne využiť, predstavením komplexnejšieho prehľadu o konkurencieschopnosti odvetvia nízkouhlíkových technológií. Rovnako by mu pomohli lepšie informácie o interakcii s obehovým hospodárstvom.
- (15) Odporúčania Komisie pre Švédsko vychádzajú z posúdenia návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Švédska, ktoré sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním ⁽⁷⁾,

TÝMTO ODPORÚČA ŠVÉDSKU PRIJAŤ OPATRENIA S CIELOM:

1. Vypracovať stratégiu na dosiahnutie záväzku podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/841 ⁽⁸⁾, že emisie z využívania pôdy, zo zmien vo využívaní pôdy a z lesného hospodárstva (LULUCF) neprekročia odstraňovanie emisií, a to na základe uplatnenia podkladových pravidiel započítavania. Venovať osobitnú pozornosť posúdeniu vplyvu politík a opatrení na systém obchodovania s emisiami, spoločné úsilie a odvetvia LULUCF.
2. Potvrdiť vítanú úroveň ambícií dosiahnuť 65 % podiel energie z obnoviteľných zdrojov do roku 2030 uvedený v návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu ako príspevok Švédska k cieľu Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na rok 2030 podľa článku 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 ⁽⁹⁾ a článku 4 nariadenia 2018/1999. Tento príspevok by mal byť podporený podrobnými a kvantifikovanými politikami a opatreniami, ktoré sú v súlade s povinnosťami stanovenými v smernici (EÚ) 2018/2001 a ktoré umožňujú včasné a nákladovo efektívne dosiahnutie tohto príspevku. Mala by sa zahrnúť orientačná trajektória, ktorá dosiahne všetky referenčné body podľa článku 4 písm. a) bodu 2 nariadenia (EÚ) 2018/1999. Rovnako by sa mali poskytnúť ďalšie informácie o odstraňovaní administratívnej záťaže, ako aj ďalšie podrobnosti o podporných rámcoch pre vlastnú spotrebu energie z obnoviteľných zdrojov a komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov v súlade s článkami 21 a 22 smernice (EÚ) 2018/2001. V súvislosti s plánovanými konkrétnymi opatreniami na zabezpečenie dlhodobej udržateľnosti využívania biomasy v odvetví energetiky by sa mali poskytnúť ďalšie podrobnosti vzhľadom na významný podiel biomasy na energetickom mixe Švédska.
3. Zvýšiť úsilie o zníženie konečnej energetickej spotreby vzhľadom na potrebu spoločne dosiahnuť cieľ Únie na rok 2030 v oblasti energetickej efektívnosti a podporiť ho politikami a opatreniami, ktorými by sa do roku 2030 dosiahli ďalšie úspory energie. Mali by sa vypracovať ďalšie opatrenia a ich očakávaný vplyv z hľadiska úspor energie a mali by sa zahrnúť do konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu.
4. Konkretizovať opatrenia na podporu cieľov energetickej bezpečnosti v oblasti diverzifikácie a znižovania energetickej závislosti vrátane opatrení na zabezpečenie flexibility a primeranosti výroby elektriny vzhľadom na ambiciózne cieľ pre obnoviteľné zdroje energie.
5. Objasniť národné ciele a cieľové hodnoty financovania v oblasti výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti, ktoré konkrétne súvisia s energetickou úniou a ktoré sa majú dosiahnuť v rokoch 2023 až 2030, aby boli ľahko merateľné a vhodné na účely podpory implementácie cieľových hodnôt v ostatných rozmeroch integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Podporiť takéto ciele konkrétnymi a primeranými politikami a opatreniami vrátane tých, ktoré sa majú vypracovať v spolupráci s inými členskými štátmi, ako je napríklad strategický plán pre energetické technológie.
6. Zintenzívniť už aj tak dobré dohody o regionálnej spolupráci medzi severskými krajinami (Dánsko, Fínsko, Island, Nórsko a Švédsko), rozšíriť ich o nové oblasti a rozšíriť ich geografické pokrytie, aby zahŕňali pobaltské štáty (Estónsko, Litva a Lotyšsko). Táto regionálna spolupráca by mala byť zameraná na vnútorný trh s energiou a energetickú bezpečnosť vzhľadom na zmeny v elektrizačných sústavách, ktoré prijímajú vyššie podiely elektriny z obnoviteľných zdrojov, čím sa zvýši dovoz a vývoz elektriny a narastie potreba flexibility systému.
7. Poskytnúť všeobecný prehľad o investíciách potrebných na dosiahnutie energetických a klimatických cieľov a všeobecné posúdenie zdrojov týchto investícií vrátane vhodného financovania na celoštátnej a regionálnej úrovni.

⁽⁷⁾ SWD(2019) 278 final.

⁽⁸⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/841 z 30. mája 2018 o začlenení emisií a odstraňovania skleníkových plynov z využívania pôdy, zo zmien vo využívaní pôdy a z lesného hospodárstva do rámca politík v oblasti klímy a energetiky na rok 2030, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 525/2013 a rozhodnutie č. 529/2013/EÚ (Ú. v. EÚ L 156, 19.6.2018, s. 1).

⁽⁹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

8. Vytvoriť zoznam všetkých energetických dotácií, najmä vrátane dotácií na fosílna palivá, a prijatých opatrení, ako aj plánov na ich postupné ukončenie.
9. Zahrnúť analýzu interakcií s politikou v oblasti kvality ovzdušia a emisií do ovzdušia, v ktorej sa predložia vplyvy na znečistenie ovzdušia v rôznych scenároch, poskytnú podkladové údaje a zohľadnia synergie a účinky kompromisov.
10. Lepšie integrovať aspekty spravodlivého a férového prechodu, a to najmä poskytnutím podrobnejších informácií o vplyvoch plánovaných zámerov, politík a opatrení na sociálnu oblasť, zamestnanosť a zručnosti.

V Bruseli 18. júna 2019

Za Komisiu
Miguel ARIAS CAÑETE
člen Komisie

ODPORÚČANIE KOMISIE**z 18. júna 2019****k návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Spojeného kráľovstva na obdobie 2021 – 2030**

(2019/C 297/28)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,

keďže:

- (1) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je každý členský štát povinný predložiť Komisii návrh svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021 až 2030 v súlade s článkom 3 ods. 1 a prílohou I k uvedenému nariadeniu. Prvé návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov mali byť predložené do 31. decembra 2018.
- (2) Spojené kráľovstvo predložilo svoj návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu 20. decembra 2018. Predloženie tohto návrhu plánu predstavuje základ a prvý krok iteratívneho procesu medzi Komisiou a členskými štátmi na účely finalizácie integrovaných národných energetických a klimatických plánov a ich následného vykonávania.
- (3) Podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 je Komisia povinná posúdiť návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov. Komisia komplexne posúdila návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu Spojeného kráľovstva s prihliadnutím na príslušné prvky nariadenia (EÚ) 2018/1999. Toto posúdenie ⁽²⁾ sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním. Z neho vychádzajú nižšie uvedené odporúčania.
- (4) Odporúčania Komisie sa môžu týkať najmä i) úrovne ambície zámerov, cieľov a príspevkov v záujme kolektívneho dosiahnutia zámerov energetickej únie, a najmä zámerov Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti do roku 2030, ako aj úrovne prepojenosti elektrických sietí, ktorú má členský štát za cieľ dosiahnuť do roku 2030; ii) politík a opatrení týkajúcich sa zámerov na úrovni členského štátu a Únie, ako aj iných politík a opatrení s potenciálnym cezhraničným významom; iii) všetkých ďalších politík a opatrení, ktoré by mohli byť požadované v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch; iv) interakcií a konzistentnosti existujúcich a plánovaných politík a opatrení zahrnutých v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch v rámci jedného rozmeru i rôznych rozmerov energetickej únie.
- (5) Komisia pri vypracúvaní svojich odporúčaní zohľadňovala na jednej strane potrebu doplniť určité kvantifikované plánované príspevky všetkých členských štátov s cieľom posúdiť ambície na úrovni Únie a na druhej strane potrebu poskytnúť dotknutému členskému štátu dostatočný čas na náležité zváženie odporúčaní Komisie pred dokončením svojho národného plánu.
- (6) Odporúčania Komisie, pokiaľ ide o ambície členských štátov v oblasti obnoviteľných zdrojov, vychádzajú zo vzorca stanoveného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999, ktorý je založený na objektívnych kritériách.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1.

⁽²⁾ SWD(2019) 279.

- (7) Pokiaľ ide o energetickú efektívnosť, odporúčania Komisie vychádzajú z posúdenia národnej úrovne ambície predloženej v návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu v porovnaní s kolektívnou úrovňou úsilia potrebného na dosiahnutie cieľov Únie, v prípade potreby s prihliadnutím na poskytnuté informácie o osobitných národných okolnostiach. Konečné národné príspevky v oblasti energetickej efektívnosti by mali zodpovedať potenciálu nákladovo efektívnej úspory energie a mali by sa opierať o spoľahlivú dlhodobú stratégiu obnovy budov a opatrenia na plnenie povinnosti úspor energie vyplývajúcej z článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ⁽³⁾. Členské štáty by mali tiež preukázať riadne zohľadnenie zásady prvoradosti energetickej efektívnosti, a to najmä objasnením, ako energetická efektívnosť prispieva k nákladovo efektívnemu plneniu národných cieľov v oblasti konkurencieschopného nízkouhlíkového hospodárstva, bezpečnosti dodávok energie a riešenia problému energetickej chudoby.
- (8) V nariadení o riadení sa od členských štátov vyžaduje, aby poskytli všeobecný prehľad o investíciách potrebných na dosiahnutie zámerov, cieľov a príspevkov stanovených v integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne, ako aj všeobecné hodnotenie zdrojov pre tieto investície. Národné energetické a klimatické plány by mali zabezpečiť transparentnosť a predvídateľnosť vnútroštátnych politík a opatrení s cieľom zabezpečiť investičnú istotu.
- (9) Rovnako aj v rámci cyklu európskeho semestra 2018 – 2019 Komisia kladie silný dôraz na investičné potreby členských štátov v oblasti energetiky a klímy. Tento aspekt je viditeľný aj v Správe o Spojenom kráľovstve 2019⁽⁴⁾ a v odporúčaní Komisie na odporúčanie Rady pre Spojené kráľovstvo⁽⁵⁾, ktoré tvoria súčasť procesu európskeho semestra. Komisia pri posudzovaní návrhov integrovaných národných energetických a klimatických plánov zohľadnila najnovšie zistenia a odporúčania európskeho semestra. Odporúčania Komisie sú doplnkom k najnovším odporúčaniam pre jednotlivé krajiny vydaným v kontexte európskeho semestra. Členské štáty by mali takisto zabezpečiť, aby ich integrované národné energetické a klimatické plány brali do úvahy najnovšie odporúčania pre jednotlivé krajiny vydané v kontexte európskeho semestra.
- (10) V zmysle nariadenia o riadení sa okrem toho vyžaduje, aby každý členský štát náležite zohľadnil všetky odporúčania Komisie týkajúce sa jeho návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu, ktorý má byť predložený do 31. decembra 2019, a ak dotknutý členský štát nezohľadní nejaké odporúčanie alebo jeho podstatnú časť, mal by uviesť a zverejniť svoje dôvody.
- (11) Tam, kde je to vhodné, by členské štáty mali vo svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánoch a ich neskorších aktualizáciách vykazovať rovnaké údaje, aké vykazujú Eurostatu alebo Európskej environmentálnej agentúre. Na výpočet východiskovej hodnoty pre modelovanie a projekcie má zásadný význam používanie rovnakých zdrojov, a prípadne európskej štatistiky. Vďaka použitiu európskej štatistiky bude možné lepšie porovnať údaje a projekcie použité v integrovaných národných energetických a klimatických plánoch.
- (12) V konečnom integrovanom energetickom a klimatickom pláne sa majú uviesť všetky prvky prílohy I k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. V tejto súvislosti by sa mal posúdiť makroekonomický a v uskutočniteľnom rozsahu zdravotný, environmentálny, zamestnanostný a vzdelávací účinok, účinok na zručnosti a sociálny účinok plánovaných politík a opatrení. Verejnosť a ostatné zainteresované strany majú byť aktívne zapojené do prípravy konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Tieto a ďalšie prvky sú podrobne opísané v pracovnom dokumente útvarov Komisie uverejnenom spolu s týmto odporúčaním⁽⁶⁾.
- (13) Vo svojom konečnom pláne by malo Spojené kráľovstvo vyvodit jasnejšie väzby medzi domácimi politikami a rozmermi energetickej únie, ako aj zohľadniť prepojenia medzi plánovanými politikami a opatreniami v rozmeroch dekarbonizácie, energetickej bezpečnosti, vnútorného trhu a výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti. Príkladom je zásada prvoradosti energetickej efektívnosti, vplyv využívania bioenergie na započítané emisie a odstraňovanie emisií z využívania pôdy, zo zmien vo využívaní pôdy a z lesného hospodárstva a to, ako riziká súvisiace so zmenou klímy ovplyvňujú dodávky energie.

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1).

⁽⁴⁾ SWD(2019) 1027 final.

⁽⁵⁾ COM(2019) 528 final z 5. júna 2019.

⁽⁶⁾ SWD(2019) 279 final.

- (14) Konečnému integrovanému národnému energetickému a klimatickému plánu by prospela komplexná analýza súčasného postavenia sektora nízkouhlíkových technológií na svetovom trhu, v ktorej by sa zdôraznili konkurenčné silné stránky a potenciálne problémy a uviedli merateľné ciele do budúcnosti, ako aj politiky a opatrenia na ich dosiahnutie, spolu s vhodným prepojením na politiku v oblasti podnikania a priemyslu. Mohol by tiež ťažiť zo zohľadnenia úlohy obehového hospodárstva s odkazom na národné stratégie a akčné plány, aby sa zvýšili ich prínosy a prípadné kompromisy, pokiaľ ide o znižovanie emisií skleníkových plynov.
- (15) Odporúčania Komisie pre Spojené kráľovstvo vychádzajú z posúdenia návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu Spojeného kráľovstva, ktoré sa uverejňuje spolu s týmto odporúčaním (⁷),

TÝMTO ODPORÚČA SPOJENÉMU KRÁĽOVSTVU PRIJAŤ OPATRENIA S CIELOM:

1. Bližšie špecifikovať a vyčíslíť vplyv dodatočných politík a opatrení, a to aj mimo sektorov budov a dopravy, na dosiahnutie cieľa znížiť emisie skleníkových plynov do roku 2030 v odvetviach, na ktoré sa nevzťahuje systém EÚ na obchodovanie s emisiami, o 37 % v porovnaní s rokom 2005. To zahŕňa zodpovedajúci záväzok vyplývajúci z nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/841 (⁸), že emisie z využívania pôdy, zo zmien vo využívaní pôdy a z lesného hospodárstva neprekročia odstraňovanie emisií, a vyžaduje si to uplatnenie podkladových pravidiel započítavania.
2. Navrhnuť podiel energie z obnoviteľných zdrojov aspoň na úrovni 27 % ako príspevok Spojeného kráľovstva k dosiahnutiu cieľa Únie na rok 2030 v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov v zmysle vzorca uvedeného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. Zahŕnuť do konečného integrovaného národného energetického a klimatického plánu orientačnú trajektóriu, ktorou sa v súlade s uvedeným podielom dosiahnu všetky referenčné body podľa článku 4 písm. a) bodu 2 nariadenia (EÚ) 2018/1999, a to vzhľadom na potrebu zvýšiť úroveň úsilia o kolektívne dosiahnutie tohto cieľa. Predložiť podrobné a kvantifikované politiky a opatrenia, ktoré sú v súlade s povinnosťami stanovenými v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 (⁹), s cieľom umožniť včasné a nákladovo efektívne dosiahnutie tohto príspevku. Zvýšiť úroveň ambícií v sektore vykurovania a chladenia, aby sa dosiahol orientačný cieľ uvedený v článku 23 smernice (EÚ) 2018/2001 a zvýšiť úroveň ambícií na splnenie cieľa v odvetví dopravy uvedeného v článku 25 smernice (EÚ) 2018/2001. Poskytnúť ďalšie podrobnosti o podporných rámcoch pre vlastnú spotrebu energie z obnoviteľných zdrojov a komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov v súlade s článkami 21 a 22 smernice (EÚ) 2018/2001.
3. Stanoviť národné príspevky, ktoré by boli podstatne ambicióznejšie ako projekcie modelov uvedených v návrhu integrovaného národného energetického a klimatického plánu, vzhľadom na potrebu zvýšiť úroveň úsilia o dosiahnutie cieľa Únie v oblasti energetickej efektívnosti do roku 2030. Navrhnuť ambicióznejšie politiky a opatrenia, ktoré prinesú ďalšie úspory energie do roku 2030. Uviesť politiky a opatrenia na celé obdobie 2021 – 2030. Poskytnúť posúdenie vplyvu plánovaných politík a opatrení v oblasti energetickej efektívnosti, najmä pokiaľ ide o očakávané úspory energie, ktoré majú priniesť.
4. Špecifikovať opatrenia na podporu cieľov energetickej bezpečnosti týkajúcich sa diverzifikácie a znižovania energetickej závislosti vrátane opatrení na zabezpečenie flexibility a dlhodobých dodávok jadrového paliva vzhľadom na možný rozvoj jeho jadrových výrobných kapacít.
5. Určiť výhľadové ciele a cieľové hodnoty týkajúce sa integrácie trhov, a najmä načrtnúť stratégiu a harmonogram vývoja smerom k plne trhovým cenám.
6. Objasniť národné ciele a ciele financovania v oblasti výskumu, inovácie a konkurencieschopnosti, ktoré konkrétne súvisia s energetickou úniou a ktoré sa majú dosiahnuť v rokoch 2023 až 2030, aby boli ľahko merateľné a vhodné na účely podpory implementácie cieľových hodnôt v ostatných rozmeroch integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Podporiť takéto ciele konkrétnymi a primeranými politikami a opatreniami vrátane tých, ktoré sa majú vypracovať v spolupráci s inými členskými štátmi, ako je napríklad strategický plán pre energetické technológie.
7. Stavať na rámci spolupráce v oblasti energetiky v severných moriach, pokiaľ ide o výmenu osvedčených postupov týkajúcich sa systémov podpory veternej energie na mori a potenciálnych projektov, s cieľom dosiahnuť ciele energetickej únie v oblasti väčšej energetickej bezpečnosti, udržateľnosti a konkurencieschopnosti. Vzhľadom na rozhodnutie Spojeného kráľovstva vystúpiť z Európskej únie by malo počítať s opatreniami na zaistenie pokračovania v regionálnej spolupráci s Írskom v oblasti pripravenosti na núdzové situácie v elektroenergetike a reakcie na ne, ako aj bezpečnosti dodávok plynu a ropy.

(⁷) SWD(2019) 279 final.

(⁸) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/841 z 30. mája 2018 o začlenení emisií a odstraňovania skleníkových plynov z využívania pôdy, zo zmien vo využívaní pôdy a z lesného hospodárstva do rámca politík v oblasti klímy a energetiky na rok 2030, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 525/2013 a rozhodnutie č. 529/2013/EÚ (Ú. v. EÚ L 156, 19.6.2018, s. 1).

(⁹) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

8. Zlepšiť jeho analýzu investičných výdavkov a zdrojov vo všetkých rozmeroch energetickej únie vrátane primeraného financovania na vnútroštátnej a regionálnej úrovni, ktoré sa v súčasnosti poskytuje vo viacerých oblastiach, a doplniť ju o všeobecný prehľad investičných potrieb, rizík a prekážok.
9. Vytvoriť zoznam všetkých energetických dotácií, najmä vrátane dotácií na fosílné palivá, a prijatých opatrení, ako aj plánov na ich postupné ukončenie.
10. Predložiť vplyvy na znečistenie ovzdušia v rôznych scenároch, poskytnúť podkladové údaje a zohľadniť synergie a účinky kompromisov.
11. Podrobne opísať aspekty spravodlivého a férového prechodu, a to najmä v posúdení energetickej chudoby s uvedením súvisiacich cieľov a opisu dôsledkov politík, opatrení a zámerov na sociálnu oblasť, zamestnanosť a zručnosti. Osobitná pozornosť by sa mala venovať uhoľným a uhlíkovo náročným regiónom a vplyvu energetickej transformácie na ne. Zahŕnúť osobitné posúdenie otázok energetickej chudoby spolu so všetkými súvisiacimi cieľmi alebo špecifickými politikami alebo opatreniami v zmysle požiadaviek nariadenia (EÚ) 2018/1999.

V Bruseli 18. júna 2019

Za Komisiu

Miguel ARIAS CAÑETE

člen Komisie

ISSN 1977-1037 (elektronické vydanie)
ISSN 1725-5236 (papierové vydanie)

Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie
2985 Luxemburg
LUXEMBURSKO

SK